

2022

การแปลบทกวีนิพนธ์เชิงอภิปรัชญาชุด Songs and Sonnets ของจอห์น ดันน์

อาทิมา พวงเข็มแดง
คณะอักษรศาสตร์

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd>

Recommended Citation

พวงเข็มแดง, อาทิมา, "การแปลบทกวีนิพนธ์เชิงอภิปรัชญาชุด Songs and Sonnets ของจอห์น ดันน์" (2022). *Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD)*. 8274.
<https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/8274>

This Independent Study is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD) by an authorized administrator of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

การแปลบทกวีนิพนธ์เชิงอภิปรัชญาชุด Songs and Sonnets ของจอห์น ดันน์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการแปลและการล่าม สาขาวิชาการแปลและการล่าม
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE TRANSLATION OF JOHN DONNE’S METAPHYSICAL POEMS IN SONGS AND
SONNETS

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Translation and Interpretation
Field of Study of Translation and Interpretation

FACULTY OF ARTS

Chulalongkorn University

Academic Year 2022

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อสารนิพนธ์	การแปลบทกวีนิพนธ์เชิงอภิปรัชญาชุด Songs and Sonnets ของจอห์น ดันน์
โดย	น.ส.อาทิตยา พวงเข็มแดง
สาขาวิชา	การแปลและการล่าม
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.แพรว จิตติพลังศรี

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

.....	ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิตตา ศรีรัตน)	
.....	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.แพรว จิตติพลังศรี)	
.....	กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยรัตน์ พลมูข)	

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

6288036922 : MAJOR TRANSLATION AND INTERPRETATION

KEYWORD: translation, poetry, metaphysical poetry, John Donne, Songs and Sonnets

Arthima Phuangkemdang : THE TRANSLATION OF JOHN DONNE'S METAPHYSICAL POEMS IN SONGS AND SONNETS. Advisor: Assoc. Prof. PHRAE CHITTIPHALANGSRI, Ph.D.

This special research aims to study strategies in translating the ideologies and the prominent styles in 6 metaphysical poems from John Donne's *Songs and Sonnets*, namely *The Flea*, *The Apparition*, *Woman's Constancy*, *The Canonization*, *The Bait* and *A Valediction: Forbidding Mourning*, from English to Thai. An analytical study of Donne's and other metaphysical poets' works, together with Christiane Nord's discourse analysis theory, has been applied to analyze and comprehend the source text's ideas. Several translation theories including Peter Newmark's semantic translation, Marianne Lederer's interpretive theory of translation, Mona Baker's translation strategies, Hervey Sandor and Ian Higgins' compromise and compensation, Vallaya Vivatsorn's literature translation approach and James Holmes' poetry translation approaches have also been applied to this study to find the best way to translate English poetry and convey the fundamental metaphysical ideas found in the selected poems as well as the poet's styles in the source text into its Thai translation. Formally as well as schematically appropriate Thai prosodies and literary devices have been applied to ensure the comprehension of the translated text's readers about the conveyed metaphysical ideas while maintaining their aesthetics through Thai literary devices that can best recreate similar effects as in the source text.

Field of Study: Translation and Interpretation Student's Signature

Academic Year: 2022

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.แพรว จิตติพลังศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐาปนัจน์ ชุนภักดี ที่ช่วยกรุณาให้คำแนะนำ แง่คิด และแนวทางการทำงาน รวมถึงตรวจแก้งานด้วยความทุ่มเทและใส่ใจในทุกรายละเอียดเพื่อให้งานมีคุณภาพมากที่สุด จนสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแปลและการล่าม คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้มอบความรู้เชิงวิชาการในสาขาวิชาการแปลและแนวทางการทำงานวิจัย ซึ่งช่วยให้ผู้วิจัยพัฒนาต่อยอดมาเป็นสารนิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณคณะเจ้าหน้าที่หลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแปลและการล่าม คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ช่วยประสานงานและให้คำปรึกษาในการดำเนินงานตามกระบวนการจนสารนิพนธ์สำเร็จลุล่วง

ขอขอบคุณครอบครัว และเพื่อนร่วมรุ่นทุกคนที่คอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจตลอดระยะเวลาการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์

อาทิมา พวงเข็มแดง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญ

	หน้า
.....	ค
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
บทที่ 1	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าวิจัย.....	11
1.3 สมมติฐานงานวิจัย	12
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	12
1.5 ระเบียบวิธีวิจัย.....	13
1.6 ขั้นตอนการศึกษาวิจัย.....	13
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	14
บทที่ 2	15
2.1 แนวทางการวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับ.....	15
2.1.1 ทฤษฎีวาทกรรมของคริสตียาเนอ นอร์ด (Christiane Nord).....	15
2.2 ทฤษฎีการแปล.....	16
2.2.1 กลวิธีการแปลของปีเตอร์ นิวมาร์ค (Peter Newmark).....	16
2.3 หลักการแปลวรรณกรรม.....	19
2.3.1 ทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมาย ของมารีอานน์ เลเดอร์ (Marianne Lederer)...	19

4.2 ปัญหาที่พบในการแปลและแนวทางแก้ไข	130
บทที่ 5	160
5.1 ทบทวนวัตถุประสงค์ และสมมติฐานงานวิจัย	160
5.2 รายงานผลการวิจัย	161
5.3 ข้อเสนอแนะ	163
บรรณานุกรม.....	164
ประวัติผู้เขียน	171

กวีแนวอภิปรัชญาคนอื่นในยุคเดียวกัน นั่นก็คือการนำภาพของแนวคิดปรัชญาหนึ่งมาวางคู่กับภาพของแนวคิดปรัชญาอีกแนวคิดหนึ่งที่แปลกแยกแตกต่างออกไปเพื่อเปรียบเทียบและสร้างความสัมพันธ์แปลกใหม่ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน หรือที่เรียกว่า ความนึกเปรียบเทียบเชิงอภิปรัชญา (metaphysical conceit) (Eliot, 1993, p. 138)

จากพื้นฐานแนวคิดปรัชญาของจอห์น ดันน์ที่กล่าวไว้เบื้องต้น เฮเลน การ์ดเนอร์ (Helen Gardner) นักวิชาการและนักวิจารณ์วรรณกรรมอังกฤษได้ให้รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะเด่นของกวีนิพนธ์แนวอภิปรัชญาไว้ใน *The Metaphysical Poets* (1961) ว่าเป็นงานเขียนที่มีการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่อยู่ภายใต้การรับรู้ของมนุษย์ (immanence) กับสิ่งที่อยู่เหนือการรับรู้ของมนุษย์ (transcendence) หรือเป็นการเปรียบเทียบระหว่างสิ่งธรรมดาสามัญ (ordinary) กับสิ่งที่อยู่เหนือความคาดหมายหรือผิดไปจากการดำเนินชีวิตปกติ (extraordinary) เช่น ในบทกวีนิพนธ์เรื่อง *A Valediction: Forbidding Mourning*

Moving of th' earth brings harms and fears;
Men reckon what it did, and meant;
But trepidation of the spheres,
Though greater far, is innocent.

Dull sublunary lovers' love
—Whose soul is sense—cannot admit
Of absence, 'cause it doth remove
The thing which elemented it.

CHULALONGKORN Donne, *A Valediction: Forbidding Mourning*

จากตัวอย่างกวีนิพนธ์ข้างต้น ดันน์ได้เปรียบเทียบความรักดาดษื่นของคู่รักทั่วไปที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ทางกายมากกว่าความรู้สึกที่แท้จริง จึงทำให้เกิดความทุกข์เมื่อต้องแยกจากกันเพราะรากฐานของความสัมพันธ์นั้นถูกทำลาย เปรียบเหมือนกับแผ่นดินไหวที่สร้างรอยแยกระหว่างผืนดินแบบถาวร ทำให้เกิดอันตรายและสร้างความหวาดกลัว ตรงกันข้ามกับความรักของผู้พูดและคนรักที่ลึกซึ้งเหนือความต้องการทางกาย จึงไม่มีความอ่อนไหวหรือได้รับผลกระทบจากการที่ต้องแยกจากกัน โดยดันน์ได้ใช้อุปลักษณะเปรียบเทียบความรักรูปแบบนี้กับทฤษฎีของปโตเลมี (Ptolemy) (ค.ศ. 100–170) เกี่ยวกับการสั่นไหวของจักรวาลเพื่อทำให้ดวงดาวเคลื่อนที่ไปตามวิถีของวงโคจรซึ่งไม่ได้เกิดขึ้นบ่อยครั้ง และแม้ว่าจะเป็นเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบกับวิถีของดวงดาวในระดับจักรวาล แต่ก็เพียงการสั่นที่ทำให้ดวงดาวเคลื่อนที่แยกออกจากกันในตอนแรกก่อนจะกลับมา

1.6.10 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.7.1 ได้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างชนบทการประพันธ์กวีนิพนธ์ภาษาอังกฤษและภาษาไทย
- 1.7.2 ได้ศึกษาแนวทางการแปลกวีนิพนธ์แนวอภิปรัชญาจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับปัญหาการแปลที่เกี่ยวข้องและการศึกษาการแปลกวีนิพนธ์รูปแบบอื่นต่อไปในอนาคต
- 1.7.3 ได้ช่วยเผยแพร่กวีนิพนธ์แนวอภิปรัชญาของจอห์น ดันน์ ให้เป็นที่รู้จักในกลุ่มผู้อ่านคนไทยมากยิ่งขึ้น

คือการแปลแบบรักษาลำดับคำและความหมายของคำในภาษาต้นทางไว้โดยไม่คำนึงถึงบริบท เพื่อศึกษาโครงสร้างและกลไกของภาษาต้นทาง หรือเพื่อวิเคราะห์ตัวบทที่มีความซับซ้อนก่อนเริ่มกระบวนการแปล (Newmark, 1988, pp. 45-46)

(2) การแปลตรงตัว (literal translation)

คือการแปลแบบรักษาความหมายของคำในภาษาต้นทาง แต่ปรับไปใช้โครงสร้างไวยากรณ์ของภาษาปลายทางที่ใกล้เคียงกับโครงสร้างไวยากรณ์ในภาษาต้นทางมากที่สุด การแปลในลักษณะนี้มักใช้สำหรับค้นหาปัญหาการแปลในกระบวนการแปล (Newmark, 1988, p. 46)

(3) การแปลรักษารูปรักษาความ (faithful translation)

คือการแปลแบบพยายามรักษาความหมายของคำตามบริบทต้นฉบับ และรักษาขนบภาษาต้นฉบับไว้ภายใต้ข้อจำกัดของโครงสร้างไวยากรณ์ภาษาปลายทาง เพื่อถ่ายทอดเจตนาของผู้เขียนต้นฉบับ ซึ่งอาจทำให้ผู้อ่านภาษาปลายทางอ่านแล้วขัดหู (Newmark, 1988, p. 46)

(4) การแปลครบความ (semantic translation)

คือการแปลที่รักษาความหมายของคำตามบริบทต้นฉบับเหมือนกับการแปลรักษารูปรักษาความ แต่มีการคำนึงถึงการถ่ายทอดวัฒนธรรมของภาษาต้นทางให้สอดคล้องกับขนบการประพันธ์ในภาษาปลายทางมากกว่า โดยอาจมีการเลือกใช้คำในภาษาปลายทางที่มีความหมายใกล้เคียงกับคำในภาษาต้นทางในการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรม และมีความยืดหยุ่นในการแปล ทำให้อ่านแล้วลื่นไหลและเป็นธรรมชาติมากกว่าการแปลรักษารูปรักษาความ (Newmark, 1988, p. 46)

ประเภทที่ 2 กลวิธีการแปลที่เน้นความเข้าใจของผู้อ่านปลายทาง (เรียงจากน้อยไปมาก)

(5) การแปลสื่อความ (communicative translation)

คือการแปลที่พยายามสื่อสารความหมายในบริบทของภาษาต้นทาง โดยมีการปรับการเรียบเรียงเนื้อหาและโครงสร้างไวยากรณ์ให้สอดคล้องกับขนบภาษาปลายทางผู้อ่านภาษาปลายทางสามารถเข้าใจได้ง่าย และไม่สะดุดว่าเป็นบทแปล (Newmark, 1988, p. 47)

(6) การแปลเก็บสำนวน (idiomatic translation)

คือการแปลที่รักษาเฉพาะสาระสำคัญของข้อความที่ต้นฉบับต้องการสื่อ และมีการเพิ่มสำนวนภาษาปลายทางที่ไม่ได้ปรากฏในต้นฉบับ เพื่อลดทอนลักษณะของภาษาต้นทางที่ไม่เป็นที่คุ้นชินของผู้อ่านภาษาปลายทาง ทำให้อ่านลื่นไหลและไม่รู้สึกว่าเป็นบทแปล (Newmark, 1988, p. 47)

(7) การแปลอิสระ (free translation)

คือการแปลที่เน้นการถ่ายทอดเฉพาะใจความสำคัญของเนื้อหา โดยไม่รักษากลวิธีการสื่อสารในภาษาต้นทางไว้เลย ซึ่งงานแปลที่ใช้กลวิธีนี้โดยส่วนมากจะมีความยาวมากกว่าต้นฉบับ (Newmark, 1988, pp. 46-47)

(8) การดัดแปลง (adaptation)

คือวิธีการแปลที่ให้อิสระแก่นักแปลมากที่สุด นิยมใช้ในการแปลบทละครโดยยังคงรักษาแก่นเรื่อง ตัวละคร และโครงเรื่องไว้ แต่เขียนตัวบทขึ้นมาใหม่โดยปรับบริบททางวัฒนธรรมในภาษาต้นทางให้เป็นบริบทวัฒนธรรมในภาษาปลายทาง (Newmark, 1988, p. 46)

นิวมาร์คได้ให้ความเห็นไว้ว่า กลวิธีที่เหมาะสมที่สุดในการแปลตัวบทวรรณสารหรือตัวบทแสดงความรู้สึก (expressive text) คือ การแปลครบความ (semantic translation) ซึ่งเป็นกลวิธีการแปลที่รักษาสีลาการประพันธ์ของตัวบทต้นฉบับไว้ เช่น การเรียบเรียงคำหรือข้อความ การใช้ภาพพจน์ และคำสร้างใหม่ อีกทั้งยังคงพยายามรักษาริบททางวัฒนธรรมในภาษาต้นทางไว้ในตัวบทแปล สำหรับการแปลตัวบทแสดงความรู้สึก นักแปลต้องคำนึงถึงการสร้างอารมณ์ความรู้สึกให้กับผู้อ่านภาษาปลายทางให้ใกล้เคียงกับอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดกับผู้อ่านภาษาต้นทาง ถึงแม้ว่าการแปลในลักษณะนี้อาจส่งผลให้มีแนวโน้มที่จะไม่สามารถรักษาสีลาการประพันธ์ของตัวบทต้นฉบับไว้ได้ทั้งหมด แต่นักแปลจะใช้กลวิธีการชดเชย (compensation) ในการรักษาองค์ประกอบเหล่านั้นให้ได้มากที่สุด (Newmark, 1988, p. 47)

ทั้งนี้ ในการแปลตัวบทวรรณสารโดยใช้กลวิธีการแปลครบความนั้นมักมีปัญหาหลักในการแปล 2 ประการ ได้แก่ (1) การรับสารและความรู้สึกที่ผู้อ่านภาษาปลายทางได้รับนั้นขึ้นอยู่กับปัจเจกบุคคล เช่น การตีความจากประสบการณ์และความเข้าใจในวัฒนธรรมของภาษาต้นทางของผู้อ่านภาษาปลายทาง (2) นักแปลจะพยายามถ่ายทอดตัวบทต้นฉบับผ่าน

- ศึกษาลีลาการเขียนของนักประพันธ์เฉพาะเรื่อง เปรียบเทียบกับลีลาการเขียนโดยรวมของนักประพันธ์ผู้นั้น
- ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเรื่องอาชีพของตัวละครและกรณีเฉพาะที่กล่าวถึงในเรื่อง

(2) การถ่ายทอดความหมาย

(ก) การพิจารณาภาษาเดิมและภาษาที่ใช้แปล

- ความเก่า-ใหม่

วรรณกรรมที่นักประพันธ์แต่งก่อนสงครามโลกครั้งที่สองจัดเป็นต้นฉบับที่ใช้ภาษาเก่า ในขณะที่วรรณกรรมที่ประพันธ์หลังสงครามโลกครั้งที่สอง (พ.ศ. 2488) จัดเป็นภาษาใหม่ ในการแปลภาษาเก่า ผู้แปลไม่อาจเทียบเคียงรูปภาษาตรงตามยุคสมัย เพราะมีเป้าหมายในการแปลเพื่อให้ผู้อ่านปัจจุบันสามารถอ่านเข้าใจได้ จึงควรปรับมาใช้ภาษาที่ใหม่ขึ้น เช่น ภาษาในรัชกาลที่ 5 (พ.ศ. 2411) เป็นต้นมา และสำหรับวรรณกรรมปัจจุบันที่มีเนื้อเรื่องย้อนยุคไปในสมัยโบราณ ผู้แปลไม่ควรใช้ภาษาที่เก่ากว่าภาษาที่ปรากฏในตัวบทต้นฉบับและไม่ควรใช้ภาษาอลังการมาถอดความ

- ภาษาเขียน-ภาษาปาก

สำหรับการแปลภาษาเขียน ผู้แปลจะต้องจับน้ำเสียงของนักประพันธ์ขณะบรรยายในฐานะผู้เล่าเรื่องและความสั้นยาวของประโยคที่มีผลต่อบรรยากาศท้องเรื่องให้ได้น้ำเสียงเดียวกัน และสำหรับภาษาพูด ผู้แปลจะต้องถ่ายทอดบทแปลให้ตรงตามภูมิหลัง อารมณ์ และวัตถุประสงค์ในการพูดของตัวละครนั้น ๆ

- ภาษาวรรณคดี

ผู้แปลต้องแปลให้คงความและครบความ หากนักประพันธ์เขียนข้อความที่แฝงความหมายหลายนัย ผู้แปลก็ต้องแปลให้ข้อความที่ถ่ายทอดนั้นมีความหมายแฝงและตีความได้หลายนัยเท่ากับข้อความต้นฉบับ หากข้อความต้นฉบับกำกวม ข้อความฉบับแปลก็ต้องกำกวมเช่นกัน และหากผู้ประพันธ์ใช้อุปลักษณ์ ผู้แปลก็ต้องแปลโดยรักษาอุปลักษณ์นั้นไว้

- (1) ไม่ต้องใช้คำเทียบเคียงที่มีรูปภาษาตรงกันพอดี แต่ผู้แปลอาจใช้ถ้อยคำหลายคำ เพื่อถ่ายทอดความหมายในโน้ตศัพท์ของคำศัพท์ในต้นฉบับที่มีคำเดียว หรือใช้คำเดียวเพื่อถ่ายทอดความหมายในโน้ตศัพท์ของคำหลายคำในต้นฉบับก็ได้
- (2) ใช้ถ้อยคำบรรยายความหมาย
- (3) ใช้คำบอกหมวดและคำบ่งจำเพาะ
- (4) ใช้คำที่มีความสัมพันธ์กันเป็นคำเทียบเคียง ซึ่งคำที่มีความเกี่ยวข้องกันและสามารถนำมาใช้เป็นคำแปลถ่ายทอดความหมายแทนได้นั้นมีอยู่ 3 ประเภท ได้แก่
 - คำพ้องความหรือคำไวพจน์ (synonyms)
 - คำตรงข้ามหรือคำปฏิพจน์ (antonyms)
 - คำเทียบเคียงจากการเปลี่ยนโครงสร้างคำ (reciprocal lexical item)

เช่น การเปลี่ยนประโยค John gave me the hat. เป็น I received the hat from John.

ทั้งนี้ แม้ว่าความหมายโดยทั่วไปจะยังเหมือนเดิม แต่การเปลี่ยนโครงสร้างไวยากรณ์ในประโยคอาจส่งผลให้ความหมายแฝง (connotation) หรือมุมมองที่ผู้พูดต้องการสื่อในประโยคเปลี่ยนไป (Larson, 1998, p. 173)

ประการที่ 2 หากไม่สามารถหาคำเทียบเคียงเพื่อถ่ายทอดความหมายในโน้ตศัพท์ที่อีกภาษาหนึ่งไม่มี โมนา เบเกอร์ (Mona Baker) ได้รวบรวมกลวิธีการแปลไว้ 8 ข้อ (Baker, 2018, pp. 24-46) ดังต่อไปนี้

- (1) หาคำแปลโดยปรับให้เป็นคำศัพท์ทั่วไป (general word) และเพิ่มคำบรรยายความหมาย (descriptive phrases)
- (2) หาคำแปลโดยใช้คำยืม (loan word) ประกอบกับคำบรรยายความหมาย
- (3) หาคำแปลโดยใช้คำที่นิยมใช้กันในวัฒนธรรมภาษาแปลมาใช้แทนกัน (cultural substitution)
- (4) แปลโดยใช้คำที่มีความหมายที่เป็นกลาง หรือไม่สื่ออารมณ์มากนัก (by a more neutral or less expressive word)
- (5) แปลโดยใช้การถอดความด้วยคำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกัน (by paraphrase using a related word)

1.4.5 บทแปดบาท (octave) คือ บทที่มี 8 บรรทัด และมีแผนสัมผัสหลายแบบ ซึ่งอาจเป็นแผนสัมผัสของ quatrain 2 บทต่อกัน หรือแผนสัมผัสรูปแบบอื่น เช่น abababcc และ ababccdd

ตัวอย่าง บทแปดบาทที่มีแผนสัมผัส ababccdd

He is stark mad, whoever **says**,
 That he hath been in love an **hour**,
 Yet not that love so soon **decays**,
 But that it can ten in less space **devour**;
 Who will believe me, if I **swear**
 That I have had the plague a **year**?
 Who would not laugh at me, if I should **say**
 I saw a flash of powder burn a **day**?
 Donne, *The Broken Heart*

1.4.6 บทเก้าบาท (nine-line stanza) คือ บทที่มี 9 บรรทัด และมีแผนสัมผัสหลายแบบ แต่แบบที่เป็นที่นิยมมากที่สุด คือ ababbcbcc

ตัวอย่าง บทเก้าบาทที่มีแผนสัมผัส ababbcbcc

Not in those climes where I have late been **straying**,
 Though Beauty long hath there been matchless
deemed,
 Not in those visions to the heart **displaying**
 Forms which it sighs but to have only **dreamed**,
 Hath aught like thee in truth or fancy **seemed**:
 Nor, having seen thee, shall I vainly **seek**
 To paint those charms which varied as they **beamed**—
 To such as see thee not my words were **weak**;
 To those who gaze on thee, what language could they
speak?

Byron, *Childe Harold's Pilgrimage*

- **อุปลักษณ์ (metaphor)** เป็นการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง โดยใช้คำเปรียบเทียบ เช่น เป็น คือ เท่า หรืออาจจะคำเปรียบก็ได้
- **ปฏิหารศน์ (paradox)** คือ การใช้ข้อความที่มีความหมายขัดแย้งกัน
- **อติพจน์ (hyperbole)** คือ การกล่าวในลักษณะที่เกินกว่าสิ่งที่เกิดขึ้นในความเป็นจริง
- **การอ้างถึง (allusion)** คือ การกล่าวอ้างสิ่งอื่น หรือเหตุการณ์อื่น
- **คำถามเชิงวาทศิลป์ (rhetorical question)** คือ การใช้รูปแบบประโยคคำถามโดยไม่ต้องการคำตอบ
- **นามนัย (metonymy)** คือ การเอ่ยถึงสิ่งหนึ่งซึ่งมีคุณสมบัติหรือลักษณะที่คล้ายกับสิ่งที่ต้องการจะสื่อในการสื่อความหมายถึงสิ่งนั้น
- **สัมพจน์ (synecdoche)** คือ การใช้ส่วนย่อยหรือคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้หมายถึงส่วนเต็ม
- **บุคลาธิษฐาน (personification)** คือ การให้สิ่งที่ไม่มีชีวิตแสดงพฤติกรรมเหมือนสิ่งมีชีวิต หรือให้อนุมนุษย์แสดงพฤติกรรมเหมือนมนุษย์

(ค) **สัญลักษณ์ (symbol)** คือการนำสิ่งที่เป็นรูปธรรมมาใช้เพื่อสื่อถึงสิ่งที่เป็นนามธรรม ทำให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง โดยไม่ต้องใช้คำอธิบาย

(3) ฉันทลักษณ์กวีนิพนธ์ภาษาไทย

ฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์คือวิธีการเรียงร้อยคำโดยมีข้อบังคับ การจำกัดจำนวนคำและวรรคตอนเพื่อให้มีความไพเราะและรับสัมผัสกัน ซึ่งคำประพันธ์ในภาษาไทยมีลักษณะบังคับทั้งหมด 8 ประการ (กำชัย ทองหล่อ, 2554, น. 391-396) ได้แก่

ตัวอย่าง กวีนิพนธ์ *The Temper (I)* โดยจอร์จ เฮอร์เบิร์ต (George Herbert)

O rack me not to such a vast extent;
Those distances belong to thee:
The world's too little for thy tent,
A grave too big for me.

กวีพรรณนาความรู้สึกสิ้นหวังของผู้พูดอันเกิดจากการไม่สามารถเข้าถึงพระเจ้าได้เนื่องด้วยระยะห่างระหว่างผู้พูดกับพระเจ้านั้นกว้างเกินไป โดยการใช้การเปรียบเทียบขนาดตัวทางกายภาพของผู้พูดที่เล็กยิ่งกว่าหลุมศพ กับความยิ่งใหญ่ของพระเจ้าที่สามารถแผ่ขยายครอบคลุมพื้นที่ขนาดกว้างใหญ่ไพศาลเกินกว่าขนาดของโลกทั้งใบ ซึ่งผู้พูดไม่อาจขยายให้กว้างเทียบเท่าได้ (Fong, n.d.)

ตัวอย่าง กวีนิพนธ์ *To His Coy Mistress* โดยแอนดรูว์ มาร์เวลล์ (Andrew Marvell)

But at my back I always hear
Time's wingèd chariot hurrying near;
And yonder all before us lie
Deserts of vast eternity.
Thy beauty shall no more be found;
Nor, in thy marble vault, shall sound
My echoing song; then worms shall try
That long-preserved virginity,
And your quaint honour turn to dust,
And into ashes all my lust;
The grave's a fine and private place,
But none, I think, do there embrace.

ในบทกวีข้างต้น ผู้พูดโน้มน้าวให้หญิงคนรักยอมตกลงปลงใจกับตนเองโดยเปรียบเทียบรถม้าติดปีกที่ไล่ตามหลังทั้งคู่เป็นความตายที่วิ่งไล่เข้ามาในเวลาอันรวดเร็ว ความงามของผู้หญิงนั้นก็ก็จะสลายไปและสุดท้ายพรหมจรรย์ที่หญิงสาวเพียรรักษาไว้ก็จะถูกพรากโดยหนอนที่มา

วัตถุทางเพศซึ่งเป็นเป้าหมายของผู้พูดเพศชายที่ใช้ความเป็นชายเป็นเบ็ด ('hooks') และใช้บทกวีซึ่งเล่นคำ (pun) กับคำว่า เอ็น ('lines') ในการล่อลวงผู้หญิง ซึ่งเป็นการแสดงถึงความเชื่อเรื่องความเป็นใหญ่ของเพศชายที่แฝงอยู่ในสังคมเพทรราร์ก และเสียดสีการล่อลวงของชนบทรรมนิยมการประพันธ์กวีนิพนธ์แบบเพทรราร์กที่ผู้พูดนิยมนำภาพสวยงามมาล่อลวงผู้หญิงให้ตกลงปลงใจด้วย เพราะถึงแม้เอ็นไหม ('silken lines') และเบ็ดเงิน ('silver hooks') จะสวยงามเพียงใด แต่ก็ใช่อุปกรณ์สำหรับใช้ล่อและจับปลาด้วยความรุนแรง

ในกวีนิพนธ์เรื่อง *The Bait* นอกจากต้นนี้จะใช้กระบวนจินตภาพการประมง (fishing imagery) ในการพัฒนาโครงเรื่องตลอดทั้งคำประพันธ์แล้ว ยังมีการเสริมด้วยกระบวนจินตภาพคริสต์ศาสนา (religious imagery) เข้าไปด้วย เนื่องจากการจับปลาหรือการประมงนั้นเป็นจินตภาพที่มีนัยสำคัญในพระคริสตธรรมคัมภีร์ ซึ่งพระวรสารนักบุญลูกาได้บรรยายไว้ว่าพระเจ้าแสดงปรากฏการณ์อัศจรรย์ที่ทำให้สาวกซึ่งเคยเป็นชาวประมงของพระองค์สามารถจับปลาได้เป็นจำนวนมาก (ลก 5:1-11) (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2545) ผู้พูดในกวีนิพนธ์ *The Bait* นั้นจึงเปรียบผู้หญิงเป็นดังพระเจ้าที่สามารถดึงดูดให้ฝูงปลาเข้ามาเป็นจำนวนมาก เพื่อเน้นย้ำถึงอำนาจของผู้หญิงเหนือเหล่าผู้ชาย

ตัวอย่างกระบวนจินตภาพคริสต์ศาสนา	คำอธิบาย
There will the river whisp'ring run Warm'd by thy eyes , more than the sun ; And there th' enamour'd fish will stay, Begging themselves they may betray.	ต้นนี้เปรียบเทียบให้ผู้หญิงมีคุณลักษณะหรืออำนาจของพระเจ้า เพราะวาสายตาของผู้หญิงนั้นสามารถทำให้กระแสน้ำมีความอบอุ่นได้ยิ่งกว่าดวงอาทิตย์โดยใช้การเล่นคำ คำว่า 'sun' กับ 'Son' หรือพระบุตร ซึ่งความงามของผู้หญิงนั้นไม่เพียงแต่จะมีอำนาจดึงดูดความสนใจปลาตัวผู้เพียงเท่านั้น แต่ยังทำให้ปลาทั้งหลายยอมที่จะปล่อยให้ตัวเองถูกจับแม้นในท้ายที่สุดอาจจะต้องตายก็ตาม (Cunnar, 1989, p. 88)
If thou, to be so seen, be'st loth, By sun or moon , thou dark'nest both ,	ผู้พูดบรรยายว่า ความงามของผู้หญิงนั้นมีอำนาจมากจนบดบังรัศมีของดวงอาทิตย์และดวงจันทร์จนสูญสิ้น ซึ่งเปรียบได้ดั่งภาพพระเยซูคริสต์ในขณะที่ถูกตรึงกางเขน ซึ่งเป็นช่วงที่ทำให้ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์มืดมิดไป (Cunnar, 1989, p. 89)
For thee, thou need'st no such deceit,	ในบทสุดท้ายของคำประพันธ์ ต้นนี้แสดงภาพที่ผู้พูด

ตัวอย่างกระบวนจินตภาพคริสต์ศาสนา	คำอธิบาย
For thou thyself art thine own bait:	ตระหนักได้ว่า แนวความคิดชายเป็นใหญ่นั้นเป็นรูปแบบหนึ่งของการหลอกตนเอง จึงยกย่องผู้หญิงว่าไม่จำเป็นต้องมีวิธีการหลอกลวงใด ๆ เหมือนกับผู้ชายในการจับปลา แต่ใช้เพียงตนเองเป็นเหยื่อล่อ ซึ่งการใช้ตนเองเป็นเหยื่อล่อนั้นอ้างอิงถึงพระเยซูคริสต์ที่ปลดปล่อยมนุษย์ให้เป็นอิสระจากซาตานและความตาย โดยสละตนเองเป็นเหยื่อล่อทำให้มวลมนุษยชาติรอดพ้นจากความตายและกลับคืนสู่ชีวิต จึงเปรียบได้กับการที่ผู้หญิงนั้นเปลี่ยนผู้พูดจากการเป็นคนรักที่หลอกลวงให้กลายเป็นผู้ที่ตระหนักถึงความเท่าเทียมกันทางเพศและการสร้างความสัมพันธ์ทางเพศที่เกิดจากความพอใจของทั้งสองฝ่ายร่วมกัน (Cunnar, 1989, pp. 91-92)

A Valediction: Forbidding Mourning

ผู้พูดของกวีนิพนธ์เรื่อง *A Valediction: Forbidding Mourning* ปลอบใจคนรักที่ต้องห่างไกลกันให้ไม่ต้องเสียใจ เพราะรักของทั้งคู่มีความมั่นคงและจะไม่สูญสิ้นไปเพียงเพราะไม่ได้อยู่ด้วยกัน

ที. เอส. เอเลียต (T. S. Eliot) และเฮอริเบิร์ต กรีเออร์สัน (Herbert Grierson) นักวิชาการผู้เชี่ยวชาญเรื่องกวีนิพนธ์แนวอภิปรัชญาและกวีนิพนธ์อังกฤษในคริสต์ศตวรรษที่ 17 (Targoff, 2008, pp. 56-57) ให้ความเห็นว่า ดันน์พัฒนาโครงเรื่องกวีนิพนธ์ *A Valediction: Forbidding Mourning* บนแนวคิดหลักเรื่องธรรมชาติของการประกอบสร้างที่ต้องอาศัยสองสิ่งประกอบขึ้นรวมกัน (duality) โดยอ้างอิงจากทฤษฎีอภิปรัชญาสารนิยม (hylomorphism) ของอริสโตเติล (Aristotle) (384-322 ปีก่อนคริสตกาล) ที่ว่าทุกสรรพสิ่งบนโลกประกอบไปด้วยรูปแบบ (form) และสสาร (matter) ที่รวมเข้าด้วยกันและไม่สามารถปรากฏแยกจากกันมาอยู่เดี่ยว ๆ ได้ แต่จะปรากฏเป็นสิ่งประกอบสร้างรวมกันเท่านั้น ซึ่งเป็นกฎที่ครอบคลุมทั้งสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตทั้งหมด รวมถึงมนุษย์ที่ประกอบขึ้นจากร่าง (body) ที่เป็นรูปแบบ และจิตวิญญาณ (soul) ที่เป็น สสาร หากมีแค่จิตวิญญาณ ก็จะเป็นเพียงสิ่งมีชีวิตที่มีศักยภาพ (potential being) จวบจนกระทั่งได้ประกอบรวมกับร่าง จึงจะ

เกิดเป็นสิ่งมีชีวิตโดยแท้ (actual being) ขึ้นมา โดยที่จิตวิญญาณนั้นจะเป็นตัวกำหนด ลักษณะและรูปร่างให้กับร่างอีกที (Aristotle, cited in Targoff, 2008, p. 338)

ดันท้นำหลักการดังกล่าวมาใช้ในการปลอบคนรักว่า แม้ยามที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ต้องจากกัน ไม่ว่าจะต้องห่างไกลกันหรือจากกันเพราะความตาย ก็ไม่จำเป็นต้องเศร้า โศกเสียใจ เพราะมีเพียงแค่ร่างของทั้งคู่เท่านั้นที่แยกจากกัน แต่จิตวิญญาณของทั้งคู่ ยังคงอยู่ด้วยกัน และรอวันฟื้นคืนมาอีกครั้ง (resurrection) นอกจากนี้ ดันทนยังได้ใช้ ความนึกเปรียบเทียบจำนวนมากในการสะท้อนภาพความมั่นคงของความรักนี้

ตัวอย่างความนึกเปรียบเทียบ	คำอธิบาย
<p><u>ความนึกเปรียบเทียบดาราศาสตร์และคริสต์ศาสนา</u></p> <p>Moving of th' earth brings harms and fears; Men reckon what it did, and meant; But trepidation of the spheres, Though greater far, is innocent.</p>	<p>- ดันทนเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคู่รักทั่วไป ที่แสดงความโศกเศร้าออกมาดังแผ่นดินไหวซึ่ง ก่อให้เกิดความกลัวและความเสียหายทางกายภาพ อย่างรุนแรง ตรงข้ามกับคู่ของผู้พุดที่เปรียบเทียบแยก จากกันเป็น ‘trepidation of the spheres’ ซึ่งแม้ จะเป็นการสั่นไหวครั้งยิ่งใหญ่ที่ส่งผลกระทบต่อระยะทาง และเวลาในจักรวาล แต่ก็ไม่ได้ทำให้เกิดความ หวาดกลัวหรืออันตรายใด ๆ</p> <p>- จากการค้นคว้า ‘trepidation of the spheres’ เป็นทฤษฎีดาราศาสตร์ในยุคกลางที่เชื่อมโยงกับ ความเชื่อทางคริสต์ศาสนา โดยในแผนที่ดาราศาสตร์ยุคกลาง จักรวาลมีโลกเป็นจุดศูนย์กลาง ล้อมรอบด้วยวงโคจรหรือที่เรียกเป็นชั้นสวรรค์ (heavenly sphere) ทั้งหมด 7 ชั้นที่คอยหมุนรอบ โลก โดยเรียงจากชั้นของดวงจันทร์ ดาวพุธ ดาวศุกร์ ดาวอาทิตย์ ดาวอังคาร ดาวพฤหัสบดี และดาวเสาร์ ตามลำดับ ในขณะที่ชั้นที่ 8 เป็นชั้นของดวงดาวที่ไม่ เคลื่อนที่รอบโลก รวมถึงกลุ่มดาวจักรราศีต่าง ๆ และเป็นชั้นที่จะเกิดเหตุการณ์ 2 ประเภทที่เรียกว่า precession และ trepidation ซึ่งส่งผลต่อวงโคจร ของดาวทั้งหมดในชั้นต่ำกว่าที่กล่าวมา</p>

ตัวอย่างความนึกเปรียบเทียบ	คำอธิบาย
	<p>ในยุคกลาง precession คือการเคลื่อนที่ของดาวในชั้นที่ 8 ไปทางทิศตะวันออกตามแนวสุริยวิถี ในขณะที่โลกมีการหมุนรอบตัวเองไปทางทิศตะวันตก แรงกระทำที่เกิดจากการหมุนไปยังทิศตรงข้ามกันนี้ส่งผลให้แกนโลกขยับหมุนเป็นวงกลมและทำให้แนวองศาของเส้นศูนย์สูตรโลกเปลี่ยนไป โดยจะใช้เวลาหมุนกลับมาที่เดิมในระยะเวลา 49,000 ปี ทั้งนี้ อัตราการเคลื่อนที่ของดวงดาวในชั้น 8 หรือ precession นั้นไม่ได้คงที่เสมอไป จึงทำให้เกิดทฤษฎี trepidation มารองรับ โดยอธิบายถึงการสั่นของชั้นสวรรค์ที่ทำให้ดวงดาวในกระบวนการ precession เกิดการเคลื่อนที่กลับไปกลับมา และส่งผลให้อัตราการเคลื่อนที่ของดาวใน precession กลับมาสมาเสมอเหมือนเดิม โดย trepidation เป็นกระบวนการที่ใช้ระยะเวลา 7,000 ปีต่อรอบ (Evans, 1998)</p> <p>ในปัจจุบัน ทฤษฎี trepidation นี้ได้รับการพิสูจน์แล้วว่าไม่เป็นความจริง อีกทั้งยังพบว่ากระบวนการ precession หรือการแกว่งส่ายของแกนโลกนั้นเป็นกระบวนการที่เกิดจากแรงโน้มถ่วงของดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ และดาวอื่น ๆ ที่กระทำกับโลก ส่งผลให้แกนโลกเอียงจากเส้นตั้งฉากกับระนาบของวงโคจรของโลกรอบดวงอาทิตย์ และจะหมุนกลับมาที่จุดเดิมในระยะเวลา 41,000 ปี (กรมอุตุฯ ม.ป.ป.)</p>
<p><u>ความนึกเปรียบเทียบการเล่นแร่แปรธาตุ</u></p> <p>But we by a love so much refined, That ourselves know not what it is, Inter-assurèd of the mind,</p>	<p>- ดันน์เปรียบเทียบความรักของผู้พูดกับภาพการเล่นแร่แปรธาตุ หรือ รสายนเวท (Alchemy) ซึ่งเป็นการค้นหาศิลา นักปราชญ์ (philosopher's</p>

ตัวอย่างความนึกเปรียบเทียบ	คำอธิบาย
<p>Care less, eyes, lips and hands to miss.</p> <p>Our two souls therefore, which are one, Though I must go, endure not yet A breach, but an expansion, Like gold to aery thinness beat.</p>	<p>stone) สสารที่มีคุณสมบัติในการเปลี่ยนแร่เหล็กพื้นฐานให้กลายเป็นแร่ที่มีมูลค่ามาก โดยเฉพาะเงินและทอง นอกจากนี้ยังเป็นยาอายุวัฒนะที่ทำให้มนุษย์เป็นอมตะอีกด้วย (Freccero, 1963, p. 361)</p> <p>- ในบทนี้ ดันน์เปรียบเทียบความรักที่ถูกทำให้บริสุทธิ์ ('But we by a love, so much refined') ว่าเป็นเหมือนกับการแปรแร่เหล็กพื้นฐานให้กลายเป็นแร่ทองบริสุทธิ์ สอดคล้องกับภาพของกรรติทองเป็นแผ่นในบทต่อมา ('Like gold to aery thinness beat') ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบความรักของคู่รักเป็นดังทองที่เมื่อถูกตี ก็จะแผ่ออกไปเหมือนกับความรักของผู้พูดที่จะแผ่ขยายออกไปตามระยะทางที่ทั้งคู่แยกกันแต่จะไม่ขาดออกจากกัน (Freccero, 1963, pp. 362-363)</p>
<p><u>ความนึกเปรียบเทียบโหราศาสตร์</u></p> <p>And though it in the centre sit, Yet, when the other far doth roam, It leans, and hearkens after it, And grows erect, as that comes home.</p>	<p>- ดันน์เชื่อมโยงภาพของการเล่นแร่แปรธาตุเข้ากับโหราศาสตร์ โดยอ้างอิงจากศาสตร์โลหะวิทยาในยุคกลางที่เชื่อว่าโลหะทุกชนิดประกอบขึ้นจากกำมะถันและปรอท ซึ่งปรอทนั้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของแร่ทองคำบริสุทธิ์และศิลานักปราชญ์ ดันน์จึงเชื่อมโยงสารปรอท (mercury) เข้ากับดาวพุธ (Mercury) ในการเปรียบเทียบความรักกับกลไกการทำงานของวงเวียน ซึ่งเลียนแบบภาพวงโคจรของดาวพุธในจักรวาล</p> <p>- คำว่า 'home' และ 'erect' ในตัวบทที่ยกมาสะท้อนถึงตำแหน่งของดาวพุธในทางโหราศาสตร์ดังนี้</p> <p>(1) ตำแหน่ง Home คือตำแหน่งที่เป็นจุดเริ่มต้น</p>

ตัวอย่างความนึกเปรียบเทียบ	คำอธิบาย
	<p>และจุดจบของวงโคจรดาวเคราะห์แต่ละดวง ซึ่งจะอยู่ที่ตำแหน่ง 15 องศา หรือที่จุดกึ่งกลางของกลุ่มดาวจักรราศีประจำดาวเคราะห์แต่ละดวง ซึ่งตรงกับตำแหน่งเกษตรตามตำราตำแหน่งดาวมาตรฐานของโหราศาสตร์ไทย (วิศาลตรุณกร (อัน สารีบุตร), 2540)</p> <p>(2) ตำแหน่ง <u>Erect</u> คือตำแหน่งอุจจ์ (Exaltation) หรือตำแหน่งสูงสุดของวงโคจรดาวเคราะห์ เป็นตำแหน่งบนวงโคจรที่ดาวเคราะห์จะมีระยะห่างจากโลกมากที่สุด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ดาวเคราะห์แต่ละดวงจะมีตำแหน่งอุจจ์ที่ต่างกับนบท้องฟ้า ซึ่งดาวเคราะห์พุธ (Mercury) คือดาวเคราะห์เพียงดวงเดียวที่มีตำแหน่งเกษตรและตำแหน่งอุจจ์อยู่ในตำแหน่งเดียวกันที่ 15 องศาบนกลุ่มดาวราศีกันย์ - ด้วยเหตุนี้ ในประโยค ‘It leans, and hearkens after it, / And grows erect as that comes home’ ดันน์จึงต้องการสื่อว่า จุดสิ้นสุดของการแยกจากกันของจิตวิญญาณคู่รักคือจุดที่ดาวเคราะห์โคจรครบรอบวงและกลับมาอยู่ในตำแหน่งที่สูงที่สุดอีกครั้ง เป็นการเปรียบเทียบว่าจิตวิญญาณความรักของคู่รักนั้นผ่านกระบวนการทำให้บริสุทธิ์และกลับคืนร่าง (‘fixed’) ในรูปของทองแท้ที่เป็นอมตะสอดคล้องกับรูปของวงเวียนสมบูรณ ที่เป็นสัญลักษณ์ของทองคำในศาสตร์การเล่นแร่แปรธาตุ (Freccero, 1963, pp. 368-371)

(3) รูปแบบคำประพันธ์

The Flea

กวีนิพนธ์เรื่อง *The Flea* ประกอบไปด้วย 3 บท บทละ 9 บรรทัด โดยใช้รูปแบบมาตราและคณะสลับกันระหว่างมาตราไอแอมบ์ 4 คณะ และไอแอมบ์ 5 คณะ

สำหรับแผนสัมผัส กวีนิพนธ์ *The Flea* มีแผนสัมผัสแบบ aabbccddd โดย 6 บรรทัดแรกของบทจะมีรูปสัมผัสคู่ (couplet) 3 คู่ ในขณะที่ 3 บรรทัดสุดท้ายของบทมีรูปสัมผัสแบบบทสามบาท (tercet) ดังนี้

Mark but this flea, and mark in this,	a
How little that which thou deniest me is;	a
It sucked me first, and now sucks thee,	b
And in this flea our two bloods mingled be;	b
Thou know'st that this cannot be said	c
A sin, nor shame, nor loss of maidenhead,	c
Yet this enjoys before it woo,	d
And pampered swells with one blood made of two,	d
And this, alas, is more than we would do.	d

การใช้รูปสัมผัสแบบบทสามบาทใน 3 บรรทัดสุดท้ายของแต่ละบทนั้นเป็นการสะท้อนภาพของตัวละครหลัก 3 ตัว ได้แก่ ผู้พูด ผู้หญิง และหมัด ที่รวมกันเป็นหนึ่งเดียว (Dautch, 2017) นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังสังเกตเห็นว่า แผนสัมผัสแบบบทสามบาทที่ 3 สุดท้ายของแต่ละบทยังช่วยเน้นความของสิ่งที่ผู้พูดจะสื่อในบทนั้น ๆ ได้ดังต่อไปนี้

สัมผัสแบบบทสามบาทในบทที่ 1 ของกวีนิพนธ์ *The Flea*

Yet this enjoys before it **woo**,
And pampered swells with one blood made of **two**
And this, alas, is more than we would **do**.

ในบทแรกของกวีนิพนธ์ คำสัมผัส ‘woo’ ‘two’ และ ‘do’ ที่ท้ายบาทของ 3 บรรทัดสุดท้ายช่วยเน้นย้ำความสุขสำราญที่ผู้พูดจินตนาการถึงยามที่ผู้พูดและผู้หญิงมีความสัมพันธ์ทางเพศร่วมกัน

สัมผัสแบบบทสามบาทในบทที่ 2 ของกวีนิพนธ์ *The Flea*

Though use make you apt to kill **me**,
 Let not to that self-murder added **be**,
 And sacrilege, three sins in killing **three**.

ในบทที่ 2 คำสัมผัส ‘me’ ‘be’ และ ‘three’ ที่ท้ายบาทของ 3 บรรทัดสุดท้ายช่วยเน้นภาพเปรียบเทียบของการฆ่าหมัดเป็นการฆ่าทั้งผู้พูด และผู้หญิงไปด้วย เนื่องจากเลือดของทั้งคู่ผสมกันอยู่ในตัวหมัด การฆ่าตัวหมัดในครั้งนี้จึงเท่ากับเป็นการฆ่าสิ่งมีชีวิตถึงสามชีวิต

สัมผัสแบบบทสามบาทในบทที่ 3 ของกวีนิพนธ์ *The Flea*

’Tis true; then learn how false fears **be**;
 Just so much honour, when thou yield’st to **me**,
 Will waste, as this flea’s death took life from **thee**.

ในบทสุดท้าย คำสัมผัส ‘be’ ‘me’ และ ‘thee’ ที่ท้ายบาทของ 3 บรรทัดสุดท้ายเป็นการย้ำความคิดของผู้พูดอีกครั้งว่า การที่ผู้หญิงจะยอมคล้อยตามผู้พูด และเสพสังวาสร่วมกันนั้นไม่ได้ทำให้ผู้หญิงต้องสูญเสียคุณค่าหรือเกียรติใด เพราะหากเปรียบเทียบการที่เลือดของทั้งคู่ผสมกันอยู่ในตัวหมัดเหมือนกับการเสพสังวาสร่วมกัน ในตอนสุดท้ายแม้ว่าตัวหมัดจะถูกฆ่าไป แต่ทั้งผู้พูดและผู้หญิงก็ยังคงมีชีวิตอยู่ดังเดิม

The Apparition

ในกวีนิพนธ์เรื่อง *The Apparition* มีเพียง 1 บท 17 บรรทัด ผู้วิจัยสังเกตว่า ดัชนีประพันธ์กวีนิพนธ์เรื่องนี้ด้วยมาตราและแผนสัมผัสที่ไม่คงที่ โดย 4 บรรทัดแรกมีแผนสัมผัส abba เหมือนกับซอนเนต ดังนี้

WHEN by thy scorn, O murd’ress, I am dead,	a
And that thou think’st thee free	b
From all solicitation from me,	b
Then shall my ghost come to thy bed,	a

ทว่าบรรทัดที่ต่อท้ายจากนั้นก็กลับมีแผนสัมผัสที่ไม่ตรงกับรูปแบบการแต่งคำประพันธ์ชนิดใดเลย และแต่ละบรรทัดก็มีความยาวที่แตกต่างกันไป ซึ่งแอนดรูว์ ดิกสัน (Andrew Dickson) นักวิชาการและนักวิจารณ์ผู้เชี่ยวชาญเรื่อง

วรรณกรรมอังกฤษในสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา วิเคราะห์ว่าการเลือกใช้มาตราสลับไปมาไม่มีแบบแผนชัดเจนของกวีนั้นเป็นการสะท้อนถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูดที่แปรปรวนและไม่สงบ (Dickson, 2017)

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังสังเกตเห็นการใช้แผนสัมผัสแบบบทสามบาทใน 3 บรรทัดสุดท้าย ที่ช่วยเน้นความของสิ่งที่ผู้พูดจะสื่อในบทนั้นเช่นเดียวกับที่ปรากฏในกวีนิพนธ์ *The Flea*

Lest that preserve thee; and since my love is **spent**,
I'd rather thou shouldst painfully **repent**,
Than by my threatenings rest still **innocent**.

คำว่า ‘spent’ ‘repent’ และ ‘innocent’ ที่มีเสียงสัมผัสท้ายบรรทัด 3 บรรทัดสุดท้ายนั้นช่วยเน้นความที่ผู้พูดต้องการจะสื่อกับผู้หญิงว่าจะต้องชดใช้ความผิดที่ไม่สามารถรักษาความเป็นพรหมจารีของตนไว้ได้ตามที่ใช้อ้างตอนปฏิเสธผู้พูด

Woman's Constancy

กวีนิพนธ์เรื่อง *Woman's Constancy* เป็นกวีนิพนธ์ที่มีเพียง 1 บท 17 บรรทัด เช่นเดียวกับกวีนิพนธ์เรื่อง *The Apparition* และมีการใช้รูปแบบคู่สัมผัสที่เปลี่ยนไปเปลี่ยนมา ไม่ตรงตามกำหนดของฉันทลักษณ์ประเภทใด รวมถึงมีความยาวของแต่ละบรรทัดที่ไม่เท่ากัน เพื่อสะท้อนความไม่มั่นคง จิตใจโลเลของผู้ฟังในบทประพันธ์ และในขณะเดียวกันก็เป็นการเสียดสีตัวผู้พูดเองที่ก็ไม่ได้มีความมั่นคงในความสัมพันธ์นี้เช่นกัน ซึ่งขัดแย้งกับคำว่า ‘constancy’ ในชื่อกวีนิพนธ์ทุกนัย ทั้งการไม่ซื่อสัตย์ในความรัก ความไม่มั่นคงในความรู้สึก และความไม่น่าเชื่อถือจากจิตใจที่เปลี่ยนไปเปลี่ยนมา

NOW thou hast loved me one whole day,	a
To-morrow when thou leavest, what wilt thou say?	a
Wilt thou then antedate some new-made vow?	b
Or say that now	b
We are not just those persons which we were?	c
Or that oaths made in reverential fear	d
Of Love, and his wrath, any may forswear?	e

Or, as true deaths true marriages untie, f
 So lovers' contracts, images of those, g
 Bind but till sleep, death's image, them unloose? h
 Or, your own end to justify, f
 For having purposed change and falsehood, you i
 Can have no way but falsehood to be true? i
 Vain lunatic, against these 'scapes I could j
 Dispute, and conquer, if I would; j
 Which I abstain to do, i
 For by to-morrow I may think so too. i

จากแผนสัมผัสของกวีนิพนธ์ข้างต้น ผู้วิจัยสังเกตว่า กวีใช้สัมผัสคู่ (couplet) ใน 4 บรรทัดแรกของกวีนิพนธ์ (aabb) ซึ่งเป็นคู่สัมผัสที่มีแบบแผนชัดเจน เหมือนกับการประพันธ์ซอนเน็ต ในขณะที่บรรทัดที่ 5-11 ไม่มีแบบแผนคู่สัมผัส ทำยบ (cedfghf) ก่อนจะกลับมาใช้สัมผัสคู่อีกครั้งใน 6 บรรทัดสุดท้ายของกวีนิพนธ์ (ijjjii) การที่กวีเลือกใช้แผนสัมผัสที่เปลี่ยนไปเปลี่ยนมานี้ จึงสะท้อนให้เห็นถึงจุดประสงค์และสภาพอารมณ์ของผู้พูดในแต่ละช่วง โดยในตอนต้น ผู้พูดใช้สัมผัสคู่ที่มีแบบแผนชัดเจน เพื่อพยายามสื่อให้เห็นว่าตนเองเป็นผู้ที่มีจิตใจมั่นคง และเชื่อถือได้ ตรงกันข้ามกับผู้หญิง แต่เมื่อถึงช่วงกลางเรื่อง แผนสัมผัสที่เปลี่ยนไปมากกลับสะท้อนให้เห็นถึงความโลเลของผู้พูด เพราะการจินตนาการถึงข้ออ้างที่ไม่สมเหตุผลต่าง ๆ ที่ผู้พูดคาดว่าผู้หญิงจะนำมาใช้ยุติความสัมพันธ์ ทั้งที่เหตุการณ์นั้นที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง เป็นการแสดงให้เห็นว่าฝ่ายที่ต้องการยุติความสัมพันธ์นั้นคือผู้พูดเองต่างหาก ก่อนที่ในตอนท้ายของเรื่อง ผู้พูดจะกลับมาใช้สัมผัสคู่ที่มีแบบแผนชัดเจน เพื่อพยายามสร้างภาพว่าตนเป็นฝ่ายที่มีจิตใจมั่นคง และมีเหตุผลกว่าผู้หญิง จึงมีสิทธิที่จะเลือกยุติความสัมพันธ์โดยการไม่คำนึงข้ออ้างใด ๆ ที่ไม่สมเหตุผลของผู้หญิงนั่นเอง

ทั้งนี้ แม้ว่ารูปแบบฉันทลักษณ์ของกวีนิพนธ์ *The Apparition* และ *Woman's Constancy* จะไม่ตรงตามประเภทของฉันทลักษณ์ใดในภาษาอังกฤษ แต่ก็มีข้อสังเกตว่า เนื้อหาที่ปรากฏในกวีนิพนธ์นั้นมีองค์ประกอบบังคับของการประพันธ์กวีนิพนธ์ประเภทบทร้อยกรองซอนเน็ต ได้แก่ มุมมองของผู้พูดที่เป็นบุคคลที่ 1 (first-person point of view) การพูดกับผู้ฟังโดยตรง

ซึ่งส่วนมากจะเป็นคนรักของผู้พูด และการมีจุดเปลี่ยนในความคิดของผู้พูด (Eaton, 1914, pp. 58-59; Ulllyot, 2019) การประพันธ์กวีนิพนธ์ทั้ง 2 เรื่องนี้ จึงนับได้ว่าเป็นการนำรูปแบบบทร้อยกรองซอนเนตมาใช้โดยไม่เคร่งครัดกับการปฏิบัติตามฉันทลักษณ์เพื่อเป็นการเสียดสีขบขันการประพันธ์ รวมถึงยังสอดคล้องกับชื่อหนังสือรวมบทกวีนิพนธ์เล่มนี้ด้วย

The Canonization

กวีนิพนธ์ *The Canonization* เป็นกวีนิพนธ์ที่มีทั้งหมด 5 บท บทละ 9 บรรทัด โดย 8 บรรทัดแรกมีรูปแบบมาตราไอแอมบ์ 5 คณะ สลับกับไอแอมบ์ 4 คณะ ก่อนจะจบด้วยไอแอมบ์ 3 คณะในบรรทัดสุดท้าย และมีแผนสัมผัส ab-bacccaa ซึ่งเป็นการสร้างรูปแบบฉันทลักษณ์ขึ้นมาใหม่ อีกทั้งต้นนัยยังสื่อถึงความถึงความรักที่มั่นคงของผู้พูดด้วยการให้บรรทัดแรกและบรรทัดสุดท้ายของแต่ละบทลงท้ายด้วยคำว่า ‘love’ เสมอ ซึ่งการที่ทุกบทเริ่มต้นและจบด้วยคำว่า ‘love’ นั้น แสดงภาพของวงกลมที่สมบูรณ์ เพื่อสะท้อนถึงความรักอันเป็นนิรันดร์

ตัวอย่างบทแรกของกวีนิพนธ์ *The Canonization*

FOR God’s sake hold your tongue, and let me love ;	a
Or chide my palsy, or my gout;	b
My five gray hairs, or ruin’d fortune flout;	b
With wealth your state, your mind with arts improve;	a
Take you a course, get you a place,	c
Observe his Honour, or his Grace;	c
Or the king’s real, or his stamp’d face	c
Contemplate; what you will, approve,	a
So you will let me love .	a

The Bait

กวีนิพนธ์ *The Bait* เป็นกวีนิพนธ์ที่มีทั้งหมด 7 บท บทละ 4 บรรทัด หรือรวมทั้งหมดเป็น 28 บรรทัด ซึ่งเป็นจำนวนบรรทัดที่เท่ากับการประพันธ์ซอนเนต 2 บท ทว่าต้นนัยไม่ได้ใช้รูปแบบมาตราและแผนสัมผัสแบบซอนเนต แต่ใช้รูปแบบมาตราไอแอมบ์ 4 คณะ และมีแผนสัมผัส aabb ซึ่งเป็นรูปแบบมาตราและแผน

สัมผัสแบบเดียวกันกับที่คริสโตเฟอร์ มาร์โลว์ ใช้ประพันธ์กวีนิพนธ์ *The Passionate Shepherd to His Love* ซึ่งต้นนี้ได้มีการอ้างถึงในบทแรก แต่ต้นนี้ได้เพิ่มจำนวนบทขึ้นมาอีก 1 บท จาก 6 บทในกวีนิพนธ์ของมาร์โลว์เป็น 7 บท โดยไม่มีคู่สัมผัสใดที่มีเสียงซ้ำกันเลยตลอดทั้งคำประพันธ์ กลายเป็นรูปแบบฉันทลักษณ์ใหม่ในรูปแบบของต้นเอง

ตัวอย่างบทแรกของกวีนิพนธ์ *The Bait*

COME live with me, and be my love,	a
And we will some new pleasures prove	a
Of golden sands, and crystal brooks,	b
With silken lines and silver hooks.	b

A Valediction: Forbidding Mourning

กวีนิพนธ์ *A Valediction: Forbidding Mourning* เป็นกวีนิพนธ์ที่มีทั้งหมด 9 บท บทละ 4 บรรทัด มีรูปแบบมาตราเป็นไอแอมบ์ 4 คนะ และมีแผนสัมผัส abab ซึ่งแม้ว่าจะเป็นรูปแบบฉันทลักษณ์ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน แต่ก็เป็นฉันทลักษณ์ที่ตรงไปตรงมา ไม่ได้มีการสลับรูปแบบมาตราหรือแผนสัมผัสไปมาเหมือนกวีนิพนธ์เรื่องอื่นของต้นที่นำมาศึกษา

ตัวอย่างบทแรกของกวีนิพนธ์ *A Valediction: Forbidding Mourning*

AS virtuous men pass mildly away,	a
And whisper to their souls to go,	b
Whilst some of their sad friends do say,	a
“Now his breath goes,” and some say, “No.”	b

ทั้งนี้ เรมี ทาร์กอฟ (Ramie Targoff) นักวิชาการผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรมอังกฤษและและอิตาลีในสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า ต้นตั้งใจเริ่มต้นเรื่องด้วยการเล่าถึงฉากที่ผู้พูดและคนรักแยกจากกัน ก่อนจะกลั้บมารวมกันอีกครั้งในตอนจบของคำประพันธ์ผ่านภาพเปรียบเทียบของวงเวียนที่กลับสู่จุดเริ่มต้นหลังวาดวงกลมครบสมบูรณ์ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงระยะทางและเวลาที่คู่รักหรือจิตวิญญาณแยกจากร่างไปก่อนจะกลั้บมารวมกันอีกครั้ง (Targoff, 2008, p. 346)

3.2 การวางแผนแนวทางการแปล

3.2.1 การกำหนดฉันทลักษณ์ในการแปล

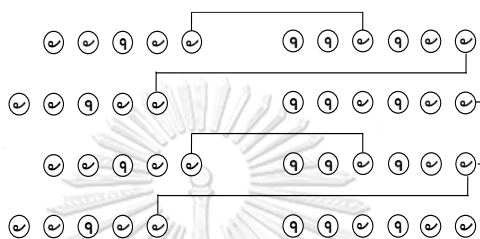
ฉันทลักษณ์กวีนิพนธ์เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่โดดเด่นของกวีนิพนธ์แนวอภิปรัชญาของ ดันน์ เนื่องจากดันน์มักไม่ปฏิบัติตามขนบการประพันธ์ แต่จะสร้างคำประพันธ์ที่มีรูปแบบมาตรา จำนวนบท และแผนสัมผัสขึ้นมาใหม่ให้สอดคล้องกับทัศนคติและแนวคิดในการพัฒนาโครงเรื่อง คำประพันธ์ในแต่ละเรื่อง อย่างไรก็ตาม ในการกำหนดฉันทลักษณ์ในการแปลกวีนิพนธ์ทั้ง 6 เรื่องในชุด *Songs and Sonnets* ของดันน์ ผู้วิจัยเลือกใช้แนวทางการเทียบเคียงต้นฉบับเดิม (analogical approach) ของเจมส์ โฮล์มส์ (James Holmes) (1988, pp. 25-27) ในการหา ฉันทลักษณ์ในภาษาไทยที่สามารถถ่ายทอดวันลีลาของกวีได้ใกล้เคียงมากที่สุด แทนการ เลียนแบบต้นฉบับเดิม (mimetic approach) หรือการสร้างฉันทลักษณ์ใหม่ในภาษาไทย ด้วย เหตุผล 3 ประการ ดังนี้

- (1) สำหรับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้ นอกจากจะจัดทำขึ้นเพื่อหาแนวทางการถ่ายทอด วันลีลาที่ปรากฏในคำประพันธ์ของดันน์แล้ว ยังมุ่งศึกษาและถ่ายทอดแนวคิดเชิง อภิปรัชญาที่สอดแทรกอยู่ในคำประพันธ์ต้นฉบับด้วย ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาฉันทลักษณ์ กวีนิพนธ์ภาษาไทยที่มีอยู่แล้วมาถ่ายทอดความหมายและความไพเราะของกวีนิพนธ์ ต้นฉบับแทนการใช้ฉันทลักษณ์กวีนิพนธ์ภาษาอังกฤษ หรือสร้างฉันทลักษณ์ใหม่ เพื่อ หลีกเลี่ยงไม่ให้ฉันทลักษณ์ที่แปลกใหม่หรือไม่คุ้นชินทำให้ผู้อ่านกวีนิพนธ์ฉบับแปลทำ ความเข้าใจเนื้อหายากขึ้น และอาจส่งผลให้ระดับอารมณ์ความรู้สึกที่ผู้อ่านกวีนิพนธ์ ฉบับแปลจะได้นั้นแตกต่างกับผู้อ่านตัวบทต้นฉบับมากยิ่งขึ้น
- (2) ในภาษาไทย มีฉันทลักษณ์กวีนิพนธ์จำนวนมากให้เลือกใช้อยู่แล้ว โดยมีรูปแบบที่ หลากหลายทั้งในด้านความสั้นยาวของวรรค เสียงวรรณยุกต์ จังหวะ ความเป็น ทางการในระดับต่าง ๆ ฯลฯ
- (3) ผู้วิจัยยังมีข้อจำกัดในด้านความสามารถทางภาษาที่ไม่อาจสร้างฉันทลักษณ์ใหม่ได้ เทียบเท่ากวีแนวอภิปรัชญา แต่ผู้วิจัยจะมุ่งศึกษาหากลวิธีทางวรรณศิลป์อื่น ๆ มาช่วย ถ่ายทอดลักษณะที่ปรากฏในฉันทลักษณ์กวีนิพนธ์ต้นฉบับให้ได้มากที่สุด

จากการศึกษาและพิจารณาคุณสมบัติของฉันทลักษณ์กวีนิพนธ์ภาษาไทยแต่ละชนิด ทั้ง จำนวนพยางค์ รูปแบบการสัมผัส ลักษณะคำประพันธ์และอรรถาธิบายทางวรรณศิลป์แล้ว ผู้วิจัย พบว่าอินทวิเชียรฉันทมีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการแปลกวีนิพนธ์ทั้ง 6 เรื่องที่นำมา ศึกษา มากกว่าฉันทลักษณ์อื่น เนื่องจากฉันทนี้เป็นฉันทลักษณ์ที่มีอรรถาธิบายทางวรรณศิลป์มากที่สุด ด้วยเป็นคำประพันธ์ชนิดเดียวของไทยที่มีลักษณะบังคับคำครุหลุ ทำให้เกิดเสียงหนักเบา หรือ เสียงสั้นยาวของพยางค์ และเมื่อนำพยางค์ทั้งหมดมาเรียงกันในแต่ละวรรค จะส่งผลให้เกิด

จังหวะที่ชัดเจนในท่วงทำนองการอ่านคำประพันธ์ ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับลักษณะบังคับพยางค์ เน้นและไม่เน้นของฉันทลักษณ์กวีนิพนธ์ภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกวีนิพนธ์แนว อภิปรัชญาของคันทน์ที่ผู้วิจัยจะนำมาแปล พยางค์เน้นไม่เน้นช่วยสร้างจังหวะหยุดชะงักในการ อ่านที่จะเสริมอารมณ์ให้ผู้อ่านรู้สึกตื่นตกใจกับความนึกเปรียบเทียบและกระบวนจินตภาพต่าง ๆ ที่น่าประหลาดใจ อีกทั้งจังหวะสลับสั้นยาวยังช่วยเน้นความให้ผู้อ่านสนใจในสิ่งสำคัญที่กวี ต้องการจะสื่ออีกด้วย

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาลักษณะบังคับของอินทรีเขียรฉันท์ ดังแผนผังด้านล่าง

พบว่า อินทรีเขียรฉันท์มีจำนวนพยางค์ใน 1 บาทเท่ากับ 11 คำพยางค์ ซึ่งใกล้เคียงกับ จำนวนพยางค์เฉลี่ยใน 1 บรรทัดของฉันทลักษณ์กวีนิพนธ์ต้นฉบับ อีกทั้งยังมีจังหวะที่เหมาะสม และนิยมใช้ประพันธ์เพื่อแสดงภาวะอารมณ์ของตัวละครทางด้านความรัก ความทุกข์โศก ความ โกรธ ความมุ่งมั่น ความกลัว และความพิศวง (นวพร คำเมือง, 2565, น. 148) สอดคล้องกับ เนื้อหาที่ปรากฏในกวีนิพนธ์ต้นฉบับที่จะแปล

ตัวอย่าง อินทรีเขียรฉันท์ ใน มัทนะพาธา ตอนบรรยายความทุกข์โศกของศุภางค์ซึ่งเป็น ทหารที่เป็นสหายสนิทของพระมหากษัตริย์ชัยเสน มีความจงรักภักดีและรู้สึก ห่วงใยอยู่เสมอ เมื่อต้องอยู่ห่างและไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่รับใช้พระมหากษัตริย์ของตน จึง เกิดความรู้สึกทุกข์โศก

ข้าเคยสนองบาท	ธูลิองค์พระทรงชัย
แต่เล็กประจบใหญ่	บมิเคยจะขัดคำ
เมื่อมีพระบัญชา	ละก็รับและรับทำ
ถึงหากจะชอกช้า	ฤจะเจ้าวรินทร์ย์
แทบตายบวายเพียร	และผิยังบเสร็จดี
เพียรจนประจบที่	นรนาถะบัญชา
อังกาพยพของ	دنุเปนพยานว่า
เคยทนและเคยฝ่า	พหุอันตะรายแท้

(พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว อ้างถึงใน
วิระวัลย์ ดีเลิศ และปณัฐ อนุรักษ์ปริดา, 2561, น. 357)

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่ากวีไทยสมัยใหม่ได้นำอินทรีเขียรฉันทมาประพันธ์ในขอบเขตเนื้อหาที่กว้างขึ้นกว่าในอดีต โดยเปลี่ยนจากที่นิยมนำมาใช้ในการประพันธ์บทสวด บทชมความงามของธรรมชาติ และการพรรณนาความรู้สึกของตัวละคร มาเป็นการประพันธ์เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคนในสังคมมากยิ่งขึ้น เช่น ความสัมพันธ์ของสามีภรรยา บันทึกเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ในมุมมองของคนทั่วไป และการแสดงทัศนะหรือวิพากษ์วิจารณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นต้น รวมถึงมีการใช้คำศัพท์ที่เข้าใจได้ง่ายเพื่อเข้าถึงผู้อ่านทั่วไปมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่าง อินทรีเขียรฉันท ใน สละกันเพราะแต่งงาน ตอนสามีเสียดสีลักษณะนิสัยที่ไม่พึงประสงค์ของภรรยา

มีนี้จะเอานั่น	และกระนั้นกระนี้จึง
จักสมนิยมพึง	หฤทัยมิใคร่พอ
ได้แล้วมิแค้วเล็ก	ธนะเบิก บ วายกวน
กิจบ้านสีพาลชวน	จะละเว้นมิเป็นธุร
ภายหลังก็ตั้งต้น	บทบ่น บ มีมูล
เรื่องน้อยสิดอยคุณ	ทวิตรีพจียาว
แสหาประดาเหตุ	ทะเลาะเลศและชวนฉาว
ดูรับสัดบราว	กะมิรู้จะดูที่
เจ้าหล่อนจะย้อนหยั่ง	สติตั้งสตรีดี
หรือไม่วิธี-	วิตะเช่นกะเป็นมา

(ชิต บุรทัต, 2521, น. 191-192)

ตัวอย่าง อินทรีเขียรฉันท ใน ตาไปคำฉันท ซึ่งประพันธ์เป็นเรื่องสั้นข้าม

ฝ่ายเจ้าชะนีเล่า	ก็เขย่าสะบ้าร้าง
เฒ่าไปก็ยังมี	มนะมนกะปีแก
สันไหญ่อะไรหา	ผะหงะหน้าผะยอแล
พอรู้ก็ร้อง-แหม!	อะพิไธพิถังเอ๋ย!!

(ชิต บุรทัต, 2521, น. 115)

ตัวอย่าง อินทรีเขียรฉันท ใน กถาจรดปากคีต (สามแพร่งชีวิตคำฉันท) ที่กวีประพันธ์เพื่อแสดงทัศนะทางการเมืองและสังคม

สงสารก็แต่ซาก	ศพมากเพราะฝูงมาร
เล่นเกมเผด็จการ	กรกุ่ม ณ เลห์โกง
เป็นเหยื่อเพราะถูกยิง	และก็ยังระเนนโยง

เปิดปากจะเปิดโปง

ฯพณฯ ปิดชะด้วยปืน

(คมทวน คัณธ, 2531, น. 62)

การนำอินทรีเขียวรันทมาแปลกวีนิพนธ์แนวอภิปรัชญาของจอห์น ดันน์ จึงเป็นการขยายขอบเขตการประพันธ์ของฉันทลักษณ์ในภาษาไทยทั้งในด้านเนื้อหาและสุนทรียภาพของตัวบท เนื่องจากเป็นการใช้รูปแบบฉันทลักษณ์ที่มีมานานและได้รับความนิยมมากที่สุดในการประพันธ์ประเภทฉันทตามขนบการประพันธ์อย่างเคร่งครัดมาสะท้อนแนวคิดที่แตกต่างหรือตั้งคำถามกับคตินิยม ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านกวีนิพนธ์ฉบับแปลรับรู้ถึงแนวคิดต่อต้านคตินิยมที่กวีต้องการจะสื่อได้ชัดเจนยิ่งขึ้นผ่านลักษณะเนื้อหาแปลกใหม่ที่ปรากฏในรูปแบบคำประพันธ์ดั้งเดิม

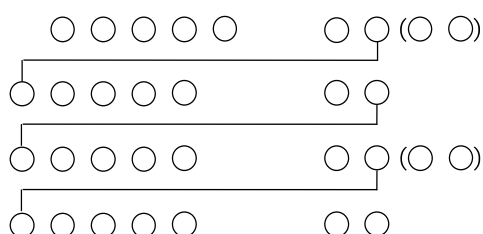
ทั้งนี้ กวีนิพนธ์เรื่อง *The Apparition* และ *Woman's Constancy* เป็นกวีนิพนธ์ที่มีลักษณะรูปแบบคำประพันธ์ที่แตกต่างกวีนิพนธ์เรื่องอื่นที่ผู้วิจัยศึกษาเป็นพิเศษ และเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้สึกของผู้พูด กวีนิพนธ์ทั้ง 2 เรื่องนี้มีเพียง 1 บท 17 บรรทัด มีมาตราและแผนสัมผัสที่ไม่คงที่ ซึ่งเป็นการใช้รูปแบบการประพันธ์มาสะท้อนถึงอารมณ์ความรู้สึกแปรปรวนและไม่สงบที่เกิดจากความโกรธแค้นของผู้พูดในกวีนิพนธ์ *The Apparition* และจิตใจที่โลเลไม่มั่นคงของผู้พูดในกวีนิพนธ์ *Woman's Constancy*

ในการแปลกวีนิพนธ์ 2 เรื่องนี้ ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการถ่ายทอดอารมณ์ของตัวละครผ่านรูปแบบคำประพันธ์ จึงศึกษาค้นคว้าเพื่อหาวิธีที่จะสามารถถ่ายทอดลักษณะดังกล่าวได้ผ่านฉันทลักษณ์คำประพันธ์ภาษาไทย และพบว่าในกวีนิพนธ์ภาษาไทย มีการถ่ายทอดอารมณ์แปรปรวนและสับสนของตัวละครผ่าน 2 องค์ประกอบ ได้แก่ กลบทและฉันทลักษณ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(1) การใช้กลบทรายทอดอารมณ์แปรปรวนและสับสนของตัวละคร

ใน *พระนลคำหลวง* พบการใช้โคลงกลบทหัวพันหลัก ซึ่งเป็นการประพันธ์โคลงสี่สุภาพที่เพิ่มลักษณะบังคับพิเศษให้คำแรกของวรรคต้นเป็นคำเดียวกันกับคำสุดท้ายของวรรคหลังในบาทก่อนหน้า (ดังผังด้านล่าง) ซึ่งการซ้ำคำที่ทำยบาทแรกกับต้นบาทต่อมาสามารถสะท้อนถึงลักษณะนิสัยการย่ำคิดย่ำทำ และไม่สามารถปล่อยวางความคิดของตัวเองได้

แผนผัง โคลงกลบทวู้พ้นหลัก

ตัวอย่าง โคลงกลบทัวพันหลัก พระนลคำหลวง

ราชาไปพันกลับ	เวียนวน กลับแะ
วนกลับตุนถุมล	อีกเทื่อ
เทื่อใดกลีตล	ใจหาก ไปนา
หากรักชัคจุเชื้อ	ท่านไต้คั่นคง ฯ

(พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

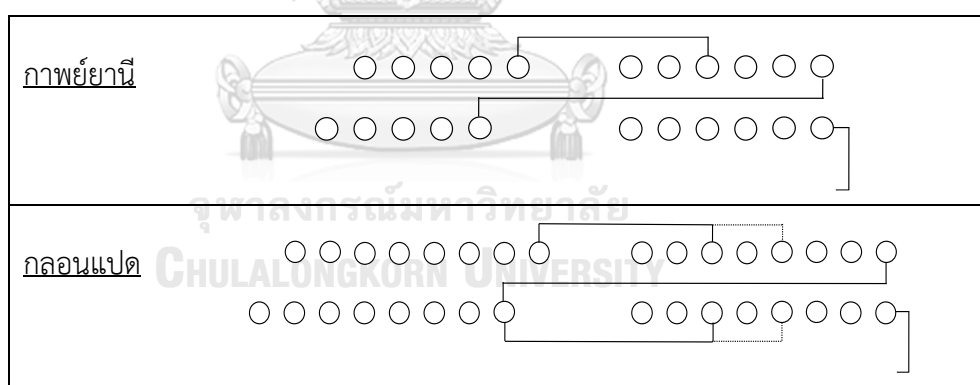
อ้างถึงใน บุษบัน ฎิริกิตติ, 2549, น. 300)

การซ้ำคำที่ทำยบาทกับคำที่เริ่มต้นบาทถัดไปตรงคำว่า ‘วน’ ‘เทื่อ’ และ ‘หาก’ สื่อถึงความคิดของพระนลที่เวียนวนซ้ำ ๆ และไม่สามารถตัดสินใจได้โดยเด็ดขาด (บุษบัน ฎิริกิตติ, 2549, น. 300)

(2) การใช้ฉันทลักษณ์ถ่ายทอดอารมณ์แปรปรวนและสับสนของตัวละคร

อีกหนึ่งวิธีที่ปรากฏในการถ่ายทอดอารมณ์แปรปรวนของตัวละคร คือ การใช้รูปแบบฉันทลักษณ์ผสมในกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ของศักดิ์สิริ มีสมสืบ ซึ่งนำเอาฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์กาพย์และกลอนมาใช้ในการสื่ออารมณ์สับสน

แผนผัง กาพย์ยานี และกลอนแปด

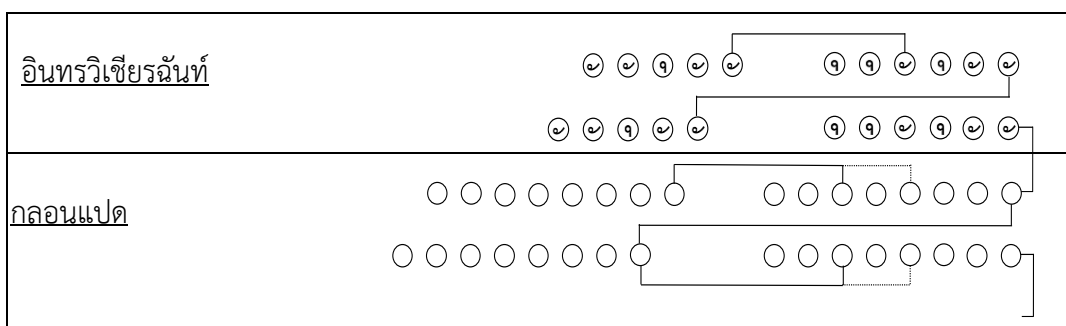
เนื่องจากจำนวนคำในกาพย์ยานีนี้นั้นมีน้อยกว่ากลอนแปด ส่งผลให้กาพย์ยานีมีจังหวะที่กระชับ สะท้อนความตื่นเต้นและระทึกใจ ในขณะที่กลอนแปดนั้นมีจำนวนคำมากกว่าและมีลีลาที่ช้ากว่ากาพย์ จึงทำให้มีจังหวะที่เนิบนาบและให้อารมณ์ผ่อนคลายมากกว่า เมื่อนำมาแต่งผสมกัน จึงทำให้เกิดผู้อ่านรู้สึกสะดุดด้วยจังหวะการอ่านคำประพันธ์นั้นเปลี่ยนไป และช่วยสะท้อนให้เห็นอารมณ์ของตัวละครที่เปลี่ยนไปด้วยเช่นกัน (กิริติ ณะไชย, 2547, น. 260-263)

ตัวอย่างฉันทลักษณ์ผสม รักข้ามลูก

เรื่องหยอต้งถอยทัพ ถอยหมอนกลับคืนที่มั่น (กาพย์ยานี)
 คืดสระระตะการะที่ผูกพัน วันพรุ่งต้องมุ่นมั่นให้ได้มา (กลอนแปด)
 (ศักดิ์สิริ มีสมสืบ อ้างถึงใน
 กীরติ ณะไชย, 2547, น. 260-263)

กวีนิพนธ์ที่ยกมาข้างต้น บรรยายเหตุการณ์ที่ผู้พูดซึ่งเป็นสามี เกิดความคิดสับสนเพราะปรารถนาจะแสดงความรักกับภรรยา แต่ก็เกิดความละอายที่จะกระทำเพราะมีลูก ๆ นอนคั่นอยู่ตรงกลาง จึงต้องระงับอารมณ์ปรารถนาที่ปะทุขึ้นมาเอาไว้ กวีใช้กาพย์ยานีในบาทที่ 1 และกลอนแปด ในบาทที่ 2 ผสมต่อกันได้อย่างสื่อนไหว เนื่องจากกาพย์ยานี และกลอนแปด มีฉันทลักษณ์ที่คล้ายคลึงกัน ด้วยมีจำนวนวรรคบทละ 4 วรรคเท่ากัน และมีแผนสัมผัสในและสัมผัสระหว่างบทคล้ายกัน ทำให้สามารถเชื่อมต่อกันได้อย่างกลมกลืน (กীরติ ณะไชย, 2547, น. 263)

จากตัวอย่างวิธีการถ่ายทอดภาวะจิตใจแปรปรวนไม่มั่นคงของตัวละครผ่านลักษณะคำประพันธ์ ผู้วิจัยพิจารณาเลือกใช้วิธีการประพันธ์โดยใช้ฉันทลักษณ์แบบผสมคล้ายกับวิธีการประพันธ์ของศักดิ์สิริ มีสมสืบ เนื่องจากการใช้ฉันทลักษณ์ผสมจะทำให้ผู้อ่านสามารถสังเกตเห็นฉันทลักษณ์คำประพันธ์ที่เปลี่ยนไปได้ชัดเจนกว่าการใช้ฉันทลักษณ์อินทวิเชียรฉันทเพียงอย่างเดียวดังที่ได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ ด้วยจำนวนคำในวรรคที่ไม่เท่ากัน จะส่งผลให้จังหวะในการอ่านเปลี่ยนไป ผู้วิจัยจึงพิจารณาฉันทลักษณ์ที่จะนำมาผสมกันโดยคำนึงถึงจำนวนวรรค จำนวนคำในวรรค และแผนสัมผัส และได้ทดลองนำอินทวิเชียรฉันท ซึ่งสามารถใช้แสดงภาวะอารมณ์ของตัวละครทางด้านความรัก ความทุกข์โศก ความโกรธ ความมุ่นมั่น ความกลัว มาผสมกับกลอนแปด ที่นิยมใช้ในการบรรยายเรื่องราวต่าง ๆ กันอย่างแพร่หลาย โดยมีแผนผังดังนี้

จากแผนผังลักษณะบังคับของอินทวิเชียรฉันท และกลอนแปด จะสังเกตว่า ฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ทั้ง 2 ชนิดมีลักษณะคล้ายกันในด้านของจำนวนวรรคและแผนสัมผัส ดังนี้

- (1) อินทรีเขียวฉันทและกลอนแปดมีจำนวนวรรค 4 วรรคใน 1 บท และมีรูปแบบการเรียงวรรคที่เหมือนกัน คือ 2 วรรคต่อ 1 บาทหรือบรรทัด ส่งผลให้ผู้อ่านไม่รู้สึกถึงความแตกต่างอย่างชัดเจนจนสะดุดตา
- (2) เนื่องจากอินทรีเขียวฉันทมีแผนสัมผัสเหมือนกาพย์ยานี จึงมีลักษณะคล้ายคลึงกับแผนสัมผัสของกลอนแปดเช่นที่อธิบายไปในข้างต้น จึงสามารถนำมาประพันธ์ต่อกันได้อย่างสิ้นไหล
- (3) จำนวนคำใน 1 บาทของอินทรีเขียวฉันท คือ 11 คำ ในขณะที่กลอนแปด มี 16 คำ ทำให้มีความแตกต่างด้านความยาวที่ไม่น้อยหรือมากจนเกินไป และทำให้ผู้อ่านสะดุดกับจังหวะคำประพันธ์ที่เปลี่ยนไปได้

ผู้วิจัยได้ทดลองแปลกวีนิพนธ์ *Woman's Constancy* เป็นอินทรีเขียวฉันทเพียงฉันทลักษณะเดียวทั้งเรื่องและนำมาเปรียบเทียบกับกาพย์ยานีในรูปแบบของฉันทลักษณ์ผสม โดยแปลเป็นอินทรีเขียวฉันทสลับกลอนแปดที่ละบทได้ดังนี้

ตัวอย่างบทแปลกวีนิพนธ์ *Woman's Constancy* ในรูปแบบฉันทลักษณ์เดียว

ยามนี้เพราะเจ้ารัก	วิมลลัคนครวัน
วันพรุ่งจะจากกัน	จะริอ้างกะเหตุใด
สาบานและครองรัก	มนปักษ์ภัยไว้
ก่อนกับบุรุษใด	ระบุในอดีตกาล
เราสองมิใช่ใคร	ตลในณวันวาน
คำสัจจะสาบาน	ปฎิญาณเพราะคร้ามครัน
ท่านกามเทพไกรธ	จะพิโรธก็เท่านั้น
สัญญาะหว่างกัน	ก็จะโมฆะหมดไป

ตัวอย่างบทแปลกวีนิพนธ์ *Woman's Constancy* ในรูปแบบฉันทลักษณ์ผสม

ยามนี้เพราะเจ้ารัก	วิมลลัคนครวัน	
วันพรุ่งจะจากกัน	จะริอ้างเพราะเหตุใด	(ฉันท)
จะบอกว่าสาบานและครองรัก	มนะปักษ์มันหมายเหมาะเหม็งใคร่	
รักเริ่มมาก่อนกับบุรุษใด	ระบุในเพลอดีตกาล	(กลอน)
เราสองมิใช่ใคร	ตลในณวันวาน	
คำสัจจะสาบาน	ปฎิญาณเพราะคร้ามครัน	(ฉันท)

เกรงกลัวยามยามเทพจะกริ้วโกรธ จะต้องโทษโทษสะส้าน
 สัญญารักสาบานระหว่างกัน ผลผูกพันจึงเป็นโมฆะไป (กลอน)

จากการทดลอง พบว่าการสลับระหว่างอินทวิเชียรฉันท์และกลอนแปดทำให้ผู้อ่านสามารถรับรู้อารมณ์ที่เปลี่ยนไปเปลี่ยนมาของผู้พูดจากแรงเคลื่อนไหวอยู่ระหว่างจังหวะของ 2 ฉันทลักษณ์ได้มากกว่าการแปลเป็นฉันทลักษณ์อินทวิเชียรฉันท์เพียงอย่างเดียวซึ่งจะทำให้มีจังหวะการอ่านที่เสมอกันตลอดทั้งคำประพันธ์

3.2.2 สรรพนามที่ใช้ในการแปล

จากการศึกษาภวินีพนธ์แนวอภิปราย 6 เรื่องในชุด *Songs and Sonnets* ของดันทน์ ผู้วิจัยพบลักษณะการใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 และ 2 ในภวินีพนธ์ ดังนี้

● สรรพนามบุรุษที่ 1

ภวินีพนธ์ทั้ง 6 เรื่องประพันธ์ในรูปแบบบทพูดเดี่ยวเชิงละครที่มีผู้พูดคนเดียวแต่ใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 สลับกันไปมาระหว่าง ‘I’ ซึ่งหมายถึงผู้พูดคนเดียว และ ‘we’ ซึ่งหมายถึงผู้พูดและคนรักของผู้พูด

● สรรพนามบุรุษที่ 2

- ภวินีพนธ์ 5 เรื่อง ได้แก่ *The Flea*, *The Apparition*, *Woman's Constancy*, *The Bait* และ *A Valediction: Forbidding Mourning* มีการใช้สรรพนามบุรุษที่ 2 ได้แก่ ‘you’ ‘thou’ และ ‘thee’ ซึ่งหมายถึงหญิงคนรักของผู้พูดที่เป็นผู้รับสาร (addressee) โดยตรง
- ภวินีพนธ์เรื่อง *The Canonization* มีการใช้สรรพนามบุรุษที่ 2 ‘you’ เพื่อกล่าวถึงผู้อ่านภวินีพนธ์ที่อนุমানได้ว่าเป็นผู้คนในสังคมในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 16 ซึ่งเป็นช่วงที่ดันทน์ได้พบรักและแต่งงานกับภรรยาแบบลับ ๆ เนื่องจากความรักของทั้งคู่ไม่เป็นที่ยอมรับของคนในสังคมเช่นเดียวกับความรักของผู้พูดในคำประพันธ์

ในการเลือกคำสรรพนามในการแปล ผู้วิจัยพิจารณาความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังในภวินีพนธ์แนวอภิปรายทั้ง 6 เรื่อง และอนุমানได้ว่าผู้พูดเพศชายนั้นน่าจะมีสถานะที่หากไม่เหนือกว่าก็เสมอกันกับผู้ฟัง โดยวิเคราะห์จากการใช้ภาษาที่ปรากฏในภวินีพนธ์ เช่น การใช้รูปประโยคคำสั่ง (imperative) อุปลักษณ์ที่ใช้ในการกล่าวถึงผู้ฟัง และการใช้คำอุทานแสดงระดับภาษาไม่เป็นทางการ (exclamation)

ตัวอย่างการใช้รูปประโยคคำสั่งในการออกคำสั่งหรือโน้มน้าวให้ผู้ฟังทำตาม

กวีนิพนธ์	ตัวอย่าง
<i>The Flea</i>	MARK but this flea, and mark in this,
<i>The Canonization</i>	Take you a course, get you a place,
<i>The Bait</i>	COME live with me, and be my love,
<i>A Valediction: Forbidding Mourning</i>	So let us melt, and make no noise,

ตัวอย่างการใช้อุปลักษณ์ในการกล่าวถึงผู้ฟังด้วยน้ำเสียงดูหมิ่น

กวีนิพนธ์	ตัวอย่าง
<i>The Apparition</i>	And then, poor aspen wretch , neglected thou
<i>Woman's Constancy</i>	Vain lunatic , against these 'scapes I could

ตัวอย่างการใช้คำอุทานแสดงความโกรธหรือรำคาญใจ

กวีนิพนธ์	ตัวอย่าง
<i>The Canonization</i>	FOR God's sake hold your tongue, and let me love;

หลังจากสรุปความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังในกวีนิพนธ์แล้ว ผู้วิจัยได้ค้นหาความหมายและบริบทการใช้สรรพนามที่สอดคล้องกัน โดย พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ได้ให้ความหมายของสรรพนามบุรุษที่ 1 ต่าง ๆ ไว้ ดังนี้

สรรพนาม	ความหมายตามพจนานุกรม
ฉัน	ส. คำใช้แทนตัวผู้พูด พูดกับผู้ที่เสมอกันหรือผู้ใหญ่พูดกับผู้น้อย, เป็นสรรพนามบุรุษที่ ๑.
ข้า	ส. คำใช้แทนตัวผู้พูด พูดกับผู้ที่เสมอกันอย่างเป็นกันเองหรือผู้ใหญ่พูดกับผู้น้อย, เป็นสรรพนามบุรุษที่ ๑.
กู	ส. คำใช้แทนตัวผู้พูด ในปัจจุบันมักถือกันว่าไม่สุภาพ, เป็นสรรพนามบุรุษที่ ๑.
เรียม	ส. คำใช้แทนตัวผู้พูด สำหรับผู้ชายพูดกับผู้หญิงที่รัก, เป็นสรรพนามบุรุษที่ ๑.
เรา	ส. สรรพนามบุรุษที่ ๑ เป็นคำแทนตัวผู้พูด จะเป็นคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ ถ้าผู้พูดเป็นคนคนเดียว อาจพูดแทนคนอื่น ๆ รวมทั้งตัวเองด้วย เช่น เราทุกคนเป็นคนไทย หรืออาจพูดกับผู้ที่มิฐานะเสมอกัน เช่น เรามีความเห็นอย่างนี้ เธอมีความเห็นอย่างไร หรืออาจพูดกับผู้ที่มิฐานะต่ำกว่า เช่น อธิบดีพูดกับนักการว่า

สรพนาม	ความหมายตามพจนานุกรม
	ปีนี้เราจะขึ้นเงินเดือนให้ ๒ ขั้น, สรรพนามบุรุษที่ ๒ เป็นคำใช้สำหรับผู้มีอำนาจ หรือผู้ใหญ่พูดกับผู้น้อย เช่น เจ้าหน้าที่ถามผู้ต้อหาว่า เราจะรับสารภาพไหม.

นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาและพบว่าในวรรณคดีไทย มีสรรพนามบุรุษที่ 2 ซึ่งใช้กับผู้หญิงที่มีสถานะต่ำกว่าผู้พูดในด้านชาติวุฒิ คุณวุฒิ หรือวัยวุฒิอย่างใดอย่างหนึ่ง (วรวรรณ ศรี-ยาภัย, 2556, น. 44-52) ดังนี้

สมัย	สรรพนามบุรุษที่ 2
สุโขทัยและอยุธยา	เชื้อ เจ้า
รัตนโกสินทร์	มึง เอ็ง เจ้า ออเจ้า ตัวเจ้า ตัว

จากการพิจารณาบริบทการใช้ภาษา ความเก่าใหม่ของภาษา และระดับภาษาของคำสรรพนามแล้ว ผู้วิจัยจึงเลือกใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 เป็น ข้า สำหรับสรรพนามที่หมายถึงผู้พูดเพียงคนเดียว และ เรา สำหรับสรรพนามที่หมายถึงผู้พูดและคนรัก และเลือกใช้สรรพนามบุรุษที่ 2 คำว่า เจ้า สำหรับสรรพนามที่หมายถึงทั้งผู้หญิงและคนในสังคมที่เป็นผู้ฟังในกวีนิพนธ์ เนื่องจากคำสรรพนามดังกล่าวมีระดับคำที่สอดคล้องกับสถานะของผู้พูดและผู้ฟังในกวีนิพนธ์ แสดงถึงความสนิทสนมใกล้ชิด ไม่เป็นทางการ และเป็นคำที่ปรากฏในสมัยอยุธยาซึ่งตรงกับยุคของต้นน แต่ก็ยังเป็นที่เข้าใจของผู้อ่านปัจจุบัน

3.2.3 การกำหนดจำนวนวรรคในกวีนิพนธ์ฉบับแปล

เนื่องจากกวีนิพนธ์แต่ละเรื่องที่จะนำมาแปลนั้นมีรูปแบบฉันทลักษณ์และความยาวที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงต้องกำหนดจำนวนวรรคในการแปลกวีนิพนธ์แต่ละเรื่อง โดยพิจารณาจากจำนวนคำในวรรค ความยาวของกวีนิพนธ์ต้นฉบับ การถ่ายทอดทัศนคติหรือแนวคิดผ่านรูปแบบคำประพันธ์ และข้อกำหนดของฉันทลักษณ์ในภาษาแปล

The Flea

กวีนิพนธ์เรื่อง *The Flea* มีจำนวนบททั้งสิ้น 3 บท และใน 1 บท มี 9 บรรทัด รวมทั้งสิ้นเป็น 27 บรรทัด ซึ่งหากแปลเป็นกวีนิพนธ์ไทยด้วยฉันทลักษณ์อินทวิเชียรฉันทแบบบรรทัดต่อบรรทัด จะส่งผลให้การแปลกวีนิพนธ์เป็นภาษาไทยยังไม่ครบตามจำนวนวรรคที่กำหนด แต่หากผู้วิจัยเลือกแปลโดยการเพิ่มจำนวนวรรคให้เป็นบทละ 10 บรรทัดตามบังคับฉันทลักษณ์ จะส่งผลให้การแปลกวีนิพนธ์ต้นฉบับ 1 บท มีอินทวิเชียรฉันทในกวีนิพนธ์ฉบับแปลจำนวน 5 บท ทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดรูปแบบคำประพันธ์ต้นฉบับที่

กวีเลือกใช้รูปสัมผัสคู่ (couplet) 3 คู่ และรูปสัมผัสแบบบทสามบาท (tercet) ในการสะท้อนภาพของตัวละครหลัก 3 ตัวได้

เมื่อพิจารณาถึงหลักการแปลงวินิพนธ์ที่จิ้น โบส-ไบเออร์ (Boase-Beier, 2014, pp. 27-29) ได้กล่าวไว้ว่า นอกจากการถ่ายทอดความหมายแล้ว ผู้แปลต้องคำนึงถึงรูปแบบของการเสนอความคิดของกวีผ่านลีลาการประพันธ์ ผู้วิจัยจึงเลือกแปลแบบครบความ โดยแปลงวินิพนธ์ต้นฉบับ 1 บท ซึ่งมี 9 บรรทัด เป็นอินทริเชียรฉันท์ 3 บท หรือ 6 บรรทัด เพื่อให้ยังคงสามารถถ่ายทอดการสะท้อนถึงตัวละครหลัก 3 ตัวผ่านฉันทลักษณ์ไว้อยู่

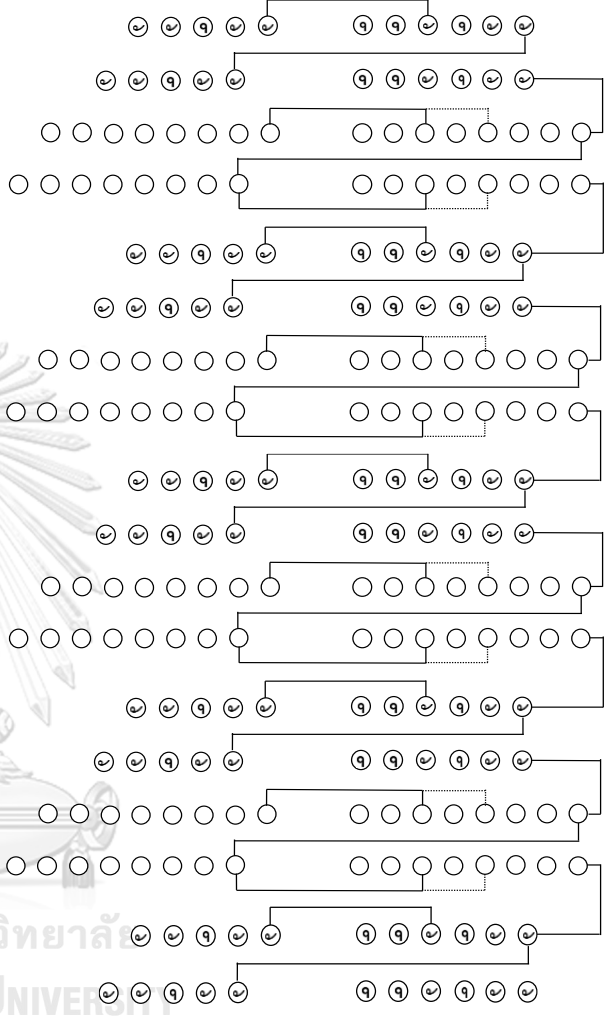
ตัวอย่างการแปลบทแรกของวินิพนธ์ *The Flea*

ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง
MARK but this flea, and mark in this, How little that which thou deniest me is; It suck'd me first, and now sucks thee, And in this flea our two bloods mingled be. Thou know'st that this cannot be said A sin, nor shame, nor loss of maidenhead; Yet this enjoys before it woo, And pamper'd swells with one blood made of two; And this, alas! is more than we would do.	<div> <div> เกิดนะชีวิต ที่ทาก็แค่กัด จากสองผนวกขีด โลหิตผสมใน บาปใดจะกล่าวหา เพียงสัตว์อุคมพี </div> <div> กระจิริตริปองปิด จะตีหมัดประการใด ปรสิตประสานไว้ วบุน้อยสรายุติ ระพามล้างศรี อภิรมย์เพราะเลือดเรา </div> </div>

The Apparition และ *Woman's Constancy*

สำหรับกวีนิพนธ์เรื่อง *The Apparition* และ *Woman's Constancy* ผู้วิจัยวางแผนที่จะแปลโดยใช้ฉันทลักษณ์ผสมระหว่างอินทริเชียรฉันท์และกลอนแปดเรียงสลับกับที่ละบท ทั้งนี้ ฉันทลักษณ์อินทริเชียรฉันท์และกลอนแปดนั้นมีลักษณะบังคับให้การประพันธ์ 1 บท ต้องมีครบ 4 วรรค จึงจะถือว่าครบสมบูรณ์ ทำให้การแปลแบบเทียบบรรทัดต่อบรรทัดยังมีจำนวนวรรคไม่ครบตามที่กำหนด ผู้วิจัยจึงต้องแปลเพิ่ม 2 วรรค หรือ 1 บาท ในบทสุดท้ายเพื่อให้กวีนิพนธ์ครบสมบูรณ์ ดังนั้น ในกวีนิพนธ์ฉบับแปลจึงจะประกอบไปด้วยอินทริเชียรฉันท์จำนวน 5 บท และกลอนแปด จำนวน 4 บท

ตัวอย่างผังการแปลกวีนิพนธ์ *Woman's Constancy*

ตัวบทต้นฉบับ	ผังบทแปลร้อยกรอง
<p>NOW thou hast loved me one whole day, To-morrow when thou leavest, what wilt thou say? Wilt thou then antedate some new-made vow? Or say that now We are not just those persons which we were? Or that oaths made in reverential fear Of Love, and his wrath, any may forswear? Or, as true deaths true marriages untie, So lovers' contracts, images of those, Bind but till sleep, death's image, them unloose? Or, your own end to justify, For having purposed change and falsehood, you Can have no way but falsehood to be true? Vain lunatic, against these 'scapes I could Dispute, and conquer, if I would; Which I abstain to do, For by to-morrow I may think so too.</p>	

The Canonization

กวีนิพนธ์ *The Canonization* มีทั้งหมด 5 บท บทละ 9 บรรทัด โดยแบ่งชุดข้อความออกเป็นชุดละ 3 บรรทัด รวมแล้วใน 1 บท จะมีทั้งหมด 3 ชุดข้อความ ผู้วิจัยจึงพิจารณาการแบ่งวรรคโดยคำนึงถึงเนื้อหาของแต่ละชุดข้อความ เมื่อแปลเป็นอินทริเชียรฉันทโดยเทียบบรรทัด จึงต้องแปลโดยเพิ่ม 2 วรรคหรือ 1 บาทในทุกชุดข้อความเพื่อให้ฉันทครบบทสมบูรณ์ ส่งผลให้กวีนิพนธ์ต้นฉบับ 1 บท จะแปลเป็นอินทริเชียรฉันทที่ได้ทั้งสิ้น 6 บท ดังผังด้านล่าง

ตัวบทต้นฉบับ <i>The Canonization</i> 1 บท	ผังบทแปลร้อยกรอง
FOR God's sake hold your tongue, and let me love; Or chide my palsy, or my gout; My five gray hairs, or ruin'd fortune flout;	
With wealth your state, your mind with arts improve; Take you a course, get you a place, Observe his Honour, or his Grace;	
Or the king's real, or his stamp'd face Contemplate; what you will, approve, So you will let me love.	

นอกจากนี้ ผู้วิจัยเห็นควรที่จะรักษาลักษณะเด่นของคำประพันธ์ที่ในทุกบรรทัดแรกและบรรทัดสุดท้ายของแต่ละบทนั้นลงท้ายด้วยคำว่า ‘love’ เสมอ ทั้งนี้ เนื่องจากฉันทลักษณ์กวีนิพนธ์ภาษาไทยกำหนดให้ไม่สามารถใช้คำเดียวกันในการรับสัมผัสได้ อีกทั้งในขนบการประพันธ์กวีนิพนธ์ไทย ก็ไม่นิยมให้พยางค์สุดท้ายของบทมีเสียงวรรณยุกต์อื่นนอกจากเสียงสามัญ ผู้วิจัยจึงไม่สามารถแปลให้บาทแรกและบาทสุดท้ายของแต่ละบทลงท้ายด้วยคำว่า ‘รัก’ เหมือนในกวีนิพนธ์ต้นฉบับได้ แต่ใช้วิธีการชดเชยโดยกำหนดให้วรรคสุดท้ายของทุกบทมีคำว่า ‘เพราะรัก’ แทน เพื่อเน้นความหมายของกวีนิพนธ์ที่ต้องการจะสื่อว่าความมหัศจรรย์ทุกอย่างที่ปรากฏในเรื่องนั้นเกิดจากพลังแห่งความรักของผู้พูด

ตัวอย่างการแปลบทแรกของกวีนิพนธ์ *The Canonization*

ตัวบทต้นฉบับ <i>The Canonization</i>	บทแปลร้อยกรอง
FOR God's sake hold your tongue, and let me love; Or chide my palsy, or my gout; My five gray hairs, or ruin'd fortune flout; With wealth your state, your mind with arts	<div>ให้ตายเถอะเงียบที</div> <div>แค่รักจะต้องพาล</div> <div>เย้ยข้าพิการเอา</div> <div>ผมหงอกชราวัย</div> <div>ยกฐานะด้วยทรัพย์</div> <div>ละว้าจ๊ะว่าขาน</div> <div>ริระรานเพราะเหตุใด</div> <div>จะติเกาต์ก็ตามใจ</div> <div>เคราะห์ชะตาก็อับจน</div> <div>จะประดับประดาตน</div>

ตัวบทต้นฉบับ <i>The Canonization</i>	บทแปลร้อยกรอง	
improve; Take you a course, get you a place, Observe his Honour, or his Grace; Or the king's real, or his stamp'd face Contemplate; what you will, approve, So you will let me love .	เสพศิลป์พิณยล เพิ่มสรรพวิชา พิศดูพิพิธศาล ฟังเพียรพินิจพัคตร์ หรือภาพสลักเท่า สิ่งใดประสงค้มาด จงทำและปล่อยข้า	มนบ่มเพาะสันดาน ฤสหาหาประกอบการ ฤพระสังฆราชเอา สิริจักรพรรดิเรา ธประทับณเงินตรา มนาคาจะมุ่งหา ปฏิบัติเพราะรักไป

The Bait และ A Valediction: Forbidding Mourning

กวีนิพนธ์เรื่อง *The Bait* และ *A Valediction: Forbidding Mourning* เป็นกวีนิพนธ์ที่
ต้นฉบับประพันธ์ด้วยรูปแบบมาตราและแผนสัมผัสที่คงที่ และมีจำนวนบรรทัดเป็นเลขคู่ โดยใน 1
บทจะมี 4 บรรทัด ผู้วิจัยจึงสามารถแปลเป็นอินทรวีเชียรฉันทโดยเทียบ 1 บรรทัดในกวีนิพนธ์
ต้นฉบับเป็น 1 บาท (2 วรรค) ในบทแปล โดยสรุปแล้ว จะมีฉันทจำนวน 14 บทในกวีนิพนธ์เรื่อง
The Bait และ 18 บทในกวีนิพนธ์เรื่อง *A Valediction: Forbidding Mourning*

ตัวอย่างการแปลบทแรกของกวีนิพนธ์ *The Bait*

ตัวบทต้นฉบับ <i>The Bait</i>	บทแปลร้อยกรอง	
COME live with me, and be my love, And we will some new pleasures prove Of golden sands, and crystal brooks, With silken lines and silver hooks.	จงมาเถอะร่วมเรียง ให้เราเจอะบรรดา ลำธารระยิบระยับ เอ็นอ่อนละมุนไหม	มนเคียงหทัยข้า รตะใหม่สร่ายใจ อรุทองระยิบไร ระกะเบ็ดจรัสวาว

ตัวอย่างการแปลบทแรกของกวีนิพนธ์ *A Valediction: Forbidding Mourning*

ตัวบทต้นฉบับ <i>A Valediction: Forbidding Mourning</i>	บทแปลร้อยกรอง	
AS virtuous men pass mildly away, And whisper to their souls to go, Whilst some of their sad friends do say, “Now his breath goes,” and some say, “No.”	บัณฑิตตณเวลา เพียงแผ่วกระซิบผิน สุดโศกสหายพิศ มิตรบ้างก็ค้ำว่า	มรณาสงบสิ้น สละล้างผลาญกาย สุหฤทละสิ้นลา อสุยยังมีสิ้นไป

บทที่ 4

ตัวบทต้นฉบับ บทแปล และคำอธิบายการแปล

ในการแปลกวีนิพนธ์ 6 เรื่องจากกวีนิพนธ์ชุด *Songs and Sonnets* ของจอห์น ดันน์ (John Donne) หลังจากวิเคราะห์องค์ประกอบของตัวบทต้นฉบับแล้ว ผู้วิจัยได้ถอดความของกวีนิพนธ์เป็นร้อยแก้วเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหา และประพันธ์เป็นบทร้อยกรองในรูปแบบของฉันทลักษณ์ที่วางแผนไว้ตามทฤษฎีการแปลแบบครบความ (semantic translation) ของปีเตอร์ นิวมาร์ค (Peter Newmark) ที่จะแปลโดยรักษาความหมายของบริบท และคำนึงถึงการหาทวิลักษณ์การถ่ายทอดวจนลีลาที่สอดคล้องกับขนบการประพันธ์ในภาษาไทย สำหรับการนำเสนอบทแปล ผู้วิจัยจัดทำเป็นตาราง 3 แถว เพื่อความสะดวกในการอ้างอิงและตรวจสอบ โดยแถวที่ 1 คือ กวีนิพนธ์ต้นฉบับภาษาอังกฤษ แถวที่ 2 คือ บทถอดความเป็นร้อยแก้ว และแถวที่ 3 คือ บทแปลร้อยกรอง สำหรับปัญหาที่พบในการแปลและแนวทางการแก้ไขปัญหากล่าวถึงในหัวข้อที่ 4.2

4.1 บทแปล

The Flea ตัวหมัด

ตัวบทต้นฉบับ	ถอดความร้อยแก้ว	บทแปลร้อยกรอง
<p><u>บทที่ 1</u></p> <p>MARK but this flea, and mark in this, How little that which thou deniest me is; It suck'd me first, and now sucks thee, And in this flea our two bloods mingled be. Thou know'st that this cannot be said A sin, nor shame, nor loss of maidenhead; Yet this enjoys before it woo, And pamper'd swells with one blood made of two; And this, alas! is more than we would do.</p>	<p>ดูเจ้าหมัดนั้นสิ เห็นหรือไม่ว่าสิ่งที่เจ้าปฏิเสธนั้นมันเป็น เรื่องเล็กน้อยเพียงใด หมัดมันกัดข้าก่อน และตอนนี้ก็ไปกัดเจ้า เลือดของเรา ผสมกันอยู่ในตัวมัน เจ้าเองก็รู้นี้มันไม่ใช่การทำบาป เป็นเรื่องน่าอับอาย หรือทำให้เกิดราศีใด ก็แค่หมัดมันได้รับการปรนเปรอจน อิ่มหนำสำราญจากเลือดของเราที่รวมกันเป็นหนึ่งเดียว นี่มันยิ่งกว่าสิ่งที่เราจะทำเสียอีก</p>	<p>ดูเกิดขึ้นชีวิต ที่ทำก็แค่นี้ เราสองผนวกชิด โลหิตผสมใน บาปใดจะกล่าวหา เพียงสัตัวอุมพี้ อภิรมย์เพราะเลือดเรา</p>
<p><u>บทที่ 2</u></p> <p>O stay, three lives in one flea spare, Where we almost, yea, more than married are. This flea is you and I, and this Our marriage bed, and marriage temple is.</p>	<p>ข้าก่อน จงใช้ชีวิตทั้งสามชีวิตในตัวหมัดนั้นเถิด ในหมัดนั้น เราเกือบจะยิ่งกว่าสมรสกันเสียอีก มันเป็นตัวเดียวและวัดสำหรับงานสมรสของเรา แม่นพ่อแม่เจ้าจะไม่พอใจ แต่เราทั้งสองก็ได้พบและ</p>	<p>ข้าก่อนจะคร่ำสา รวฆ่าและนงเยาว์ เป็นเตียงและวัดให้ เพียงเราหมัดมัน อสุยามแมลงเอา ดูได้วิว่าห์พลัน ศยะในเกราะป้องกัน มิประหวัดฝันใครทา</p>

ตัวบทต้นฉบับ	ถอดความร้อยแก้ว	บทแปลร้อยกรอง
<p>Though parents grudge, and you, we're met, And cloister'd in these living walls of jet. Though use make you apt to kill me, Let not to that self-murder added be, And sacrilege, three sins in killing three.</p> <p>บทที่ 3</p> <p>Cruel and sudden, hast thou since Purpled thy nail in blood of innocence? Wherein could this flea guilty be, Except in that drop which it suck'd from thee? Yet thou triumph'st, and say'st that thou Find'st not thyself nor me the weaker now. 'Tis true; then learn how false fears be; Just so much honour, when thou yield'st to me, Will waste, as this flea's death took life from thee.</p>	<p>แยกตัวมาอยู่อย่างสงบในอรามกำบังที่มีชีวิตสีดำนี้นั้น แม่เจ้าคิดอยากจะทำฆาตกรรมใด ซึ่งจะเป็นการฆ่าตัวที่อยู่ในนั้นด้วย แต่จงอย่าเพิ่มบาปด้วยการฆ่ามัน เพราะมันจะเป็นการฆ่าตัวเจ้าเองด้วย กลายเป็นการลบล้างพระเจ้า และการสร้างบาปสามประการจากการปลิดสามชีวิต</p> <p>ช่างไร้ปราณีและฉับพลันทันใด นี่เล็บเจ้าเป็นเลือดสัตว์บริสุทธิ์ตัวนั้นแล้วหรือ หมัดมันมีความผิดอะไร นอกจากที่มันดูดเลือดหยดหนึ่งจากเจ้าไป แต่เจ้าก็ยังจะเอาชนะ และอยู่อย่างภาคภูมิใจกว่าทั้งเจ้าและข้าไม่ได้สูญเสียสิ่งใดจากการกระทำนั้น ถ้อยคำที่ว่านั้นไม่ผิด แต่เจ้าก็จงเรียนรู้ไว้เสียสิ่งที่เจ้ากลัวนั้นไม่มีทางที่จะเกิดขึ้น เจ้าไม่ได้จะสูญเสียเกียรติอันใดเลย หากเจ้ายอมปลงใจให้กับข้า เหมือนกับความตายของหมัดที่ไม่ได้พรากชีวิตไปจากเจ้า</p>	<p>หากเจ้าริษยาเรา ลบล้างพระเจ้าพาล</p> <p>ฉับพลันมีปราณี เลือดเปื้อนประอะนิวมน์ เพียงเลือดเจาะจากเจ้า โวว่ามิมีใคร เช่นนั้นก็จรรู้ เกียรติเจ้ามิเสื่อมหาย</p> <p>เคราะห์ห้จะพามหาศาล ครุกรรมประหารตน</p> <p>พละบีแมลงจน พลการเพราะเหตุใด ชนะข้าก็ภูมิใจ จะสลายเพราะหมดตาย ฉิพฐจะมอบกาย ตลະซีพมิพรากไป</p>

The Apparition ฝี

ตัวบทต้นฉบับ	ถอดความร้อยแก้ว	บทแปลร้อยกรอง
<p><u>บรรทัดที่ 1-4</u></p> <p>WHEN by thy scorn, O murd'ress, I am dead, And that thou think'st thee free From all solicitation from me, Then shall my ghost come to thy bed,</p>	<p>โอ้ แม่ฆาตกร เมื่อถึงคราวที่ข้าต้องตายไป เพราะการดูแคลนของเจ้า และเมื่อเจ้าคิดว่าได้ หลุดพ้นจากการร้องขอจากข้า วิญญาณข้าจะไป ปรากฏที่เตียงเจ้า</p>	<p>ยามค่าประมาทเจ้า แม่ฆาตกรเจ้า คิดริ้นจนพันคำข้าขอ แม้ข้าตายวิญญาณจะตามไป ปรากฏใกล้เตียงยามวิกาล</p>
<p><u>บรรทัดที่ 5-10</u></p> <p>And thee, feign'd vestal, in worse arms shall see: Then thy sick taper will begin to wink, And he, whose thou art then, being tired before, Will, if thou stir, or pinch to wake him, think Thou call'st for more, And, in false sleep, will from thee shrink:</p>	<p>เจ้าผู้ไม่เอาจระตงตนเป็นพรหมจารีอยู่ในอ้อม แขนขายที่ทรมานกว่าข้า แสงเทียนริบหรี่ของเจ้า จะเริ่มวับไปเหว และเห็นว่าชายผู้นั้นที่ได้ ครอบครองแล้ว หมดแรงเหนื่อยล้าจากกิจกรรม ก่อนหน้านี้ แม่เจ้าเขย่าหรือหยิกให้ตื่น ก็จะเป็น ว่าเจ้าเรียกร้องต้องการอีก และแสงหลับเพื่อ หลบเลี้ยงเจ้า</p>	<p>ขณะเคียงบุรุษพาล สลະพรหมจรรย์ไป แรงจี้เริ่มจะระวับเหว ระชะใหม่หมดแรงกอดตระกอง ฉิเขย่ามีหันมอง เพราะประสงคส์สาวไป</p>
<p><u>บรรทัดที่ 11-14</u></p> <p>And then, poor aspen wretch, neglected thou</p>	<p>เจ้าใบแอสเพนผู้นำส่งเวทนามาถูกทอดทิ้งให้</p>	<p>ทิ้งมะขามใบน้อยให้คร้ามครั่น มนะหันเหื่อกาฬพะลั๊กไหล</p>

ตัวบทต้นฉบับ	ถอดความร้อยแก้ว	บทแปลร้อยกรอง
<p>Bathed in a cold quicksilver sweat wilt lie, A verier ghost than I. What I will say, I will not tell thee now,</p> <p>บรรทัดที่ 15-17</p> <p>Lest that preserve thee; and since my love is spent, I'd rather thou shouldst painfully repent, Than by my threatenings rest still innocent.</p>	<p>นอนอาบเหงื่อขาวเย็นเยือก กายก็ซีดเผือด ราวกับวิญญาณยิ่งกว่าข้า สิ่งทีข้าจะเอ่ย ข้าจะ ไม่เอ่ยบอกเจ้าตอนนี้</p> <p>เพื่อมิให้เจ้ารอดพ้นจากบทลงโทษในการชกข้า และเพราะรักของข้าหมดสิ้นไปแล้ว ข้าปรารถนาให้เจ้าทุกข์ทรมานสำนึกบาป มากกว่าให้เจ้ารู้ค่าข้าและรอดพ้นไปอย่างไร มลทิน</p>	<p>อาบแน่นงน้อยนอนหวาดอนาถใจ พาลทำให้เย็นเยือกฟงกายา ซีดเผือดเสมือนผี สละชีวะยิ่งกว่า หากแม้นกระนั้นข้า จะมีเอวยี่จิด</p> <p>กันเจ้าจะพ้นโทษเพราะรับรู้ เพราะรักข้ามลายหมดสิ้นไป สำนึกและทุกข์ทน ดีกว่าจะปล่อยเจ้า วาทะชูเคียดแค้นและแก้ไข มีอภัยก็โทษปล่อยนงเยาว์ มละตนกระทำให้ บริสุทธิ์ลอยนวล</p>

Woman's Constancy ความมั่นคงของสตรี

ตัวบทต้นฉบับ	ถอดความร้อยแก้ว	บทแปลร้อยกรอง
<p><u>บรรทัดที่ 1-3</u></p> <p>NOW thou hast loved me one whole day, To-morrow when thou leavest, what wilt thou say? Wilt thou then antedate some new-made vow?</p> <p><u>บรรทัดที่ 4-7</u></p> <p>Or say that now We are not just those persons which we were? Or that oaths made in reverential fear Of Love, and his wrath, any may forswear?</p> <p><u>บรรทัดที่ 8-10</u></p> <p>Or, as true deaths true marriages untie, So lovers' contracts, images of those, Bind but till sleep, death's image, them unloose?</p>	<p>จวบจนตอนนี้ เจ้ารักข้ามาแล้วหนึ่งวันเต็ม วันพรุ่งยามที่เจ้าจะจากไป เจ้าจะเอ่ยสิ่งใด จะไปสภานรักกับคนอื่น และบอกว่ารักเขามา ก่อนหน้านี้ที่รักข้าอีกไหม</p> <p>หรือจะบอกว่า เราสองคนนั้นไม่ใช่คนเดิม เหมือนที่เคยเป็น หรือคำสภานรักที่ให้ไว้ ด้วย ความเคารพยำเกรงและกลัวว่ากามเทพจะพิโรธ นั้นไม่มีผลในการผูกพันอันใด</p> <p>หรือตั้งเช่นความตายที่จะสิ้นสุดการสมรส สัญญาภิกระหว่างเราที่เป็นดังคำสภานสมรสที่ มอบให้กัน ก็ผูกพันจนจบจนถึงยามนิทราที่ สะท้อนภาพความตายเพียงเท่านั้น</p>	<p>ยามนี้เพราะเจ้ารัก วันพรุ่งจะจากกัน จะบอกว่าสภานและครองรัก รักเริ่มมาก่อนกับบุรุษใด</p> <p>วิลลึกลุครบวัน จะริอ้างเพราะเหตุใด มันจะปัดมันหมายเหมาะเหม่งใคร ระบุในเพลลาอดีตกาล</p> <p>เราสองมิใช่ใคร คำสัจจะสภาน เกรงกลัวยามกามเทพจะกริ้วโกรธ สัญญารักเราสองสภานนั้น ผลผูกพันจึงเป็นโมฆะไป</p> <p>จะทลายวิวาห์ให้ ก็จะมีดีที่พ้นวัน ชีวิตรักสายถึงถึงอาสัญ ขณะวันและคืนล่วงพ้นไป</p>

ตัวบทต้นฉบับ	ถอดความร้อยแก้ว	บทแปลร้อยกรอง
<p>บรรทัดที่ 11-13</p> <p>Or, your own end to justify, For having purposed change and falsehood, you Can have no way but falsehood to be true?</p> <p>บรรทัดที่ 14-17</p> <p>Vain lunatic, against these 'scapes I could Dispute, and conquer, if I would; Which I abstain to do, For by to-morrow I may think so too.</p>	<p>หรือเจ้าจะให้เหตุผลว่าที่เจ้าใจเปลี่ยนแปลงไป และไม่เชื่อตรงนั้น เป็นเพราะเจ้าไม่มีทางอื่น นอกจากจำต้องกล่าวคำลวงเพื่อจะสามารถ สื่อตรงต่อความต้องการตนเอง</p> <p>เจ้าคนสติวิปลาสอดฉลาด ข้อแก้ตัวของเจ้า ทั้งหมดนี้ ข้าสามารถค้านและเอาชนะได้หากข้า ประสงค์ แต่ข้าละเว้นที่จะทำ ด้วยเมื่อถึงวัน พรุ่ง ข้าเองก็อาจคิดเช่นเจ้า</p>	<p>หรือเจ้าจะอ้างเหตุ เป็นคนอึดยให้</p> <p>ปฐิเสธเพราะจำใจ มนตนจะสัต์ยตรง</p> <p>เจ้าโง่เขลาสติวิปลาส หากให้ค้านคำเขลาทุกกระพอง หากข้าละเว้นไว้ เพื่อข้าณพรงนี้</p> <p>อดฉลาดอ้างเหตุจนเหลือหลง ข้าก็คงชนะทุกคดี จะมีไปตินารี ก็จะคิดเสมือนกัน</p>

The Canonization การสถาปนาบุญ

ตัวบทต้นฉบับ	ถอดความร้อยแก้ว	บทแปลร้อยกรอง
<p><u>บทที่ 1</u></p> <p>FOR God's sake hold your tongue, and let me love; Or chide my palsy, or my gout; My five gray hairs, or ruin'd fortune flout; With wealth your state, your mind with arts improve; Take you a course, get you a place, Observe his Honour, or his Grace; Or the king's real, or his stamp'd face Contemplate; what you will, approve, So you will let me love.</p>	<p>เห็นแก่พระเจ้าเออะ เงียบปากไปและปล่อยให้ซาร์ก จะติที่ข้าเป็นอัมพาต หรือเป็นโรคเกาต์ จะเย้ยหยันผมหงอกขาวห้าเส้นหรือความตกอับของข้า จะยกฐานะฐานะเจ้าด้วยเงินทอง หรือจิตใจเจ้าด้วย ศาสตร์แห่งศิลป์ จะเล่าเรียนวิชาหรือไปหาประกอบอาชีพ จะพิศดูศาลที่เคารพ หรือพระคุณเจ้า หรือจะพิณิจพระพักตร์ขององค์ราชาตัวจริง หรือที่ ประทับอยู่บนเงินตราก็ได้ จงทำตามที่เจ้าปรารถนา เถิด และเจ้าจะได้ปล่อยให้ซาร์ก</p>	<p>ให้ตายเออะเงียบที่ แคร้กจะต้องพาล เย้ยข้าพิการเอา ผมหงอกขว้าย ยกฐานะด้วยทรัพย์ เสพศิลป์พินิจยล เพิ่มสรรพวิชา พิศดูพิธีสาล พึงเพียรพินิจพัทธ์ หรือภาพสลักเท่า สิ่งใดประสงค์มาด จงทำและปล่อยข้า</p> <p>ละวี่จี่จะว่าขาน รึระรานเพราะเหตุใด จะติเกาต์ก็ทำไมใจ เคราะห์ชะตาก็อัปจน จะประดับประดาตน มนบ่มเพาะสันดาน ฤเสาะหาประกอบภาร ฤพระสังฆราชาเอา สิริจักรพรรดิเรา ธประทับณเงินตรา มนคาตจะมุ่งหา ปฏิบัติเพราจะรักไป</p>
<p><u>บทที่ 2</u></p> <p>Alas! alas! who's injured by my love? What merchant's ships have my sighs drown'd?</p>	<p>อนิจจา ใครกันเจ็บปวดจากความรักของข้า เรือพาณิชย์ลำใดล่มในกระแสนการถอนหายใจของข้าหรือ</p>	<p>ใครหนอนอนิจจัง ทุกข์ทรมานใจ มนคลังกระทำให้ เพราะมิปีติรักนา</p>

ตัวบทต้นฉบับ	ถอดความร้อยแก้ว	บทแปลร้อยกรอง
<p>Who says my tears have overflow'd his ground? When did my colds a forward spring remove? When did the heats which my veins fill Add one more to the plaguy bill? Soldiers find wars, and lawyers find out still Litigious men, which quarrels move, Though she and I do love.</p> <p><u>บทที่ 3</u></p> <p>Call's what you will, we are made such by love; Call her one, me another fly, We're tapers too, and at our own cost die, And we in us find th' eagle and the dove. The phoenix riddle hath more wit By us; we two being one, are it;</p>	<p>ใครกันหนาน้ำตาข้า้นไหลท่วมผืนดินเขา ความเย็นชาของข้าหยุดการมาถึงต้นฤดูใบไม้ผลิ ตั้งแต่เมื่อใด ความเดือดพล่านในสายเลือดข้าไปทำให้มีรายชื้อผู้วาย ชนม์เพิ่มจากโรคระบาดตั้งแต่เมื่อใด เหล่าทหารกล้ายังคงทำศึกสงคราม หนายังคงหาพวก ข้อบักความที่คอยยู่ให้เกิดวิวาท แม้นว่านางและ ข้าจะรักกัน</p> <p>เชิญเรียกตามที่เราประสงค์เถิด อย่างไรเสียเราก็เกิด จากความรัก จะเรียกนางว่าเป็นแมลงตัวหนึ่ง และข้า เป็นอีกตัวหนึ่ง จะบอกพวกเราเป็นเทียนเผาไหม้ในไฟ แห่งการถนอมถนอมได้ แต่ในตัวเราจริง ๆ แล้วคืออินทรีและนกพิราบ ที่จะ พิสูจน์ปริศนานกพิณิกส์ เมื่อเราสองกลายเป็นหนึ่งใน</p>	<p>เรือใดจะอับปาง ใครโทษเพราะน้ำตา ยามใดพนาพง ด้วยอรรถกถา ยามใดจรีตร้อน ทำคนเคราะห์ร้าย กองทัพทหารสู้ หมอลความมุนาครัน ข้อบักดีความ ทุกสิ่งก็เป็นไป</p> <p>จะประมาณก็เรียกเอา เฉพาะรักภสกัน ดิ้นรีแมลงวัน เพราะกระสั่นจะผลาญไป สกนาศิติน และพิราบพิศุทธ์งาม</p>

ตัวบทต้นฉบับ	ถอดความร้อยแก้ว	บทแปลร้อยกรอง
<p>So, to one neutral thing both sexes fit. We die and rise the same, and prove Mysterious by this love.</p> <p>บทที่ 4</p> <p>We can die by it, if not live by love, And if unfit for tomb or hearse Our legend be, it will be fit for verse; And if no piece of chronicle we prove, We'll build in sonnets pretty rooms; As well a well-wrought urn becomes The greatest ashes, as half-acre tombs, And by these hymns, all shall approve Us canonized for love;</p>	<p>ร่างกลางที่รวมสองเพศไว้ด้วยกัน เราตายไปและฟื้นคืนกลับมาดังเดิม เป็นความวิเศษที่ เกิดขึ้นเพราะความรักของเรา</p> <p>หากเราสามารถอยู่รักกันได้ เราก็สามารถตายไปพร้อมกับ ที่ยังรักกัน หากตำนานรักของเราไม่อาจฝังลงใน หลุมหรือรกร้างศพ เราก็จะจารึกไว้เป็นบทกวี และหากเรื่องราวของเราไม่ได้รับการจารึกไว้เป็น ประวัติการณ์ เราก็จะประพันธ์บทร้อยกรองซอนเน็ต อันไพเราะไว้เป็นที่บันทึกตำนานรักของเรา และเป็นที่ ฝังศพเสมือนกับโกศที่บรรจงสร้างอย่างวิจิตร หรือ หลุมศพอันกว้างใหญ่ไพศาล สำหรับฝังร่างบุคคลผู้ ยิ่งใหญ่ และด้วยบทกวีสรรเสริญเหล่านี้ ทุกคนจะ สถาปนาเราเป็นนักบุญจากความรัก</p>	<p>ยามสองผسانจิต พินิจสัประจักษ์ยาม สองเพศประกอบสร้าง นกเพลิงจะผลาญเผา เราตายและฟื้นคืน ลี้ลับจรรยไชร์</p> <p>นภมิติวิหคนาม ทวิชาสมานเรา วบุกลางผนวกเข้า จตุชีมิสิ้นไป ตล่ตั้นเพราะหลักไพล ก็อุบัติเพราะรักดล</p> <p>หากเรามีอายุคู่ แม่นเราจะวายชนม์ หากหลุมมิโล่งไม่ ตำนานจะรวมเข้า แลหากประวัติศาสตร์ เรื่องเรามาการณ์ ซอนเน็ตเพราะพิ้งงาม เป็นที่ประจรรอง ดุจโกศวิจิตรสร้าง ฝังร่างบุรุษไว้</p> <p>จะมีอยู่และทุกชน สละชีพเพราะรักเรา ประจู้ใส่ประวัติเรา และประพันธ์ประโยคกลอน ปรีภาพและลตทอน จะประกาศนัยกรอง เสนอตามหทัยสอง วบุเราเหมาะกว่าใคร ตล่ฟางสุสานใหญ่ มีหมาสนองคุณ</p>

ตัวบทต้นฉบับ	ถอดความร้อยแก้ว	บทแปลร้อยกรอง
<p>บทที่ 5</p> <p>And thus invoke us, “You, whom reverend love Made one another’s hermitage; You, to whom love was peace, that now is rage; Who did the whole world’s soul contract, and drove Into the glasses of your eyes; So made such mirrors, and such spies,⁷ That they did all to you epitomize— Countries, towns, courts beg from above A pattern of your love.”</p>	<p>และวิงวอนต่อเราว่า “ท่านผู้ครองรักอันน่าเลื่อมใสที่ ทำให้ท่านกลายเป็นอาศรมให้แก่กันและกัน ท่านผู้ซึ่งรักคือความสงบปรองมตรัน ต่างจากรักของผู้คน ปัจจุบันที่เต็มไปด้วยความรุ่มร้อนบ้าคลั่ง ท่านผู้รวบรวมเอาจิตวิญญาณทั้งพิภพมาไว้ในแก้วตา ของท่าน ให้เป็นดั่งกระจกสะท้อนและกล้องส่องขยาย ภาพสรรพสิ่งบนโลกที่ผู้คนในชนบท เมืองกรุง ตลอดจนพระราชวัง ล้วนแต่วิงวอนท่านที่อยู่บนสรวง สวรรค์ ขอความรักเช่นเดียวกับท่าน”</p>	<p>จะสถาปนาพนา สละชีพเพราะรักไป</p> <p>เราฐานะนักบุญ</p> <p>อาราธนาพร “ท่านผู้เจริญให้ พำนักสงบใจ หากรักประชาชน ท่านได้ชมวดย่อ ทั่วจักรวาลใน ให้เป็นกระจกใส แลแว่นขยายมอง ที่ชนบทไกล แลราชวังพวง ขอท่านณชั้นฟ้า ครองคู่นิรันดร์</p> <p>คณวอนเพราะเลื่อมใส มนตงสมอกัน ฌทัยสถิตมัน ปะทุคลั่งประจำไป มนอออสงไชย นยนาพิศุทธิ์ครอง สุกิ่วสะท้อนส่อง บุตุชนและทั้งปวง คณะในนครหลวง จะอธิษฐานวอน กรุณาประทานพร ตละท่านเพราะรักเทอญ”</p>

The Bait เหยื่อล่อ

ตัวบทต้นฉบับ	ถอดความร้อยแก้ว	บทแปลร้อยกรอง
<p><u>บทที่ 1</u></p> <p>COME live with me, and be my love, And we will some new pleasures prove Of golden sands, and crystal brooks, With silken lines and silver hooks.</p>	<p>มาเถิดมาอยู่ด้วยกัน และมาเป็นดวงใจของข้า แล้วเราจะได้สัมผัสความสุขเกษมต่าง ๆ แบบใหม่กับ ทรายประกายสีทองและลำธารใสระยับ พร้อมด้วย เอ็นอ่อนนุ่มดูจุไหมและเบ็ดวาลี่เงิน</p>	<p>จงมาเถอะร่วมเรียง ให้เราเจอะบรรดา ลำธารระยิบระ เ็นอ่อนละมุนไหม</p>
<p><u>บทที่ 2</u></p> <p>There will the river whisp'ring run Warm'd by thy eyes, more than the sun; And there th' enamour'd fish will stay, Begging themselves they may betray.</p>	<p>กระแสน้ำไหลรินเอื่อย และอบอุ่นด้วยสายตาของเจ้า ได้ยิ่งกว่ารังสีของดวงอาทิตย์ และเหล่าฝูงปลาผู้หลงใหลต่างก็อยู่รอ อ่อนวอนนอยาก ให้ตนเองติดกับ</p>	<p>เสาะกระสินธุ์ไหลยาว สุริยามีอาเจียม วิมลกมโนเนเปียม สละติดกะกับไป</p>
<p><u>บทที่ 3</u></p> <p>When thou wilt swim in that live bath, Each fish, which every channel hath, Will amorously to thee swim, Gladder to catch thee, than thou him</p>	<p>ยามเจ้าลงแหวกว่ายในธารน้ำไหล ปลาแต่ละตัวจาก ทุกลำน้ำ ต่างว่ายตรงหาเจ้าด้วยไฟปรารถนา มีความ ซัดที่จระจัดจับเจ้าไว้มิ่งกว่าให้เจ้าเป็นคนจับเสียเอง</p>	<p>ยามเจ้าจะแหวกว่าย ปลาทุกกระแสนใน ล้วนต่างมูมาดมน ใครรอระริงคว่า</p> <p>ขณะสายน้ำที่ไหล ซรทั้งถคงคา จะกระสันถลาหา เฉพาะเจ้ามีห่วงตาย</p>

ตัวบทต้นฉบับ	ถอดความร้อยแก้ว	บทแปลร้อยกรอง
<p><u>บทที่ 4</u> If thou, to be so seen, be'st loth, By sun or moon, thou dark'nest both, And if myself have leave to see, I need not their light, having thee.</p>	<p>หากเจ้าลี้เลืงที่จะปรากฏกายต่อหน้าดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ เจ้าต่างหากที่จะบดบังแสงของดวงดาวทั้งสองจนมืดมิด และหากข้าได้รับอนุญาตให้ได้มองเจ้า ข้าก็ไม่ต้องการแสงจากดวงดาวเหล่านั้นอีก เพราะความงามเจ้านั้นเจิดจรัส</p>	<p>หากเจ้าจะงักคิด ได้จันทร์ตะวันฉาย หากข้าจะเอื้อมอาจ ผู้งามจรัสพรราว รู้จะปิตมิเผยกาย รู้จ้เจ้าจะดับดาว อนุญาตพิณิศจำว ซุติได้มิสำคัญ</p>
<p><u>บทที่ 5</u> Let others freeze with angling reeds, And cut their legs with shells and weeds, Or treacherously poor fish beset, With strangling snare, or windowy net.</p>	<p>ปล่อยให้ผู้อื่นหนาวสั่นอยู่ในนอกที่เกี่ยวลือพันกัน โดนเปื้อนสกปรกหอยและวัชพืชพิษบาดตา หรือหลอกล่อเพื่อล่อมจับเหล่าปลาที่นำเวหนาวัยกับดักจับตายหรือแหต่าง</p>	<p>กลางกกระเป็นกอ ทั้งหอยและพืชนั้น ล่อหลอกจะจับปลา ติดแหมิอาจคลาย คณระรอสะท้อนสน ก็จะบาดหะชาลาย เคราะห์ร้ายระฉิบหาย อสุสิ้นณคงคา</p>
<p><u>บทที่ 6</u> Let coarse bold hands from slimy nest The bedded fish in banks out-wrest; Or curious traitors, sleeve-silk flies, Bewitch poor fishes' wand'ring eyes.</p>	<p>ปล่อยให้พวกคนหยาบฉกรรจ์กระชากเอาปลาออกจากรังโคลนที่ก้นลำธาร หรือใช้เหยื่อแมลงปลอมทำจากด้ายไหมล่อลวง ดึงดูดสายตาเหล่าปลาที่นำเวหนาวัยให้เคลิบเคลิ้ม</p>	<p>ปล่อยพวกสกสลิใช้ จากกันตลึงมา หรือปลอมแมลงล่อ ตาปลาสะอูดชุม พละเล่กระชะกาปลา วปุเปื้อนเนเปราะโคลนตม ศุฐระอมีต้องงม มนหลงอนาใจ</p>

ตัวบทต้นฉบับ	ถอดความร้อยแก้ว	บทแปลร้อยกรอง
<p>บทที่ 7</p> <p>For thee, thou need'st no such deceit; For thou thyself art thine own bait: That fish, that is not catch'd thereby, Alas! is wiser far than I.</p>	<p>แต่เจ้านั้นไม่จำเป็นต้องใช้กลลวงใด ๆ เช่นนั้น เจ้าเพียงใช้ตัวเจ้าเองเป็นเหยื่อล่อก็พอ อนิจจา เจ้าปลาเหล่านี้ที่หลุดรอดจากกับดักนี้ไปได้ นั้น ช่างมีความปราดเปรื่องกว่าข้ายิ่งนัก</p>	<p>เล่ห์กลกระชั้นเล้า ด้วยหากจะจับใคร ปลาใดจะพอมิ แต่ข้ากระนั้นหนอ เฉพาะเจ้ามีต้องใช้ เพราะเสน่ห์ก็เพียงพอ สติดินสมรล่อ มิฉลาดเสมือนัน</p>

A Valediction: Forbidding Mourning นิราศไรรีตก

ตัวบทต้นฉบับ	ถอดความร้อยแก้ว	บทแปลร้อยกรอง
<p><u>บทที่ 1</u></p> <p>AS virtuous men pass mildly away, And whisper to their souls to go, Whilst some of their sad friends do say, “Now his breath goes,” and some say, “No.”</p>	<p>ยามสาธุชนจากไปอย่างเงียบสงบ และกระซิบบอก จิตวิญญาณว่าถึงเวลาต้องไป เพื่อนบางคนก็เศร้าโศก ก็เอ่ยว่า “ลมหายใจเขาสิ้นแล้ว” ในขณะที่บางคนก็ ปฏิเสธว่า “เขายังคงอยู่”</p>	<p>บัณฑิตมละกาลา เพียงแผ่วกระซิบฝัน สุดโศกสหายพิศ มิตรบ้างก็ค้านว่า มรณาสงบสิ้น สลระร้างผละกายา สุหฤทละสิ้นลา อสุยงมีสิ้นไป</p>
<p><u>บทที่ 2</u></p> <p>So let us melt, and make no noise, No tear-floods, nor sigh-tempests move; 'Twere profanation of our joys To tell the laity our love.</p>	<p>ปล่อยให้เราหลอมละลายไปโดยไม่ไร้เสียง ไร้การคร่ำ ครวญที่ก่อให้เกิดทะเล้น้ำตาหรือพายุจากการถอนใจ การป่าวประกาศความรักเราให้ปุณฺชนรับรู้ เป็นการ กระทำที่ดูหมิ่นความสุขในความรักของเรา</p>	<p>ให้เราละลายหลอม ห่อนพายุทุกให้ หากป่าวประกาศซัด หมิ่นปิตีรักครอง สระพร้อมส่งดีโน อสุซัดถล่มกอง ปฏิพัทธ์หทัยสอง คฤหัสถ์สตัปไกล</p>
<p><u>บทที่ 3</u></p> <p>Moving of th' earth brings harms and fears; Men reckon what it did, and meant; But trepidation of the spheres, Though greater far, is innocent.</p>	<p>แผ่นดินสั่นสะเทือนสร้างภัยอันตรายให้หวาดหวั่น ผู้คนต่างคิดหาคำอธิบายถึงเหตุการณ์เกิดขึ้น ต่างจากการสั่นในชั้นฟ้าที่แม้ส่งผลยิ่งใหญ่กว่ามาก แต่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายใด</p>	<p>แผ่นดินสั่นสะเทือนสั่น ผู้คนพินิจใจ แต่ยามสวรริศไหว ดาราผละจากฐาน มณฑวันวิตกภัย พิเคราะห์หาสภาพการณ์ ปะทะใหญ่ไม่โหลาร มิระคายพิภพเรา</p>

ตัวบทต้นฉบับ	ถอดความร้อยแก้ว	บทแปลร้อยกรอง
<p><u>บทที่ 4</u></p> <p>Dull sublunary lovers' love —Whose soul is sense—cannot admit Of absence, 'cause it doth remove The thing which elemented it.</p> <p><u>บทที่ 5</u></p> <p>But we by a love so much refined, That ourselves know not what it is, Inter-assured of the mind, Care less, eyes, lips and hands to miss.</p> <p><u>บทที่ 6</u></p> <p>Our two souls therefore, which are one, Though I must go, endure not yet A breach, but an expansion, Like gold to airy thinness beat.</p>	<p>ความรักของคู่รักก็งั้นแหละในโลกได้ดวงจันทร์ ผู้สร้าง จิตวิญญาณแห่งความรักด้วยสัมผัส ไม่อาจทนต่อการ แยกจากกันได้ เพราะองค์ประกอบสร้างรักนั้นจะ หายไป</p> <p>แต่ความรักของเราในบริสุทธิ์เสียจนกระทั่งเรายังไม่ อาจนิยามได้ เราเชื่อมั่นในสายสัมพันธ์ของจิตใจ ทำให้คลายกังวลลงได้แม้ว่ากายต้องห่างกัน</p>	<p>คู่รักในโลกหล้า ยึดสสรรักเฝ้า ยามต้องนิราศไกล ด้วยสสารรักร้าง มีผสสารระหว่างกัน</p> <p>หากแต่เพราะรักเรา เกินที่จะเสกสรร เมื่อจิตผสานมัน ด้วยฉันทะเชื่อมไว้</p> <p>มนเกลาศิศุทธิ์ครัน อธิบายนิยามได้ มิประหวัดวิตกไป ทวิร่างก็เพียงกาย</p>
	<p>แม้ข้าจำต้องจาก จิตวิญญาณเราสองที่รวมกันเป็น หนึ่งก็ยังมิต้องทนทุกข์จากการแยกจากกัน เพราะรัก เรานั้นเปรียบดังทองที่ยิ่งตีก็ยิ่งยืดขยายออกเป็นแผ่น บาง แต่ไม่ขาดจากกัน</p>	<p>สองจิตสมานตรึง แม้ข้าจะต้องย้าย รักไปสลายแปร ดุจทองบุบเท่าใด มนหนึ่งมิเสื่อมคลาย ก็มีทรมานใจ รติแผ่ขยายไกล ก็จะไม่เบงเบบานครัน</p>

ตัวบทต้นฉบับ	ถอดความร้อยแก้ว	บทแปลร้อยกรอง
<p><u>บทที่ 7</u></p> <p>If they be two, they are two so As stiff twin compasses are two; Thy soul, the fix'd foot, makes no show To move, but doth, if th' other do.</p> <p><u>บทที่ 8</u></p> <p>And though it in the centre sit, Yet, when the other far doth roam, It leans, and hearkens after it, And grows erect, as that comes home.</p> <p><u>บทที่ 9</u></p> <p>Such wilt thou be to me, who must, Like th' other foot, obliquely run; Thy firmness makes my circle just, And makes me end where I begun.</p>	<p>หากจิตวิญญาณเราต้องแยกเป็นสอง เราก็จะเป็นดั่ง ขาสองข้างของวงเวียน จิตวิญญาณของเจ้าเป็นขา หลักยืนหนึ่งอยู่กับที่ และจะขยับก็ต่อเมื่อขาอีกข้าง ขยับเท่านั้น</p> <p>และแม้ขาหลักจะตั้งอยู่ตรงกลาง ขามขาอีกข้าง เคลื่อนห่างออกไป ขานี้ก็จะโน้มเอียงและตั้งใจตาม ติด และกลับมามุ่งตรงอีกครั้งยามที่อีกฝ่ายกลับถึง ฐาน</p> <p>เจ้าจะเป็นดั่งขาหลักของวงเวียนที่ฉันจะโน้มตามเข้า ความมั่นคงของเจ้าทำให้วงกลมของข้าสมบูรณ์ และ นำข้ากลับมาสิ้นสุดที่จุดเริ่มต้น</p>	<p>หากแม่โน้ตจิต จิตคงสถิตมั่น จิตเจ้าประดุจหลัก ยามข้าขยับเขียน ก็จะเคลื่อนเขยื้อนคลอน</p> <p>ขาหลักประจำการ ณสถานสถาวร อีกข้างนิราศจร แกนหลักจะโน้มเอียง จนครบวิถิเ</p> <p>จิตเจ้าสนิทจริง โน้มจรรตามวง วาดวงเหมาะสมมาตร พาข้าลุดันให้ อะสถานณจุดเดิม</p>

4.2 ปัญหาที่พบในการแปลและแนวทางแก้ไข

4.2.1 ปัญหาเรื่องการแปลภาพพจน์

ในกวีนิพนธ์แนวอภิปรัชญาจำนวน 6 เรื่องจากชุด *Songs and Sonnets* ที่ผู้วิจัยแปล มีการใช้ภาพพจน์ที่หลากหลายในการประพันธ์เพื่อถ่ายทอดความหมายและอารมณ์ที่กวีต้องการจะสื่อ ผ่านการสร้างกระบวนการจินตภาพที่ชัดเจน และมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกันตลอดทั้งคำประพันธ์ ผู้วิจัยจึงต้องคำนึงถึงการถ่ายทอดกระบวนการจินตภาพที่ปรากฏในต้นฉบับด้วยการหาวิธีการประพันธ์ตามขนบภาษาไทยเพื่อเทียบเคียงการนำเสนอภาพนั้นให้ได้ใกล้เคียงที่สุด

(1) การแปลอุปลักษณ์

กวีนิพนธ์แนวอภิปรัชญาของจอห์น ดันน์ มีการสร้างกระบวนการจินตภาพในลักษณะของการใช้อุปลักษณ์ตลอดทั้งคำประพันธ์เป็นจำนวนมาก ดังนั้น คำที่ปรากฏในกวีนิพนธ์ต้นฉบับจึงเป็นคำที่กวีได้เลือกสรรมาแล้วว่ามีความเกี่ยวข้องกับแนวคิดหลักและสามารถสื่อสารภาพที่มีความเชื่อมโยงกันตลอดทั้งเรื่อง

- อุปลักษณ์ที่สามารถหาคำแปลโดยรักษาความหมายทั้ง 2 บริบทได้
ตัวอย่าง อุปลักษณ์เปรียบเทียบความรักที่มั่นคงกับแร่ทองใน *A Valediction: Forbidding Mourning*

ตัวบทต้นฉบับ	คำอธิบาย
<p><u>บทที่ 1</u></p> <p>AS virtuous men pass mildly away, And whisper to their souls to go, Whilst some of their sad friends do say, “Now his breath goes,” and some say, “No.”</p> <p><u>บทที่ 2</u></p> <p>So let us melt, and make no noise, No tear-floods, nor sigh-tempests move; 'Twere profanation of our joys To tell the laity our love.</p>	<p>ในกระบวนการแปรแร่เหล็กพื้นฐานให้กลายเป็นทอง จิตวิญญาณ (spirit) ของเหล็กจะถูกสกัดออกมาในขั้นตอนของการหลอมละลาย (liquefaction หรือ melting) ก่อนจะนำไปแปรรูปในกระบวนการทำให้บริสุทธิ์ (sublimation) และจับตัวกันเป็นแร่ทองคำ ซึ่งทองเป็นแร่บริสุทธิ์ที่จะไม่เกิดประกายไฟหรือเสียงระเบิดในขณะที่ถูกหลอม ต่างจากการหลอมโลหะชนิดอื่นที่ไม่ได้ประกอบด้วยแร่บริสุทธิ์เหมือนทอง (Freccero, 1963, pp. 362-363)</p> <p>ดันน์ได้นำคุณลักษณะนี้ของทองมาเล่นคำว่า ‘melt’ และ ‘make no noise’ เพื่อถ่ายทอดความหมายใน 2 มโนทัศน์ ดังนี้</p>

ตัวบทต้นฉบับ	คำอธิบาย
	<p>(1) ดันน์เชื่อมโยงเนื้อหาต่อบทแรกที่กำลังถึงการจากไปของบัณฑิตที่ทำให้เพื่อนเสียใจ ผู้พูดจึงเอ่ยบอกกับคนรักว่า หากทั้งคู่จะต้องจากกันเพราะมีใครเสียชีวิต ก็ขอให้จากไปอย่างสงบและไร้เสียงคร่ำครวญ</p> <p>(2) ผู้พูดเปรียบเทียบความรักของตนเองและคนรักเป็นดั่งแร่ทอง ที่ต้องผ่านการหลอมละลายเพื่อให้กลายเป็นทองบริสุทธิ์ มีความคงทนสูง ไม่สึกกร่อนไปตามกาลเวลา</p>
<p><u>บทที่ 5</u> But we by a love so much refined, That ourselves know not what it is, Inter-assured of the mind, Care less, eyes, lips and hands to miss.</p> <p><u>บทที่ 6</u> Our two souls therefore, which are one, Though I must go, endure not yet A breach, but an expansion, Like gold to aery thinness beat.</p>	<p>ดันน์ยังคงเชื่อมโยงอุปลักษณ์เปรียบเทียบความรักของผู้พูดกับทองต่อมายังบทที่ 5 และ 6 โดยเลือกใช้คำว่า ‘refined’ ในการสื่อว่าความรักของทั้งคู่ ‘ถูกทำให้บริสุทธิ์’ ผ่านการหลอมละลายในบทที่ 2 จนมีความทนทานเหมือนกับทอง ไม่สึกกร่อนหรือผุพังเพียงเพราะไม่ได้อยู่ใกล้ชิดกัน อีกทั้งในยามที่ต้องห่างไกล สายสัมพันธ์ของคู่รักก็จะแผ่ออกตามระยะทางที่แยกจากกันไป แต่จะไม่ขาดออกจากกัน เหมือนกับทองที่ยิ่งดี ก็วยังยืดบางออกไปเรื่อย ๆ</p>

แนวทางการแก้ไขปัญหา

เนื่องจากถ้อยคำทั้งหมดที่กวีเลือกใช้สามารถถ่ายทอดความเชื่อมโยงของอุปลักษณ์ไปตลอดทั้งคำประพันธ์ ผู้วิจัยจึงต้องสรรหาคำที่สามารถถ่ายทอดความหมายได้โดยสื่อถึงกระบวนการที่เกี่ยวกับการผลิตทองได้ด้วยเช่นกัน

ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง
<p><u>บทที่ 2</u> So let us melt, and make no noise,</p>	<p>ให้เราละลายหลอม สระพร้อมส่งดน</p>

<u>คำอธิบาย</u> ผู้วิจัยแปลคำว่า ‘melt’ ในบทนี้เป็น ‘ละลายหลอม’ เพื่อสื่อถึงขั้นตอนการหลอมละลาย (liquefaction หรือ melting) หรือการหลอมทอง และเป็นการหลอมละลายที่ไร้เสียง เพื่อสื่อถึงแร่ทองบริสุทธิ์ที่จะไม่ส่งเสียงระเบิดในขณะหลอม	
ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง
<u>บทที่ 5</u> But we by a love so much refined ,	หากแต่เพราะรักเรา มนเกลาศุศุทธิ์ ครั้น
<u>คำอธิบาย</u> ผู้วิจัยเลือกแปลคำว่า ‘refined’ โดยเปรียบเทียบความรักของผู้พูดกับแร่ทองที่ผ่านกระบวนการทำให้บริสุทธิ์ (sublimation) เพื่อให้จับตัวกันเป็นแร่ทองคำ ซึ่งจะกลายเป็นทองแท้ บริสุทธิ์ที่ปราศจากแร่เหล็กอื่นปะปน โดยแปลเป็น ‘มนเกลาศุศุทธิ์ครั้น’ เพื่อสื่อว่าจิตใจที่ถือครองความรักของทั้งคู่ได้ผ่านการกลาสิ่งที่ไม่ดีออกจนทำให้บริสุทธิ์เสมือนทอง	
ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง
<u>บทที่ 6</u> Like gold to aery thinness beat .	ดุจทองบุเท่าใด ก็ะบางเบะบาน ครั้น
<u>คำอธิบาย</u> ใน <i>สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน</i> (ทวีศักดิ์ เกษปทุม, 2548) ได้อธิบายถึงขั้นตอนการตีทองไว้ว่า เป็นการนำทองที่หลอมแล้วไปตีให้เป็นแผ่นบางลงไปอีก เพื่อความสะดวกในการนำไปขึ้นรูป ซึ่งบางครั้งก็เรียกว่า ‘การบุ’ หรือ ‘การเคาะ’ ผู้วิจัยจึงเลือกแปลคำว่า ‘beat’ เป็น ‘บุ’ แทนการตี เพื่อให้สามารถลงในตำแหน่งคำได้ และมีเสียงสัมผัสอักษรกับคำว่า ‘บาง’ ‘เบะ’ ‘บาน’ ในวรรคถัดไป	

- อุปลักษณ์ที่ไม่สามารถแปลโดยรักษาความหมายทั้ง 2 บริบทได้

ตัวอย่าง อุปลักษณ์เปรียบเทียบความรักที่มั่นคงของผู้พูดกับการโคจรของดาว
 โหราศาสตร์ใน *A Valediction: Forbidding Mourning*

ตัวบทต้นฉบับ	คำอธิบาย
<u>บทที่ 3</u> Moving of th’ earth brings harms and fears; Men reckon what it did, and meant;	ตามที่ได้วิเคราะห์ไว้ในบทที่ 3 ของสารนิพนธ์ คำว่า ‘trepidation’ ในบริบทนี้ หมายถึงการสั่น

ตัวบทต้นฉบับ	คำอธิบาย
<p>But trepidation of the spheres, Though greater far, is innocent.</p>	<p>ของชั้นสวรรค์ที่ทำให้เกิดการเคลื่อนที่กลับไปกลับมาของดวงดาวในกระบวนการ precession ในชั้นที่ 8 ตามความเชื่อของคริสต์ศาสนายุคกลาง ส่งผลให้วงโคจรของดวงดาวเปลี่ยนแปลง คำว่า 'spheres' ในบทนี้จึงหมายถึง heavenly spheres หรือสวรรค์ในแผนที่ดาราศาสตร์ยุคกลาง</p>
<p><u>บทที่ 4</u> Dull sublunary lovers' love —Whose soul is sense—cannot admit Of absence, 'cause it doth remove The thing which elemented it.</p>	<p>ดันน์ใช้คำว่า 'sublunary' เพื่อนำเสนอภาพเปรียบเทียบความแตกต่างของผู้พูดและคนรักที่อยู่บนสวรรค์ในบทที่ 3 ของกวีนิพนธ์ และคู่รักทั่วไปที่อยู่ใต้ดวงจันทร์ หรือหมายถึงอยู่บนโลก และมีความสามารถในการรับรู้ได้เฉพาะสิ่งที่เกิดขึ้นบนโลกจากประสาทสัมผัสทางกายภาพเท่านั้น แตกต่างจากผู้พูดและคนรักที่เข้าถึงความลึกซึ้งของชั้นสวรรค์</p>
<p><u>บทที่ 8</u> And though it in the centre sit, Yet, when the other far doth roam, It leans, and hearkens after it, And grows erect, as that comes home.</p>	<p>ในบทที่ 8 ดันน์ใช้คำว่า 'erect' และ 'home' เป็นอุปลักษณ์ถ่ายทอดความหมายเปรียบเทียบ 2 มโนทัศน์ ดังนี้</p> <p>(1) ดันน์เปรียบเทียบความรักระหว่างผู้พูดและคนรักกับวงเวียน เครื่องมือสำหรับวาดวงกลม ซึ่งมี 2 ขา ขาหนึ่งเป็นขาหลักสำหรับปักให้วงเวียนอยู่นิ่งกับที่ อีกขาหนึ่งเป็นปลายดินสอที่จะใช้วาดวงกลม โดยทั้ง 2 ขานั้นเชื่อมกันอยู่ที่ปลายข้างหนึ่ง เมื่อขาข้างที่เป็นดินสอกางออกจากขาหลักเพื่อวาดวงกลมตามขนาดที่ต้องการ ขาหลักก็จะโน้มตามจนกระทั่งขาอีกข้างวาดครบวง และกลับมาตั้งตรงดังเดิม เปรียบเหมือนกับความรักของทั้งคู่ที่ผู้พูดนั้นเป็นเหมือนขาดินสอของวง</p>

ตัวบทต้นฉบับ	คำอธิบาย
	<p>เวียนที่เดินทางไปยังที่ต่าง ๆ ในขณะที่คนรักนั้นเป็นขาหลักของวงเวียนที่จะรอผู้พูดอยู่อย่างมั่นคง และความสัมพันธ์ของทั้งคู่ก็จะไม่แยกจากกันแม้จะต้องห่างไกลกัน เพราะมีความรักที่เชื่อมกันอยู่ดังปลายขาทั้งคู่ที่เชื่อมติดกัน และในท้ายที่สุด ทั้งคู่ก็จะกลับมาบรรจบกันและตั้งตรง ('erect') อีกครั้งเมื่อผู้พูดนั้นวาดวงกลมครบวงที่จุดเริ่มต้น ('home')</p> <p>(2) นอกจากนี้ ดันน์ยังเปรียบเทียบการเดินทางของความรักของทั้งคู่กับตำแหน่งดาวบนวงโคจรตามมาตรฐานโหราศาสตร์ดังที่ได้อธิบายไว้ข้างต้นในบทที่ 3 ของสารนิพนธ์ ว่าตำแหน่ง 'home' คือตำแหน่งที่เป็นจุดเริ่มต้นและจุดจบวงโคจรของดาวเคราะห์แต่ละดวง และตำแหน่ง 'erect' คือตำแหน่งสูงสุดของวงโคจรดาวเคราะห์ การโคจรของดาวจึงเปรียบดังการแยกจากกันของจิตวิญญาณคู่รัก ที่จะสิ้นสุดเมื่อโคจรครบรอบวงและกลับมาอยู่ในตำแหน่งที่สูงที่สุดอีกครั้ง</p>

แนวทางการแก้ไขปัญหา

เนื่องจากอุปลักษณะที่กวีเลือกใช้นั้นสามารถถ่ายทอดการเปรียบเทียบได้มากกว่า 1 มโนทัศน์ แต่ในภาษาไทย คำหนึ่งคำอาจไม่สามารถถ่ายทอดความหมายได้ในหลายมโนทัศน์เหมือนกับต้นฉบับ ผู้วิจัยจึงต้องเลือกถ่ายทอดอุปลักษณะที่เป็นมโนทัศน์หลักเพื่อให้ผู้อ่านยังสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องหลักของคำประพันธ์ได้

ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง
<u>บทที่ 3</u> But trepidation of the spheres,	แต่ยามสวรรค์ไหว ปะทะใหญ่่มโหฬาร

Though greater far, is innocent.	ดาราผลจากฐาน	มิระคายพิภพเรา
<p><u>คำอธิบาย</u></p> <p>เนื่องจากคำว่า ‘trepidation’ เป็นคำเรียกปรากฏการณ์ดาราศาสตร์ตามความเชื่อคริสต์ศาสนาในยุคกลาง จึงไม่สามารถหาคำเทียบเคียงเพื่อถ่ายทอดความหมายในมโนทัศน์เป็นภาษาไทยได้ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้กลวิธีของโมนา เบเคอร์ (Baker, 2018) ในการปรับให้เป็นคำศัพท์ทั่วไป (general word) และเพิ่มคำบรรยายความหมาย (descriptive phrases) โดยแปลเป็น ‘สวรค์ไหว’ เพื่อสื่อความหมายถึงการสั่นของชั้นสวรค์ตามกระบวนการ ‘trepidation’ และเพิ่มคำบรรยายในวรรคต่อมาว่าเป็นการสั่นที่ทำให้ดวงดาวเคลื่อนที่จากตำแหน่งประจำของดาวแต่ละดวง เพื่ออธิบายให้ผู้อ่านรับรู้ถึงความยิ่งใหญ่ของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งกระทบกับการโคจรของดวงดาวทั่วจักรวาล ในขณะที่เหตุการณ์แผ่นดินไหวนั้นเกิดขึ้นและส่งผลกระทบเฉพาะเพียงพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งบนดาวเคราะห์โลก</p>		
ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง	
บทที่ 4		
Dull sublunary lovers’ love	คู่รักณโลกหล้า	กิริยาวิบัติเขลา
<p><u>คำอธิบาย</u></p> <p>ในภาษาไทย ไม่มีสำนวน ‘ใต้พระจันทร์’ ที่สามารถสื่อถึงโลกซึ่งอยู่ภายใต้อำนาจของดวงจันทร์ได้เหมือนกับต้นฉบับ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธีการแปลโดยใช้คำที่มีความหมายที่เป็นกลาง (by a more neutral word) ของโมนา เบเคอร์ (Baker, 2018) โดยแปลเป็น ‘คู่รักณโลกหล้า’ เพื่อถ่ายทอดความหมายหลักที่เปรียบเทียบความแตกต่างของคู่รักทั่วไปที่อยู่บนโลก และคู่รักของผู้พูดที่อยู่บนสวรค์ ซึ่งจะเชื่อมโยงกับการแปลคำว่า ‘spheres’ เป็น ‘สวรค์’ ในบทที่ 3 ของกวีนิพนธ์</p>		
ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง	
บทที่ 8		
It leans, and hearkens after it, And grows erect , as that comes home .	แกนหลักจะโน้มเอียง จนครบวิถีไถ	ระยะเคียงมูตามไป ก็จะกลับขยับตรง
<p><u>คำอธิบาย</u></p> <p>ผู้วิจัยไม่สามารถหาคำที่ถ่ายทอดความเชื่อมโยงของอุปลักษณ์ที่คำว่า ‘erect’ และ ‘home’ ได้ทั้ง 2 มโนทัศน์เหมือนในต้นฉบับ จึงเลือกถ่ายทอดอุปลักษณ์มโนทัศน์วงเวียน ซึ่งเป็นมโนทัศน์หลักเพื่อให้ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจความหมายของคำประพันธ์ทั้งหมดได้ โดยแปลเป็นคำกริยา ‘กลับ’ (‘home’) และ ‘ขยับตรง’ (‘erect’) เพื่อถ่ายทอดความหมายการกลับมายังจุดเริ่มต้น และขยับจากการโน้มเอียงในการวาดวงกลมกลับมาตั้งตรงเมื่อวาดครบวง ทั้งนี้ แม้ว่า</p>		

ผู้วิจัยจะไม่สามารถเปลี่ยนชื่อตำแหน่งของดาวตามโหราศาสตร์ได้ แต่ก็ได้ใช้กลวิธีการชดเชยแบบ compensation by splitting โดยเพิ่มคำว่า ‘วิถีไกล’ เพื่อสื่อถึงอุปลักษณะในมโนทัศน์ที่ 2 ว่าเป็นการโคจรของดวงดาวที่เมื่อครบวงแล้วจะกลับคืนสู่ที่ตำแหน่งเดิม

(2) การแปลความนึกเปรียบเทียบ

ในกวีนิพนธ์แนวอภิปรายของคันทน์ มีการสร้างความนึกเปรียบเทียบเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารความคิดของผู้พูดผ่านกลวิธีต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น การเลือกใช้คำศัพท์จากสาขาวิชาต่าง ๆ กระทบวจนิตภาพ ภาพพจน์บุคลาธิษฐาน และคำถามเชิงวาทศิลป์ เป็นต้น

ตัวอย่าง การถ่ายทอดความนึกเปรียบเทียบในกวีนิพนธ์ *Woman's Constancy*

ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง	
NOW thou hast loved me one whole day, To-morrow when thou leavest, what wilt thou say? Wilt thou then antedate some new-made vow? Or say that now We are not just those persons which we were? Or that oaths made in reverential fear Of Love, and his wrath, any may forswear? Or, as true deaths true marriages untie, So lovers' contracts , images of those, Bind but till sleep, death's image, them unloose? Or, your own end to justify , For having purposed change and falsehood, you Can have no way but falsehood to be true? Vain lunatic, against these 'scapes I could Dispute, and conquer, if I would;	ยามนี้เพราะเจ้ารัก วันพรุ่งจะจากกัน จะบอกว่าสาบานและครองรัก รักเริ่มมาก่อนกับบุรุษใด เราสองมิใช่ใคร คำสัจจะสาบาน เกรงกลัวยามกามเทพจะกริ้วโกรธ สัญญารักเราสองสาบานนั้น หากราวจะความตาย สัมพันธ์สวาทใด ยามนิทราดั่งภาพสะท้อนทับ สัญญารักเราสองสิ้นสุดพลัน หรือเจ้าจะอ้างเหตุ เป็นคนอสัตย์ให้ เจ้าโง่เขลาสติวิปลาส หากให้ค้านคำเขลาทุกกระทง หากข้าละเว้นไว้ เพื่อข้ามพรุ่งนี้	วิมลลัคน์ครบวัน จะริอ้างเพราะเหตุใด มનેปักมั่นหมายเหมาะเหม็งใคร่ ระบุในเพลาดิตกาล ตระในณวันวาน ปฏิกฤษณ์เพราะคร้ามครัน จะต้องโทษโทษสะท้านสัน ผลผูกพันจึงเป็นโมฆะไป จะทลายวิวาห์ให้ ก็จะยุติทันควัน ชีวิตรับวายสิ้นถึงอาสัญ ขณะวันและคืนล่วงพ้นไป ปฏิเสธเพราะจำใจ มณฑนจะสัตย์ตรง อวดฉลาดอ้างเหตุจนเหลือหลง ข้าก็คงชนะทุกคดี จะมีไปตินารี ก็จะคิดเหมือนกัน

ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง
Which I abstain to do, For by to-morrow I may think so too.	
<p><u>คำอธิบาย</u></p> <p>ต้นนี้ใช้ภาษาภกฏหมายซึ่งเป็นศาสตร์ของเหตุและผลในการสร้างกระบวนจินตภาพ (imagery) เพื่อพัฒนาโครงเรื่องที่เกี่ยวกับความรักซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึก โดยมีคำศัพท์ในสาขาวิชาภกฏหมายที่ปรากฏในวินิพนธ์ ได้แก่ ‘antedate’ ‘contract’ ‘bind’ และ ‘justify’ นอกจากนี้ ต้นนี้ยังใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ (rhetorical question) ในการจินตนาการถึงวิธีการให้เหตุผลทางภกฏหมายตลอดทั้งคำประพันธ์ ผู้วิจัยจึงเทียบเคียงหาคำศัพท์ในสาขาวิชาภกฏหมายในภาษาไทย เช่น คำว่า ‘อ้าง’ ‘สัญญา’ ‘ต้องโทษ’ ‘โมฆะ’ ‘คดี’ ‘กระทง’ เป็นต้น และใช้รูปประโยคคำถามเชิงวาทศิลป์เพื่อสร้างกระบวนจินตภาพให้ใกล้เคียงกับต้นฉบับ</p>	

ตัวอย่าง การถ่ายทอดความนึกเปรียบเทียบในวินิพนธ์ *The Flea*

ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง
<p><u>บทที่ 2</u></p> <p>O stay, three lives in one flea spare, Where we almost, yea, more than married are. This flea is you and I, and this Our marriage bed, and marriage temple is. Though parents grudge, and you, we're met, And cloister'd in these living walls of jet. Though use make you apt to kill me, Let not to that self-murder added be, And sacrilege, three sins in killing three.</p>	<p>ข้าก่อนจะคร่าสาม อสุยามแมลงเอา รวมข้าและนางเยาว์ ดุจได้วิวาห์พลัน เป็นเตียงและวัดให้ ศยะในเกราะป้องกัน เพียงเราณหมัดมัน มิประหวั่นผิไครทาน หากเจ้าริษเาเรา เคราะห์จะเท่ามหาศาล ลบหลู่พระเจ้าพาล ครุกรรมประหารตน</p>
<p><u>คำอธิบาย</u></p> <p>ในวินิพนธ์ <i>The Flea</i> ต้นนี้มีการเลือกใช้กลุ่มคำศัพท์ที่เกี่ยวกับคริสต์ศาสนา เช่น ‘marriage bed’ ‘marriage temple’ ‘cloistered’ ‘sacrilege’ และ ‘sins’ มาโน้มน้าวให้ผู้หญิงคล้อยตามโดยใช้ความศรัทธาในศาสนาามาเพิ่มน้ำหนักให้กับคำโน้มน้าวของตน</p> <p>ด้วยข้อจำกัดด้านฉันทลักษณ์ ทั้งจำนวนคำในวรรค บังคับคำครูลหุ และเสียงสัมผัส ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถแปลโดยเทียบเคียงคำศัพท์ทางศาสนาที่กล่าวมาได้ทั้งหมด จึงเลือกใช้กลวิธีการแปลของโมนา เบเคอร์ (Baker, 2018) โดยใช้คำที่มีความหมายที่เป็นกลาง (a more neutral word) แต่ยังสามารถถ่ายทอดความหมายที่</p>	

ใกล้เคียงกันได้ เช่น ‘วิวาร์’ ‘เตียง’ และ ‘วัด’ นอกจากนี้ ยังใช้กลวิธีการแปลโดยใช้การถอดความด้วยคำที่มีความหมายเกี่ยวโยงกัน (by paraphrase using a related word) ในการแปลคำว่า ‘3 sins’ ซึ่งหมายถึง กรรมที่เกิดจากการฆ่าสัตว์ (หมัด) การฆ่าผู้พูด และการฆ่าตนเองของตัวละครผู้หญิงในเรื่อง เนื่องจากในตัวหมัดมีเลือดของทั้ง 3 ชีวิตไหลเวียนอยู่ร่วมกัน การกระทำนี้จึงถือเป็นการลบหลู่พระเจ้า (‘sacrilege’) และเป็นการทำบาปหันต์ ผู้วิจัยจึงเลือกแปลเป็นคำว่า ‘ครุกรรม’ ซึ่งแปลว่า กรรมหนัก อันเนื่องมาจากการฆ่าสิ่งมีชีวิตถึง 3 ชีวิต

ตัวอย่าง การถ่ายทอดความนึกเปรียบเทียบในกวีนิพนธ์ *The Bait*

ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง
<p><u>บทที่ 2-3</u></p> <p>There will the river whisp’ring run Warm’d by thy eyes, more than the sun; And there th’ enamour’d fish will stay, Begging themselves they may betray.</p> <p>When thou wilt swim in that live bath, Each fish, which every channel hath, Will amorously to thee swim, Gladder to catch thee, than thou him.</p>	<p>สายน้ำกระซิบริน เลาะกระสินธุ์ไหลยาว อบอุ่นเพราะนัยน์พราว สุริยามีอาจเทียม ฝูงมัจฉายัก วมลักมโนเปี่ยม อ้อนวอนและรอเตรียม สละติดกะกับไป</p> <p>ยามเจ้าจะแหวกว่าย ขณะสายนทีไหล ปลาทุกกระแสน ชรทิ้งฤคคา ล้วนต่างมูมาดมั่น จะกระสันถลาลา ใคร่รอระริงคว่ำ เฉพาะเจ้ามีหวังตาย</p>
<p><u>คำอธิบาย</u></p> <p>ในกวีนิพนธ์ <i>The Bait</i> ดันน์สร้างกระบวนจินตภาพการประมง (fishing imagery) เพื่อเปรียบเทียบภาพปลาที่ถูกล่อให้ติดข่ายในการทำการประมงกับผู้ชายที่ถูกล่อลวงทางเพศโดยผู้หญิงผ่านการใชภพพจน์บุคลาธิษฐาน (personification) โดยในบทที่ 2-3 ของกวีนิพนธ์ ดันน์บรรยายภาพปลาที่กระทำกิริยาอาการและแสดงอารมณ์เช่นเดียวกับมนุษย์ด้วยการขอร้องอ้อนวอนให้ตนเองโดนจับเพราะหลงไหลในผู้หญิง (‘th’ enamour’d fish will stay, / Begging themselves they may betray’) และมุ่งมั่นที่จะว่ายเพื่อไปจับผู้หญิง (‘Will amorously to thee swim, / Gladder to catch thee’) การใช้บุคลาธิษฐานผ่านการกระทำของปลานี้แสดงให้เห็นภาพเปรียบเทียบกับผู้ชายที่หลงเสน่ห์ของผู้หญิงได้อย่างชัดเจน</p> <p>ผู้วิจัยแปลกวีนิพนธ์บทนี้โดยรักษาการใชภพพจน์บุคลาธิษฐานไว้ตามต้นฉบับ และเลือกใช้คำกริยาที่แสดงอารมณ์หลงไหลและมุ่งมั่นอย่างแรงกล้าเพื่อเน้นให้เกิดภาพเคลื่อนไหวที่ชัดเจน เช่น ‘อ้อนวอนและรอเตรียม’ ‘กระสันถลาลา’ และ ‘ระริงคว่ำ’</p>	

ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง																
<p><u>บทที่ 5-6</u></p> <p>Let others freeze with angling reeds, And cut their legs with shells and weeds, Or treacherously poor fish beset, With strangling snare, or windowy net.</p> <p>Let coarse bold hands from slimy nest The bedded fish in banks out-wrest; Or curious traitors, sleeve-silk flies, Bewitch poor fishes' wand'ring eyes.</p>	<table border="0"> <tr> <td>กลางกระเป็นกอ</td><td>คณะรอสะท้านสั้น</td></tr> <tr> <td>ทั้งหอยและพีชนั้น</td><td>ก็จะบาดหะชาลาย</td></tr> <tr> <td>ล่อหลอกจะจับปลา</td><td>เคราะห์หว่ากะฉิบหาย</td></tr> <tr> <td>ติดแหมิอาจคลาย</td><td>อสุสิ้นณคงคา</td></tr> <tr> <td>ปล่อยพวกสลุลใช้</td><td>พละไล่กระชาปลา</td></tr> <tr> <td>จากกันตลิ่งมา</td><td>วปุเปื้อนเประโกลนตม</td></tr> <tr> <td>หรือปลอมแมลงล่อ</td><td>ศฐะรอมิต้องงม</td></tr> <tr> <td>ตาปลาสะดุดชม</td><td>มนหลงอนาใจ</td></tr> </table>	กลางกระเป็นกอ	คณะรอสะท้านสั้น	ทั้งหอยและพีชนั้น	ก็จะบาดหะชาลาย	ล่อหลอกจะจับปลา	เคราะห์หว่ากะฉิบหาย	ติดแหมิอาจคลาย	อสุสิ้นณคงคา	ปล่อยพวกสลุลใช้	พละไล่กระชาปลา	จากกันตลิ่งมา	วปุเปื้อนเประโกลนตม	หรือปลอมแมลงล่อ	ศฐะรอมิต้องงม	ตาปลาสะดุดชม	มนหลงอนาใจ
กลางกระเป็นกอ	คณะรอสะท้านสั้น																
ทั้งหอยและพีชนั้น	ก็จะบาดหะชาลาย																
ล่อหลอกจะจับปลา	เคราะห์หว่ากะฉิบหาย																
ติดแหมิอาจคลาย	อสุสิ้นณคงคา																
ปล่อยพวกสลุลใช้	พละไล่กระชาปลา																
จากกันตลิ่งมา	วปุเปื้อนเประโกลนตม																
หรือปลอมแมลงล่อ	ศฐะรอมิต้องงม																
ตาปลาสะดุดชม	มนหลงอนาใจ																
<p><u>คำอธิบาย</u></p> <p>ในการสร้างกระบวนจินตภาพของกวีนิพนธ์ <i>The Bait</i> ดันน์เลือกใช้คำศัพท์ที่เกี่ยวกับการประมงและระบบนิเวศในน้ำเพื่อบรรยายภาพทิวทัศน์ที่เกิดขึ้นได้ชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นสิ่งมีชีวิตในน้ำ ('angling reeds' 'fish' 'shells' และ 'weeds') ที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติของสัตว์น้ำ ('slimy nest' และ 'banks') และอุปกรณ์จับปลา ('strangling snare' 'windowy net' และ 'sleeve-silk flies')</p> <p>ผู้วิจัยจึงเลือกแปลโดยเลือกใช้คำที่สามารถบรรยายสภาพแวดล้อมของฉากในเรื่องให้ได้ใกล้เคียงมากที่สุด เช่น สิ่งมีชีวิตในน้ำ ('ปลา' 'หอย' และ 'พีช') ภาพต้นกกที่มักขึ้นเป็นกอในน้ำ ('กลางกระเป็นกอ') ภาพดินใต้น้ำที่มักจะเป็นดินโคลน ('กันตลิ่ง' และ 'โคลนตม') ทั้งนี้ ในการแปลอุปกรณ์จับปลา ผู้วิจัยพบว่า คำที่กวีใช้อธิบายอุปกรณ์บางชนิด เช่น 'strangling snare' ไม่สามารถหาคำเทียบเคียงในภาษาไทยได้ และมีความกำกวมเนื่องจากลักษณะการจับปลาซึ่งอยู่ในน้ำและมีผิวที่ลื่น มักไม่นิยมใช้อุปกรณ์ดักจับด้วยการรัดคอเหมือนการจับสัตว์บก เพราะปลาอาจจะไหลหลุดออกไปได้ ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการแปลโดยการละไว้ (omission) ของโมนา เบเคอร์ (Baker, 2018) เพื่อละคำว่า 'strangling snare' และแปลแค่คำว่า 'net' ซึ่งมีคำเทียบเคียงในภาษาไทยว่า 'แห' แทน เนื่องจากไม่ได้เป็นส่วนที่เป็นสาระหลักของเรื่อง และเพื่อป้องกันไม่ให้อ่านเกิดความสับสน</p>																	

(3) การแปลสัมพจน์

สัมพจน์ คือภาพพจน์ชนิดหนึ่งที่ใช้ส่วนย่อยของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือคุณลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้หมายถึงส่วนเต็ม ในการแปลสัมพจน์ ผู้แปลจึงต้องทำความเข้าใจว่าส่วนย่อยนั้นหมายถึงสิ่งใดก่อนที่จะแปล และในบางครั้งอาจไม่สามารถแปลสัมพจน์โดยใช้คุณลักษณะตามที่ปรากฏในต้นฉบับได้ แต่ต้องพิจารณาใช้คุณลักษณะอื่นแทน

ตัวอย่าง การแปลสัมพจน์ในกวีนิพนธ์ *The Apparition*

ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง	
<p><u>บรรทัดที่ 5-7</u></p> <p>And thee, feign'd vestal, in worse arms shall see:</p> <p>Then thy sick taper will begin to wink, And he, whose thou art then, being tired before,</p>	<p>แม่ชีมีอาจเลียง สุดท่ายมีอาจต้าน</p> <p>เทียนเจ้าที่กะพริบระริบหรี่ มองชายทรมกว่าข้าครองเจ้าไซ้</p>	<p>ขณะเคียงบุรุษพาล สละพรหมจรรย์ไป</p> <p>แรงรุจีเริ่มจะวะวาบไหว ระชะไหม้หมดแรงกอดตระกอง</p>
<p><u>คำอธิบาย</u></p> <p>คำว่า ‘arms’ หรือแขนในบรรทัดที่ 5 นี้เป็นสัมพจน์แทนผู้ชายที่ผู้หญิงยอมตกลงปลงใจด้วย หลังจากที่ถูกผู้หญิงปฏิเสธผู้พูดไปและอ้างว่าตนจะครองตนเป็นพรหมจารี โดยมีคำขยายว่า ‘worse’ ซึ่งผู้พูดหมายถึงการที่ชายผู้นั้นไม่สามารถตอบสนองความสัมพันธ์ทางกายได้ดีเทียบเท่าผู้พูด ดังที่ได้แสดงให้เห็นในบรรทัดต่อมาว่า ชายผู้นั้นหมดแรงหลังจากเสร็จสมอารมณ์หมายและไม่สนใจผู้หญิงอีกต่อไป</p> <p>ผู้วิจัยไม่สามารถรักษาความหมายของ ‘worse arms’ ไว้ในวรรคเดียวกันได้ เนื่องจากถูกจำกัดด้วยบังคับจำนวนพยางค์ในวรรค และเสียงสัมผัส จึงเลือกแปล ‘arms’ เป็น ‘บุรุษ’ แทนสิ่งที่สัมพจน์หมายถึงโดยตรง และเพิ่มความหมายของ ‘worse’ ไว้ที่บาทด้านล่างว่า ‘ชายทรมกว่าข้า’ และขยายความความหมายของคำว่า ‘ทรม’ ไว้ในวรรคถัดไปว่าชายผู้นั้นอ่อนล้าจนไม่เหลือพลังกำลังจะกอดผู้หญิงไว้ (‘ระชะไหม้หมดแรงกอดตระกอง’)</p>		

ตัวอย่าง การแปลสัมพจน์ในกวีนิพนธ์ *The Bait*

ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง	
<p><u>บทที่ 6</u></p> <p>Let coarse bold hands from slimy nest The bedded fish in banks out-wrest;</p>	<p>ปล่อยพวกสฤลใช้ จากกันตลิ่งมา</p>	<p>พละไล่กระชากปลา วูปู่เอนเประโคลนตม</p>
<p><u>คำอธิบาย</u></p> <p>คำว่า ‘coarse bold hands’ เป็นสัมพจน์แทนชาวประมงทั่วไปที่ต้องใช้ความรุนแรงในการจับปลา ต่างจากตัวละครผู้หญิงที่ไม่ต้องใช้ความรุนแรงหรือการล่อลวงใด ๆ ปลาต่างก็ว่ายเข้าไปหาเพื่อให้ถูกจับ</p> <p>ผู้วิจัยไม่สามารถแปลโดยถ่ายทอดภาพของชาวประมงที่ใช้มือหยาบกระด้าง (coarse) กระชากปลาขึ้นมาอย่างรุนแรง (bold) ไว้ในคำเดียวได้เหมือนในต้นฉบับ จึงต้องถอดความหมายของคำและใช้กลวิธีการชดเชยแบบ compensation by splitting โดยแบ่งข้อความที่แปลออกเป็นหลายส่วนและเปลี่ยนโครงสร้างคำจากคำนามเป็นประโยคเพื่ออธิบายการกระทำของ ‘พวกสฤล’ ที่ ‘ใช้พละกำลัง’ ในการไล่จับปลาแทน</p>		

ตัวอย่าง การแปลสัมพจน์ในกวีนิพนธ์ *A Valediction: Forbidding Mourning*

ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง
<p><u>บทที่ 5</u></p> <p>Inter-assured of the mind, Care less, eyes, lips and hands to miss</p>	<p>เมื่อจิตผ산มัน มิประหวั่นวิตกไป ด้วยฉันทะเชื่อมไว้ ทวีร่างก็เพียงกาย</p>
<p><u>คำอธิบาย</u></p> <p>คำว่า ‘eyes, lips and hands’ เป็นอวัยวะของมนุษย์ที่สามารถใช้แสดงความรักทางกายภาพระหว่างคู่รักได้ จึงเป็นสัมพจน์แทนการมีอยู่ของสัมผัสทางกายภาพระหว่างคนรักที่คู่รักทั่วไปไม่สามารถขาดได้ เมื่อตัวต้องแยกจากกัน คู่รักเหล่านั้นจึงทนไม่ได้เพราะขาดสัมผัสเหล่านี้ แตกต่างจากผู้พูดและคนรักที่สัมผัสทางกายภาพไม่ได้เป็นสาระสำคัญ แม้จะต้องห่างกัน ก็ไม่ได้ส่งผลให้ความรักระหว่างทั้งคู่สูญสิ้นไป</p> <p>ผู้วิจัยไม่สามารถแปลอวัยวะทั้งหมดไว้ในวรรคเดียวกันได้ เนื่องจากถูกจำกัดด้วยบังคับจำนวนพยางค์ในวรรค และเสียงสัมผัส จึงแก้ไขด้วยการแปลเป็นสัมพจน์ด้วยคำที่มีความหมายกว้างกว่าต้นฉบับ จาก ‘ตา ปาก และมือ’ เป็น ‘กาย’ แทน</p>	

4.2.2 การแปลคำทางวัฒนธรรม

ในการแปลกวีนิพนธ์ของจอห์น ดันน์ 6 เรื่อง ผู้วิจัยพบปัญหาในการแปลอุปลักษณ์ที่เป็นคำทางวัฒนธรรมหรือมีการอ้างอิงถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์ประเทศอังกฤษ ซึ่งเจ. ซี. แคทฟอร์ด (J. C. Catford) ผู้เชี่ยวชาญด้านทฤษฎีการแปลและภาษาศาสตร์เปรียบเทียบ ได้กล่าวว่า คำทางวัฒนธรรมนั้นเป็นสิ่งที่ไม่สามารถแปลได้ เนื่องจากเราไม่อาจหาวัฒนธรรมในภาษาปลายทางที่มีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่ปรากฏอยู่ในตัวบทภาษาต้นทาง (cited in Marziyeh & Ganjalikhani, 2017, pp. 2-5)

ตัวอย่าง คำทางวัฒนธรรมใน *The Canonization*

ตัวบทต้นฉบับ	คำอธิบาย
<p><u>บทที่ 2</u></p> <p>When did my colds a forward spring remove? When did the heats which my veins fill Add one more to the plaguy bill?</p>	<p>- ดันน์ใช้โวหารอติพจน์ (hyperbole) และคำถามเชิงวาทศิลป์ (rhetorical question) ในการเสียดสีผู้คนที่สังคมที่ไม่ยอมรับและคัดค้านความรักของผู้พูดเพื่อแสดงให้เห็นว่าความรักนั้นไม่ได้ก่อให้เกิด</p>

ตัวบทต้นฉบับ	คำอธิบาย
	<p>ความเดือดร้อนแก่ใคร</p> <p>- ในบทที่ 2 ของกวีนิพนธ์นี้ ดันน์ได้มีการพูดถึง ‘spring’ หรือฤดูใบไม้ผลิในประเทศอังกฤษซึ่งเป็นฤดูที่จะมาถึงหลังจากฤดูหนาวผ่านไป ผู้พูดจึงได้ถามด้วยน้ำเสียงเสียดสีว่า ความเย็นชา (‘colds’) ของตนนั้นทำให้ฤดูใบไม้ผลิที่ควรจะมาถึงหลังจากฤดูหนาวนั้นหายไปตั้งแต่เมื่อใด</p> <p>- นอกจากนี้ คำว่า ‘the plaguy bill’ ในบทนี้ก็เป็นการอ้างอิงถึงเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ของประเทศอังกฤษที่เกิดเหตุโรคระบาดครั้งใหญ่ในกรุงลอนดอน (The Great Plague of London) ระหว่างปี ค.ศ. 1665-1666 เหตุการณ์ในครั้งนั้นได้คร่าชีวิตประชากรไปกว่า 100,000 ราย จากพิษไข้ฉับพลัน และเจ้าหน้าที่ก็ได้มีการจดรายชื่อผู้เสียชีวิตไว้ในเอกสารที่เรียกว่า Bill of Mortality (Museum of London, n.d.) ซึ่งผู้พูดได้นำมากล่าวถึงในการถามด้วยน้ำเสียงเสียดสีว่า ความเดือดดาลของผู้พูดนั้นไปทำให้มีใครเป็นไข้และเสียชีวิตเพิ่มจากโรคระบาดตั้งแต่เมื่อใด</p>
<p><u>บทที่ 3</u></p> <p>Call’s what you will, we are made such by love;</p> <p>Call her one, me another fly,</p> <p>We’re tapers too, and at our own cost die,</p> <p>And we in us find th’ eagle and the dove.</p> <p>The phoenix riddle hath more wit</p> <p>By us; we two being one, are it;</p> <p>So, to one neutral thing both sexes fit.</p> <p>We die and rise the same, and prove</p>	<p>ในบทที่ 3 ของกวีนิพนธ์นี้ ดันน์ใช้อุปมาอุปไมยเปรียบเทียบผู้พูดและคนรักในหลายรูปแบบ ดังนี้</p> <p>(1) <u>fly</u> ผู้พูดกล่าวถึงว่าคนในสังคมนั้นเปรียบเทียบตนเองและคนรักเป็นแมลงวัน เพื่อสื่อถึงแมลงขนาดเล็ก อายุสั้น และสร้างความรำคาญให้กับมนุษย์ เป็นสัญลักษณ์ของสิ่งที่ไม่สำคัญ</p> <p>(2) <u>taper</u> นอกจากนี้ ดันน์ยังใช้อุปมาอุปไมยในการเปรียบเทียบคู่รักเป็นเทียนไข ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของชีวิต เทียนที่ละลายจนหมดจึงเปรียบเสมือนชีวิตที่</p>

ตัวบทต้นฉบับ	คำอธิบาย
<p>Mysterious by this love.</p>	<p>ดับสิ้น นอกจากนี้ ภาพของเทียนไขที่กำลังลุกไหม้ ยังเป็นอุปลักษณ์แทนความกำหนัดในกามารมณ์ (Labriola, 1973, p. 333) เมื่อนำมาประกอบกับ คำว่า ‘die’ ท้ายบรรทัดที่ 3 จึงเป็นการเล่นคำ (pun) เนื่องจากคำว่า ตาย นั้นเป็นสแลง (slang) ในยุคเอลิซาเบทที่สื่อถึงจุดสุดยอดของความรู้สึกทางเพศ (orgasm) ซึ่งเชื่อว่าจะทำให้อายุขัยของคนสั้นลง (Cheney, 2011, p. 2)</p> <p>(3) <u>eagle and dove</u> ผู้พูดเปรียบตนเองเป็น eagle หรือนกอินทรี และเปรียบคนรักเป็น dove ซึ่งนอกจากจะใช้เป็นอุปลักษณ์บรรยายความแข็งแกร่ง ก้าวร้าวของเพศชาย และความอ่อนน้อม และบริสุทธิ์ของเพศหญิงแล้ว ยังเป็นสัญลักษณ์ทางคริสต์ศาสนาด้วย โดย eagle นั้นเป็นสัญลักษณ์ของคริสตศาสนิกชนที่แสวงหาหนทางสู่การเป็นนักบุญและสิ่งอันเป็นนิรันดร์ ในขณะที่ dove นั้นเป็นสัญลักษณ์ของพระจิตหรือพระวิญญาณของพระเจ้า ผู้เสียสละตนเพื่อสร้างสันติสุขให้มวลมนุษยชาติ ซึ่งการเปรียบทั้งคู่เป็น eagle และ dove นั้นเป็นการสื่อว่าทั้งคู่พร้อมสละชีวิตและสรรพสิ่งบนโลกได้เพื่อก้าวขึ้นไปสู่สภาพอันเป็นนิรันดร์ (Labriola, 1973)</p> <p>(4) <u>phoenix</u> นกฟีนิกซ์ เป็นนกในปกรณัมอียิปต์โบราณ เมื่อนกฟีนิกซ์จะตาย จะเผาร่างตนเองเป็นเถ้าถ่านและถือกำเนิดขึ้นใหม่อีกครั้ง นกฟีนิกซ์จึงเปรียบเป็นสัญลักษณ์ของชีวิตอันเป็นอมตะ นอกจากนี้ ภาพของไฟที่ลุกท่วมนกฟีนิกซ์ ยังเป็นอุปลักษณ์ของการร่วมสังวาสอีกด้วย (Labriola, 1973, p. 336)</p>

ตัวบทต้นฉบับ	คำอธิบาย
	<p>ต้นฉบับใช้สัญลักษณ์ของนกฟีนิกซ์มาบรรยายความอัศจรรย์ของความรักระหว่างผู้พูดและคนรัก โดยแสดงให้เห็นความมหัศจรรย์ 2 ประการ ได้แก่ การที่ eagle และ dove รวมเข้ากันเป็น phoenix เปรียบดั่งคนสองคนรวมกันเป็นหนึ่ง ('two being one') และเมื่อทั้งคู่กลายเป็นนกฟีนิกซ์แล้ว ก็จะเผาไหม้ตนเองในไฟแห่งการมรณัมและฟื้นกลับมามีชีวิตใหม่หลังความตายบนสวรรค์ ('die and rise the same') (Brooks, 1966, p. 183)</p>
<p><u>บทที่ 4</u></p> <p>And if no piece of chronicle we prove, We'll build in sonnets pretty rooms; As well a well-wrought urn becomes The greatest ashes, as half-acre tombs,</p>	<p>ในบทที่ 4 นี้ ผู้พูดบรรยายเรื่องราวหลังจากที่สังคมไม่ยอมรับความรักของตน ทำให้ตำนานความรักอันยิ่งใหญ่ของทั้งคู่ไม่ได้รับการบันทึกในประวัติศาสตร์ ผู้พูดจึงจะประพันธ์บทร้อยกรองซอนเน็ตไว้เป็นพื้นที่สำหรับบันทึกตำนานความรักของตนแทน โดยซอนเน็ตเป็นประเภทของคำประพันธ์ภาษาอังกฤษที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในยุคเอลิซาเบท ซอนเน็ตอังกฤษ 1 บท มี 14 บรรทัด และมีแผนสัมผัสแบบ abab cdcd efef gg นิยมนำมาแต่งเรื่องราวเกี่ยวกับความรักตามขนบการประพันธ์กวีนิพนธ์แบบเพทราร์ก ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าการที่ต้นฉบับเลือกที่จะอ้างถึงกวีนิพนธ์ประเภทซอนเน็ตนั้นเป็นการเสียดสีขนบประเพณีในสมัยนั้นด้วย เนื่องจากความรักของผู้พูดและคนรักนั้นไม่เป็นที่ยอมรับตามขนบประเพณี และลักษณะคำประพันธ์ของต้นฉบับเองก็ไม่ได้ใช้รูปแบบซอนเน็ตอังกฤษเช่นกัน</p> <p>นอกจากนี้ ต้นฉบับยังเชื่อมโยงอุปลักษณ์นี้โดยการเล่นคำ (pun) คำว่า 'room' ใน 'We'll build in sonnets pretty rooms' ให้ซอนเน็ตเป็นทั้งพื้นที่</p>

ตัวบทต้นฉบับ	คำอธิบาย
	สำหรับบันทึกเรื่องราวความรัก และเป็นพื้นที่สำหรับฝังร่างของผู้พูดและคนรักเมื่อทั้งคู่เสียชีวิต ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะต้องได้รับการตรวจสอบในกระบวนการพิสูจน์คุณสมบัติผู้ที่จะได้เป็นนักบุญ โดยกวีได้ขยายความต่อว่า พื้นที่ฝังศพในบทร้อยกรองซอนเนตนี้ก็เป็นเหมือนกับโกศที่บรรจุร่างขึ้นมาอย่างประณีตหรือหลุมฝังศพขนาดครึ่งเอเคอร์ที่สร้างไว้สำหรับเก็บอัฐิหรือฝังร่างผู้ยิ่งใหญ่

แนวทางการแก้ไขปัญหา

เนื่องจากคำทางวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ต้องอาศัยความรู้พื้นฐานของผู้อ่านในการทำความเข้าใจ ผู้วิจัยจึงพิจารณาการแปลตามระดับความเฉพาะและความสำคัญของคำต่อเนื้อเรื่องว่าผู้อ่านมีความจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมนั้นมากน้อยเพียงใดเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาที่เป็นแก่นเรื่องหลัก หากเป็นคำที่มีโน้ตสนธิใกล้เคียงกันในภาษาไทย คำที่สามารถทำความเข้าใจได้ทั่วไปโดยเพิ่มคำอธิบายให้ผู้อ่านเล็กน้อยหรือคำเฉพาะทางวัฒนธรรมแต่มีความสำคัญต่อการพัฒนาแก่นเรื่อง ก็จะแปลโดยคงความหมายของคำนั้น ๆ ตามต้นฉบับไว้เพื่อรักษาความหมายที่กวีต้องการจะสื่อไว้ให้ได้มากที่สุด แต่หากเป็นคำที่ต้องอาศัยความรู้เฉพาะทางวัฒนธรรม แต่ไม่ได้เป็นคำที่ส่งผลต่อการดำเนินเรื่อง ผู้วิจัยก็จะพิจารณาใช้กลวิธีทางวรรณศิลป์ในภาษาไทยเพื่อหาคำเทียบเคียงในวัฒนธรรมไทย และขดเซยองค์ประกอบที่หายไปในการแปลให้ได้มากที่สุด

ตัวอย่าง การแปลคำทางวัฒนธรรมใน *The Canonization*

ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง	
<u>บทที่ 2</u> When did my colds a forward spring remove? When did the heats which my veins fill Add one more to the plaguy bill ?	ยามใดพนาพง ด้วยอธยาศัย ยามใดจริตร้อน ทำคนเคราะห์ลำเค็ญ	มิผลิตรงฤดูไป กิริยาเยะเยือกเย็น บมิผ่อนและชานเซ็น มรณาเพราะใช้กัน

คำอธิบาย

แม้ว่าในภาษาไทยจะมีการบัญญัติศัพท์คำว่า ‘spring’ ไว้ว่าฤดูใบไม้ผลิ แต่เนื่องจากในประเทศไทยไม่มีฤดูใบไม้ผลิดังเช่นในประเทศอังกฤษ ผู้วิจัยจึงไม่สามารถแปลเป็นฤดูใบไม้ผลิได้โดยตรง เพราะจะไม่สามารถอธิบายลำดับการมาก่อนหลังของฤดูหนาวและฤดูใบไม้ผลิได้ แต่ในประเทศไทยนั้นมีลักษณะของพรรณไม้ที่ผลัดใบตามฤดูกาล ซึ่งเป็นลักษณะที่คล้ายกับต้นไม้ที่จะกลับมาผลิใบในช่วงฤดูใบไม้ผลิ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้คำว่า ‘พนาพง’ และ ‘ผลิตรงฤดู’ เพื่อแสดงถึงการผลัดใบและแตกใบใหม่ของพรรณไม้ตามช่วงเวลาของแต่ละฤดูแทน

ในการแปลข้อความที่มีการอ้างถึงเหตุโรคระบาดครั้งใหญ่ในกรุงลอนดอน และการจกรายชื่อผู้เสียชีวิตไว้ในเอกสาร Bill of Mortality ผู้วิจัยพิจารณาแล้วว่าข้อความนี้เป็นข้อความที่ต้องอาศัยความรู้จำเพาะ และไม่อาจเปรียบเทียบกับเหตุการณ์การแพร่ระบาดของโรคในประเทศไทย แต่สามารถใช้คำนามทั่วไปประกอบกับคำอธิบายเพิ่มเติมได้ จึงเลือกแปลโดยใช้คำศัพท์ทั่วไป (general word) อธิบายการตายเพราะติดไข้จากจิตใจที่รุ่มร้อนของผู้พูดแทน เพื่อให้ผู้อ่านกวีนิพนธ์ฉบับแปลสามารถทำความเข้าใจได้มากขึ้นโดยไม่ต้องอาศัยความรู้เรื่องบริบทประวัติศาสตร์ของประเทศอังกฤษ เนื่องจากบริบทสถานที่และเวลานี้ไม่ได้เป็นแก่นหลักของข้อความ แต่ผู้พูดต้องการเน้นว่าความรักตนเองได้ก่อให้เกิดความเสียหายให้แก่ผู้อื่นแต่อย่างใด

ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง	
บทที่ 3 Call's what you will, we are made such by love; Call her one, me another fly, We're tapers too, and at our own cost die, And we in us find th' eagle and the dove. The phoenix riddle hath more wit By us; we two being one, are it; So, to one neutral thing both sexes fit.	เรียกข้าแมลงหรี เป็นเทียนสลายพลัน หากเราลักว่า อินทรีพญาไฟ ยามสองผสานจิต พินิกส์ ประจักษ์ยาม สองเพศประกอบสร้าง นกเพลิง จะผลาญเผา	ดินรี้แมลงวัน เพราะกระสันจะผลาญไป สกุนาสถิตใน และพิราบพิศุทธิ์งาม นฤมิตวิหคนาม ทวิขาสมาเรา วบุกลางผนวกเข้า จตุขามิ สิ้นไป

คำอธิบาย

ผู้วิจัยเลือกแปลอุปลักษณ์ ‘fly’ เป็น ‘แมลงวัน’ โดยตรงตามต้นฉบับ เนื่องจากการใช้สัญลักษณ์แมลงวันแทนสิ่งที่ไม่สำคัญนั้นก็ปรากฏในภาษาไทยเช่นกัน ทั้งนี้ ผู้วิจัยเพิ่มคำแปลว่า ‘แมลงหรี’ เข้าไปนอกเหนือจาก ‘แมลงวัน’ เพื่อเป็นกรรมของสกรรมากรียา ‘เรียก’ โดยแมลงหรีมีลักษณะคล้ายกับแมลงวันที่เป็นแมลงขนาดเล็กอายุขัยสั้น และสร้างความรำคาญให้กับมนุษย์จากพฤติกรรมการหาอาหารและการสืบพันธุ์ในสถานที่สกปรก ซึ่งตรงกับความหมายที่กวีต้องการถ่ายทอด นอกจากนี้ คำว่า ‘แมลงหรี’ ยังมีเสียงอักษรที่สัมผัสกันกับ ‘แมลงวัน’ ซึ่งจะช่วยเพิ่มความไพเราะให้กับคำประพันธ์ได้อีกด้วย

ผู้วิจัยเลือกแปลอุปลักษณ์ ‘tapers’ เป็น ‘เทียน’ โดยตรงเช่นเดียวกัน เนื่องจากในภาษาไทย มีการเปรียบเทียบแสงเทียนกับชีวิตเช่นเดียวกับต้นฉบับ แต่ไม่ได้ครอบคลุมถึงการเปรียบเทียบภาพของเทียนที่ไหม้ไหม้กับการร่วมสังวาส ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการชดเชยแบบ compensation by splitting โดยเพิ่มคำบรรยายความหมายไว้ในวรรคว่า ‘เพราะกระสันจะผลาญไป’ เนื่องจากคำว่า ‘กระสัน’ มีความหมายตาม พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ว่า เป็นคำกริยาแสดงอาการกระวนกระวายในกาม เพื่อสื่อว่าการเผาไหม้ของเทียนนั้นมีความเชื่อมโยงกับกิจกรรมทางเพศ ยิ่งทั้งคู่รักกันมากเท่าใด ก็จะเปรียบตั้งเทียนที่ยิ่งไหม้ไหม้ และละลายหายไปมากขึ้นเท่านั้น และสุดท้ายเทียนก็จะละลายหมดทั้งเล่มไป เสมือนกับชีวิตของทั้งคู่ที่จะดับสิ้นเช่นกัน

ในการแปลอุปลักษณ์ ‘eagle’ และ ‘dove’ ผู้วิจัยเลือกแปลตรงตัวโดยเพิ่มคำบรรยายคุณลักษณะของเพศชายและหญิงที่ปรากฏในสัญลักษณ์ของนกทั้งสองชนิดเป็น ‘อินทรีพญาไฟร’ และ ‘พิราบพิศุทธิ์งาม’ เพื่อสื่อถึงความเป็นผู้นำ และความแข็งแกร่งของเพศชาย และความบริสุทธิ์งดงามของเพศหญิง

ทั้งนี้ คำว่า ‘dove’ ในกวีนิพนธ์นั้นสื่อถึงนกขนาดเล็กที่มีลักษณะสง่างามและเป็นสัญลักษณ์ของสันติภาพ แตกต่างจาก pigeon ที่เป็นนกขนาดใหญ่กว่า มีลักษณะนิสัยขี้ขลาดไม่เป็นที่เป็นทาง สร้างความรำคาญ และอยู่เป็นฝูง ซึ่งในการแปลเป็นภาษาไทย แม้ว่าโดยทั่วไปแล้ว นกเขาจะมีลักษณะทางกายภาพใกล้เคียงกับ dove มากกว่า ในขณะที่นกพิราบจะมีลักษณะทางกายภาพใกล้เคียงกับ pigeon มากกว่า แต่เมื่อพิจารณาบริบทวัฒนธรรมไทย ผู้วิจัยเลือกแปลเป็น ‘นกพิราบ’ เนื่องจากในภาษาไทย นกพิราบขาวเป็นสัญลักษณ์ของสันติภาพ อีกทั้งในพระคริสตธรรมคัมภีร์ฉบับมาตรฐาน (2545) ยังแปลคำว่า dove ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของพระจิตของพระเจ้าเป็นนกพิราบไว้ว่า “...พระองค์ทรงเห็นพระวิญญาณของพระเจ้าเสด็จลงมาดุจนกพิราบสถิตบนพระองค์” (มธ 3:16) (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2545) ด้วยเหตุนี้ การใช้คำว่านกพิราบจึงจะสอดคล้องกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคริสต์ศาสนาของผู้อ่านกวีนิพนธ์ฉบับแปลและทำให้สามารถทำความเข้าใจได้มากกว่า

ฟีนิกซ์เป็นนกในปกรณัมอียิปต์โบราณ ซึ่งไม่ได้มีปรากฏในวัฒนธรรมไทย ผู้อ่านภาษาไทยที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับนกชนิดนี้ก็จะไม่สามารถทำความเข้าใจเนื้อเรื่องของคำประพันธ์ได้ ทั้งนี้ ผู้วิจัยพิจารณาว่า คุณลักษณะของนกฟีนิกซ์นั้นเป็นสิ่งสำคัญที่กวีนำมาใช้ในการพัฒนาโครงเรื่อง และใช้เน้นความเป็นอมตะของตัวละครและความรัก รวมถึงเป็นการแสดงถึงเหตุการณ์มหัศจรรย์ที่เกิดขึ้นดังที่ได้วิเคราะห์ไว้ข้างต้น ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะนำไปสู่การได้รับสถาปนาเป็นนักรบของตัวละคร การแปลโดยเทียบเคียงนกฟีนิกซ์เป็นนกชนิดอื่นที่ปรากฏในประเทศไทยจึงไม่สามารถถ่ายทอดความหมายของอุปลักษณ์ที่สำคัญนี้ได้ ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะแปลโดยใช้คำยืม (loan word) ตามกลวิธีการแปลของโมนา เบเคอร์ (Baker, 2018) หรือทับศัพท์คำว่า ‘ฟีนิกซ์’ ประกอบกับเพิ่มคำบรรยายความหมายเข้าไปว่าเป็นนกเพลิงที่จะเผาไหม้ตนเองให้ตายไปและคืนชีพกลับขึ้นมาใหม่ (‘นกเพลิงจะผลาญเผา / จูติซ้ำมีสิ้นไป’) เพื่อคงวิธีการดำเนินเรื่องของต้นฉบับไว้ตามต้นฉบับ

ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง
<p><u>บทที่ 4</u></p> <p>And if no piece of chronicle we prove, We'll build in sonnets pretty rooms; As well a well-wrought urn becomes The greatest ashes, as half-acre tombs,</p>	<p>แลหากประวัติศาสตร์ ปริภาษและลดทอน เรื่องเรามาพรรณ จะประกาศนร้อยกรอง ซอนเนตเพราะพริ้งงาม เสนาะตามหทัยสอง เป็นที่ประจรงรอง วบุเรเหมาะสมกว่าใคร</p> <p>ดุจโกศวิจิตรสร้าง ตละฟางสุสานใหญ่ ฝังร่างบุรุษไท่ มหิมาสนองคุณ</p>
<p><u>คำอธิบาย</u></p> <p>แม้ว่าซอนเนตจะเป็นรูปแบบคำประพันธ์ภาษาอังกฤษ แต่ในวัฒนธรรมไทยก็ได้มีการศึกษาคำประพันธ์ชนิดนี้อย่างแพร่หลาย อีกทั้งยังมีการบัญญัติศัพท์โดยสำนักงานราชบัณฑิตยสภาไว้เป็นคำว่า ‘บทร้อยกรองซอนเนต’ ผู้วิจัยจึงเลือกแปลตรงตัวเป็น ‘ซอนเนต’ โดยเพิ่มคำบรรยายความหมายว่าเป็น ‘ร้อยกรอง’ ประกอบกับแปลคำว่า ‘pretty’ เป็น ‘เพราะพริ้ง’ เพื่อเพิ่มความเข้าใจให้กับผู้อ่านว่ากำลังสื่อถึงคำประพันธ์ประเภทกวีนิพนธ์</p> <p>เอเคอร์ (acre) เป็นมาตรวัดของอังกฤษ โดย 0.5 เอเคอร์ มีขนาดเท่ากับ 1.265 ไร่ และเนื่องจากเมื่อแปลเป็นหน่วยไทยแล้ว ตัวเลขมีจุดทศนิยมไม่เหมาะกับการนำมาแต่งคำประพันธ์ ผู้วิจัยจึงเลือกเปลี่ยนจากการบรรยายขนาดด้วยตัวเลข เป็นการใช้คำวิเศษณ์บอกขนาด คำว่า ‘ใหญ่’ และ ‘มหิมา’ เพื่อแสดงความกว้างใหญ่ของสุสานแทน</p>	

ตัวอย่าง คำทางวัฒนธรรมใน *The Apparition*

ตัวบทต้นฉบับ	คำอธิบาย
<p><u>บรรทัดที่ 5</u></p> <p>And thee, feign'd vestal, in worse arms shall see:</p>	<p>- ดันน์เลือกใช้คำว่า ‘vestal’ เพื่อต้องการจะสื่อถึง vestal virgin หรือนักบวชหญิงผู้รับใช้เทพีเวस्ता หรือเทพีแห่งเตาไฟของชาวโรมันโบราณ ตำแหน่ง vestal virgin เป็นตำแหน่งของหญิงพรหมจารีที่มีหน้าที่รักษาเปลวไฟในเทวสถานแห่งเวस्ताในจัตุรัสโรมัน (Roman Forum) ซึ่งจะถูกคัดเลือกให้เข้ามาทำหน้าที่ตั้งแต่อายุ 6 ถึง 10 ปี และปฏิบัติหน้าที่เป็นเวลา 30 ปี โดยมีข้อกำหนดว่าหญิงสาวทั้งหมดจะต้องถือพรหมจรรย์ตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติ</p>

ตัวบทต้นฉบับ	คำอธิบาย
	<p>หน้าที่นี่</p> <p>- คำว่า ‘feign’d vestal’ ในบทนี้มักถูกตีความผิดว่าเป็น ‘คนที่เสแสร้งว่าเป็นหญิงพรหมจรรย์’ แต่ลอเรนซ์ เพอร์รีน (Laurence Perrine) นักวิชาการผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรมอังกฤษ (1990, pp. 2-3) ให้เหตุผลว่า ผู้พูดนั้นเป็นผู้ที่ประสบความล้มเหลวในการล่อลวงให้ผู้หญิงมอบพรหมจรรย์ให้เขาหลายครั้ง จึงไม่น่าสงสัยในการเป็นพรหมจารีของผู้หญิง การที่ผู้พูดกล่าวหาว่าผู้หญิงในเรื่องเป็น ‘feign’d vestal’ จึงน่าจะหมายถึงการที่ผู้หญิงนั้นมีความคิดที่ผิดที่เชื่อว่าตนเองจะสามารถรักษาพรหมจรรย์ไว้ได้ยาวนานเหมือนนักบวช vestal virgin มากกว่า เพราะผู้พูดนั้นจินตนาการต่อว่า หลังจากที่ผู้หญิงปฏิเสธและฆ่าผู้พูดแล้ว ผู้หญิงก็จะได้ไปตกลงปลงใจกับชายคนรักที่อ่อนแอกว่าและไม่สามารถตอบสนองความต้องการทางเพศได้ดีเท่าตน (‘worse arms’)</p>
<p><u>บรรทัดที่ 6</u></p> <p>Then thy sick taper will begin to wink,</p>	<p>ในกวีนิพนธ์บรรทัดนี้ ผู้พูดเปรียบเทียบผู้หญิงเป็นเทียนที่มีแสงริบหรี่ และเริ่มที่จะวูบวาบ ซึ่งหมายถึงผู้หญิงที่รู้สึกเหนื่อยอ่อนจากกิจกรรมทางเพศก่อนหน้าและเริ่มสั่นกลัว เพราะผู้พูดมาปรากฏตัวเพื่อแก้แค้น นอกจากเทียนไขจะเป็นอุปลักษณ์ที่นิยมนำมาเปรียบเทียบกับชีวิตดังที่ได้อธิบายไปในตัวอย่างข้างต้นแล้ว ในวัฒนธรรมตะวันตกยังมีความเชื่อว่า เวลาที่เทียนมีแสงวับแวมนั้นเป็นสัญญาณแสดงถึงการปรากฏตัวของวิญญาณอีกด้วย ซึ่งในบริบทนี้เป็นแสดงถึงการที่ผู้พูดซึ่งถูกผู้หญิงฆ่าและกลายเป็นผีจะมาหลอกหลอนจนทำให้ผู้หญิงเกิดความหวาดกลัว</p>
<p><u>บรรทัดที่ 11</u></p> <p>And then, poor aspen wretch, neglected thou</p>	<p>ในกวีนิพนธ์บรรทัดนี้ ผู้พูดเปรียบเทียบผู้หญิงในเรื่องเป็นต้นแอสเพน (Quaking or Trembling Aspen) ต้นไม้ยืนต้นที่พบได้ในป่าซีกโลกเหนือที่มีภูมิอากาศเย็น ต้นที่โต</p>

ตัวบทต้นฉบับ	คำอธิบาย
	เต็มที่สามารถสูงได้ถึง 25 เมตร แต่มีขนาดใบเล็กบาง และมีก้านอ่อนที่ทำให้ใบพลิ้วไหวได้ง่าย แม้จะมีลมพัดผ่านเพียงบางเบา (Woodland Trust, n.d.) ซึ่งต้นนี้ได้ นำลักษณะความพลิ้วไหวได้ง่ายของใบแอสเพนนี้มาใช้ เปรียบเทียบกับผู้หญิงที่กำลังหวาดกลัวผู้พุดจนตัวสั่น เพราะหวังว่าตนกำลังจะถูกแก้แค้น แม้ว่าผู้พุดจะยังไม่ได้ ลงมือทำอะไรเลยก็ตาม

การแก้ไขปัญหา

ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง
<u>บรรทัดที่ 5</u> And thee, feign'd vestal, in worse arms shall see:	แม่ชีมีอาจเลียง ขณะเคียงบุรุษพาล สุดท้ายมีอาจทาน สละพรหมจรรย์ไป
<u>คำอธิบาย</u> <p>‘vestal’ เป็นคำศัพท์ทางวัฒนธรรมที่ไม่มีคำแปลในภาษาไทย หากแปลโดยการทับศัพท์อาจทำให้ผู้อ่านไม่เข้าใจความหมายที่กวีต้องการสื่อ ผู้วิจัยจึงเลือกนำวิธีการหาคำแปลโดยใช้คำที่นิยมใช้กันในวัฒนธรรมภาษาแปลมาใช้แทนกัน (cultural substitution) ของโมนา เบเคอร์ (Baker, 2018) มาแปลเป็นคำว่า ‘แม่ชี’ ซึ่งใน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายไว้ว่า “น. คำเรียกหญิงที่นุ่งขาวห่มขาว โทนคิ้วโกนผม ถือศีล ๘, แม่ชี ก็เรียก.” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) นอกจากนี้ คำว่า แม่ชี ยังเป็นคำที่ปรากฏทั้งในพุทธศาสนาและคริสต์ศาสนาในไทยอีกด้วย</p> <p>ในพุทธศาสนา พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช) (อ้างถึงใน รุจิรัตน์ จินากุล, 2562, น. 16-17) สรุปความหมายของคำว่า แม่ชี ไว้ว่าเป็นสตรีที่บวชด้วยการโกนคิ้ว นุ่งขาว ห่มขาว รักษาศีล 8 ปฏิบัติตามคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และรับใช้งานพระพุทธรูปศาสนา ในขณะที่สำหรับคริสต์ศาสนานิกายโรมันคาทอลิก วรยุทธ ศรีวรกุล ผู้เชี่ยวชาญด้านปรัชญาและศาสนา (อ้างถึงใน รุจิรัตน์ จินากุล, 2562, น. 96) ให้ความหมายของคำว่า แม่ชี หรือ ซิสเตอร์ ไว้ว่าเป็นผู้สละเพศฆราวาสอุทิศตนเป็นนักบวช เลือกลงตามกระแสเรียกของพระเจ้า เพื่อรับใช้พระเจ้าและเพื่อนมนุษย์ โดยยึดถือหลักปฏิญาณ 3 ข้อ คือ พรหมจรรย์ (ความบริสุทธิ์) ความบอบอบ และความยากจน</p> <p>ความหมายของคำว่า แม่ชี ในทั้ง 2 ศาสนาจึงเป็นคำเรียกผู้หญิงที่มีลักษณะใกล้เคียงกับ vestal virgin ซึ่งเป็นผู้รับใช้ในเทวสถาน และต้องถือความบริสุทธิ์ หรือครองตนเป็นหญิงพรหมจารีตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ใน</p>	

ตำแหน่งดังกล่าว

นอกจากนี้ ผู้วิจัยแปลคำว่า ‘feign’d’ เป็น ‘มื่อจเลียง’ และ ‘มื่อจทาน’ ตามที่ได้วิเคราะห์ความหมายไว้ว่า ตัวละครผู้หญิงนั้นมีความคิดที่ผิดที่เชื่อว่าตนเองจะสามารถรักษาพรหมจรรย์ไว้ได้ยาวนานเหมือนนักบวช vestal virgin แต่ในความจริงแล้วก็มีอาจทนรักษาดนเป็นพรหมจารีไว้ได้

ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง
<p><u>บรรทัดที่ 3-7</u></p> <p>From all solicitation from me, Then shall my ghost come to thy bed, And thee, feign’d vestal, in worse arms shall see: Then thy sick taper will begin to wink, And he, whose thou art then, being tired before,</p>	<p>คิดรีตนจะพันคำข้าขอ ฝ่ายอนรสมรจะยอมให้ แม้ข้าตายวิญญาณจะตามไป ปรากฏใกล้ถึงเตียงยามวิกาล แม่มื่อจเลียง ขณะเคียงบุรุษพาล สุดท้ายมื่อจทาน สละพรหมจรรย์ไป เทียนเจ้าที่กะปริบระริบหรี่ แแรงรุจีเริ่มจะระวบไหว มองชายทรมกว่าข้าครองเจ้าไซ้ รชะไหม้หมดแรงกอดตระกอง</p>
<p><u>คำอธิบาย</u></p> <p>ผู้วิจัยแปลคำว่า ‘taper’ ที่เป็นอุปลักษณะของชีวิตเป็นคำว่าเทียนโดยตรงเหมือนกับที่ปรากฏใน <i>The Canonization</i> แต่ในการถ่ายทอดบริบทเวลาผ่านภาพเทียนดับแวมที่เป็นสัญลักษณ์เวลาวิญญาณปรากฏตัวนั้น ผู้วิจัยไม่สามารถแปลไว้ในวรรคเดียวกันด้วยข้อจำกัดเรื่องจำนวนคำ และเสียงสัมผัส แต่ได้ใช้วิธีการชดเชยแบบ compensation by splitting โดยแปลเพิ่มไว้ท้ายบาทที่ 4 เป็นยามวิกาล หรือเวลาตึก ซึ่งเป็นเวลาที่เชื่อว่าผีจะปรากฏตัว เพื่อสร้างบรรยากาศวังเวงให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในเรื่องแทน</p>	

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง
<p><u>บรรทัดที่ 11</u></p> <p>And then, poor aspen wretch, neglected thou</p>	<p>ทั้งมะขามใบน้อยให้คร่ำครั้น มนะห้วนเหงื่อกาฬทะลักไหล</p>
<p><u>คำอธิบาย</u></p> <p>เนื่องจากต้นแอสเพนที่กวีใช้ในการเปรียบเทียบกับตัวละครผู้หญิงในเรื่องเป็นพรรณไม้ที่ไม่พบในประเทศไทย หากจะแปลโดยการทับศัพท์ ผู้อ่านที่ไม่คุ้นเคยอาจจะไม่สามารถทำความเข้าใจอุปลักษณะที่กวีต้องการจะสื่อ อีกทั้งอุปลักษณะนี้แตกต่างจากอุปลักษณะ ‘ฟีนิกซ์’ ในกวีนิพนธ์ <i>The Canonization</i> ที่ได้อธิบายไปก่อนหน้านี้ เนื่องจากการที่ต้นนี้ตั้งใจเลือกเปรียบเทียบกับคู่รักใน <i>The Canonization</i> เป็นนกฟีนิกซ์นั้นไม่ได้เป็นเพียงการเพิ่มลีลาทางวรรณศิลป์ แต่ต้นนี้ใช้ลักษณะของนกในปกรณัมเพื่อพัฒนาโครงเรื่องและแสดงถึงความมหัศจรรย์ของคู่รัก</p>	

ที่สมควรแก่การได้รับการสถาปนาเป็นนักบุญด้วย การแปลโดยทับศัพท์และเพิ่มคำอธิบายลักษณะของนกฟีนิกซ์จึงเหมาะสมในการถ่ายทอดความหมายมากกว่า ในขณะที่อุปลักษณ์ของไบแอสเพนใน *The Apparition* นั้นเป็นการเปรียบเทียบเพื่อให้เห็นกิริยาอาการสะท้อนกลับของตัวละครผู้หญิงในเรื่อง แต่ไม่ได้มีการเชื่อมโยงการเปรียบเทียบนี้ต่อไปยังส่วนอื่นของเนื้อเรื่อง ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะใช้วิธีการแปลในรูปแบบอื่นแทน

สำหรับการศึกษาวิธีการใช้โวหารอุปลักษณ์เกี่ยวกับพรรณไม้และธรรมชาติในกวีนิพนธ์ไทย วัชรภรณ์ อาจหาญ สรุปไว้ว่า กวีไทยนิยมพรรณนาธรรมชาติใน 3 ลักษณะ (วัชรภรณ์ อาจหาญ, 2547) ได้แก่

- (1) **พรรณนาโดยมุ่งเน้นความเป็นจริง** เป็นการพรรณนาความงามหรือลักษณะของธรรมชาติตามความเป็นจริง โดยไม่ได้นำไปเปรียบเทียบกับความรู้สึกหรือลักษณะของตัวละคร

ตัวอย่าง กาพย์ห่อโคลงนิราศธารทองแดง

กระจ่ายสายซร็องนาง	ผ้าสไบบางนางสีดา
ห่อห้อยย้อยลงมา	แต่ค่าไม้ใหญ่สูงงาม
กระจ่ายสายคลี่ซร็อง	นงพาง
สไบบางนางสีดา	ห่อห้อย
ยื่นเลื้อยเพื่อยลงมา	โบยโบก
แต่ค่าไม้ใหญ่น้อย	แกว่งเอียงไปมา

(เจ้าฟ้าธรรมธิเบศร อ้างถึงใน วัชรภรณ์ อาจหาญ, 2547, น. 108)

กวีกล่าวถึงพรรณไม้ 3 ชนิด ได้แก่ ต้นกระจ่าย ต้นซร็องนางคลี่ และต้นสไบบางนางสีดา ซึ่งเป็นพรรณไม้เลื้อยที่อิงกับพรรณไม้ใหญ่อื่น ๆ ซึ่งกวีก็ได้พรรณนาลักษณะของพรรณไม้นั้นตามความเป็นจริง

- (2) **พรรณนาโดยมุ่งถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและความสะเทือนใจของกวี** ซึ่งพบมากในการพรรณนาเชิงนิราศ เป็นกลวิธีทางวรรณศิลป์ที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากจนกลายเป็นขนบของวรรณคดีไทย โดยกวีจะพรรณนาธรรมชาติเพื่อสะท้อนอารมณ์ของตนในขณะนั้นหรือเพื่อสร้างสิ่งเตือนใจให้นักถึงสิ่งอื่น ไม่ได้พรรณนาตามลักษณะจริงของธรรมชาติ

ตัวอย่าง ลิลิตพระลอ

นางแย้มเหมือนแม่แย้ม	ยินดี ร่อฤ
ต้องจุมือเทพี	พี่ต้อง
ซร็องนางคลี่เกศี	นุชคลี่ ลงฤ
รักจุเรียมรักน้อง	ร่วมรู้รักเรียม ๆ

(อ้างถึงใน วัชรภรณ์ อาจหาญ, 2547, น. 111)

กวีพรรณนาพรรณไม้ 4 ชนิด ได้แก่ ต้นนางแย้ม ต้นมะตอง ต้นช้องนางคลี และต้นรัก เพื่อสื่อถึงนางอันเป็นที่รักด้วยการเล่นคำพ้องเสียงโดยไม่ได้คำนึงว่าจะมีความหมายเกี่ยวโยงกันหรือไม่ เพียงแต่มีเสียงที่เหมือนกัน โดยเล่นคำพ้องคำว่า ‘นาง’ เพื่อระลึกถึงหญิงอันเป็นที่รักที่ต้องห่างไกลกัน และคำพ้องชื่อต้นไม้กับกิริยาของ ‘นาง’ ต้นมะตองพ้องกับการจับต้องมือนาง ต้นช้องนางคลีพ้องกับการคลุ้มของนาง และต้นรักพ้องกับอารมณ์ความรู้สึกรักที่กวีมีให้นาง

(3) พรรณนาโดยมุ่งแสดงความไพเราะของคำประพันธ์หรือความงามทางวรรณศิลป์ เป็นการเลือกสรรคำมาใช้ให้เกิดความงามทั้งทางเสียงและความหมาย

ตัวอย่าง กาพย์ห่อโคลงนิราศธารทองแดง

ดูหนูสูง	สูงสูหนสูง
หนูสูงอยู่	รูปหนูหนู
ดูหนูผู้	พुरु
หนูสูง	สูง
สูงสูหนสูง	อยู่
หนูสูง	รูปหนู

(เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร อ้างถึงใน วัชรภรณ์ อัจฉา, 2547, น. 114)

กวีพรรณนาภาพการต่อสู้ระหว่างหนูและงูโดยใช้สระ อุ เพียงสระเดียว แสดงให้เห็นถึงความสามารถในเชิงภาษาของกวีและยังสามารถถ่ายทอดภาพที่ชัดเจนอีกด้วย

ในการแปลอุปลักษณ์ต้นแอสเพนใน *The Apparition* ผู้วิจัยคำนึงถึงความสำคัญในการถ่ายทอดกลวิธีการเปรียบเทียบที่ปรากฏในกวีนิพนธ์ต้นฉบับ จึงเลือกที่จะสรรหาพรรณไม้ที่พบในภูมิภาคประเทศไทยและเป็นที่รู้จักโดยทั่วไปของคนไทยที่มีลักษณะใกล้เคียงกับต้นแอสเพน แม้ว่าจะไม่ได้มีลักษณะตรงกันทั้งหมดก็ตาม ผู้วิจัยพบว่าต้นมะขาม เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงใหญ่ สูงได้ถึง 25 เมตร ใบย่อยมีขนาดเล็กออกตามกิ่งก้านใบเป็นคู่ พบได้ทั่วทุกภาคในประเทศไทย (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก, ม.ป.ป.) แม้ว่าขนาดของใบจะเล็กกว่าใบของต้นแอสเพน แต่ขนาดที่เล็กนั้นก็ทำให้มีลักษณะต้องลมได้ง่ายเช่นเดียวกัน จึงเลือกมาแปลเป็น ‘มะขาม’ และเพิ่มคำวิเศษณ์บอกคุณลักษณะว่า ‘ใบน้อย’ เพื่ออธิบายความหมายของอุปลักษณ์เพิ่มว่าเป็นการเปรียบเทียบลักษณะใบมะขามที่มีขนาดเล็กจนทำให้เกิดการสั่นไหวได้ง่าย เนื่องจากกลวิธีการเปรียบเทียบอุปลักษณ์ในรูปแบบนี้ไม่เป็นที่คุ้นเคยในวรรณคดีไทย นอกจากนี้ ต้นมะขาม ยังมีเสียงพ้องกับคำว่า ขาม หรือคร้าม ซึ่งสามารถนำมาใช้เล่นเสียงเพื่อแสดงอาการครั่นคร้ามของตัวละครตามกลวิธีการประพันธ์ของไทย เมื่อนำประกอบกับโวหารอุป-ลักษณะก่อนหน้า ก็จะช่วยเพิ่มความเข้าใจให้กับผู้อ่านกวีนิพนธ์ฉบับแปลได้มากยิ่งขึ้น

4.2.3 การแปลภาษาปาก

ในกวีนิพนธ์ 6 เรื่องที่ผู้วิจัยศึกษา มีการใช้ภาษาปากในลักษณะของคำอุทาน ประโยค คำสั่ง และคำถามเชิงวาทศิลป์ เพื่อสร้างน้ำเสียงเสียดสีและเน้นอารมณ์เรียกความสนใจของผู้ฟัง ซึ่งเป็นหนึ่งในลักษณะที่โดดเด่นของกวีนิพนธ์แนวอภิปราย ผู้วิจัยจึงต้องหากวิธีในการถ่ายทอดอารมณ์และน้ำเสียงเสียดสีในการแปล

แนวทางการแก้ไข้ปัญหา

ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการเพิ่มคำประกอบท้ายกริยาเพื่อเสริมการถ่ายทอดอารมณ์ของผู้พูด ใช้รูปประโยคคำถามเชิงวาทศิลป์ และเลือกสรรคำกริยาที่สื่ออารมณ์ (expressive word) ในการแปล

ตัวอย่าง การแปลภาษาปากในกวีนิพนธ์ *The Flea*

ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง
บทที่ 1 MARK but this flea, and mark in this, How little that which thou deniest me is;	<div> <div>ดูเถิดนะชีวิต</div> <div>ที่ทำก็แค่กัด</div> <div>กระจิริตริป้องกัน</div> <div>จะตีหมัดประการใด</div> </div>
คำอธิบาย <p>ต้นฉบับใช้รูปแบบประโยคคำสั่งเพื่อเรียกความสนใจของตัวละครผู้หญิงซึ่งเป็นผู้ฟังในเรื่องและเสริมความให้เห็นว่าสิ่งที่ผู้พูดร้องขอจากผู้หญิงนั้นเป็นเรื่องเล็กน้อยมากโดยเทียบได้กับขนาดของตัวหมัด ผู้วิจัยจึงเลือกแปลโดยใช้รูปประโยคคำสั่งเช่นเดียวกับในต้นฉบับ และเพิ่มคำลงท้ายกริยา ‘ดูเถิดนะ’ เพื่อแสดงความเป็นเชิงซักจูงหรือวิงวอนให้ผู้ฟังทำตาม และเลือกใช้คำว่า ‘ริ’ ‘ก็แค่’ ประกอบกับการเพิ่มวรรค ‘จะตีหมัดประการใด’ ในรูปแบบของคำถามเชิงวาทศิลป์ (rhetorical question) เพื่อเสริมความให้เห็นว่าเรื่องที่ผู้พูดร้องขอเป็นเพียงสิ่งเล็กน้อย และไม่มีเหตุผลที่ควรปฏิเสธ เพื่อที่จะจัดความกลัวของผู้ฟังให้ยอมคล้อยตามความต้องการผู้พูด</p>	

ตัวอย่าง การแปลภาษาปากในกวีนิพนธ์ *The Apparition*

ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง
บรรทัดที่ 1-2 WHEN by thy scorn, O murd'ress, I am dead, And that thou think'st thee free	<div> <div>ยามคำประมาทเจ้า</div> <div>แม่ฆาตกรจำ</div> <div>ทะลุเข้าประหารข้า</div> <div>ริกระหึ่มเพราะเป็นไท</div> </div>
คำอธิบาย <p>ผู้พูดจินตนาการว่า หลังจากที่ถูกตีสอนนั้นถูกคำดูหมิ่นของผู้หญิงฆ่า ผู้หญิงก็จะคิดว่าได้หลุดพ้นจากผู้พูดแล้ว โดยผู้พูดเรียกผู้หญิงเป็นฆาตกร (‘murd’ress’) และใช้น้ำเสียงที่เต็มไปด้วยความแค้นเคืองและคุกคามเพื่อให้ผู้ฟัง</p>	

เกิดความกลัวถึงขีดสุดจนยอมทำตามที่ต้องการ ผู้วิจัยจึงเลือกแปลโดยเสริมความว่า ‘ทะลุเข้าประหารซ้ำ’ เพื่อเน้นภาพความรุนแรงที่ผู้พูดถูกกระทำจนเป็นสาเหตุของความแค้น และแปลคำเรียกผู้หญิงเป็น ‘แม่ฆาตรกร จำ’ ดังต้นฉบับเพื่อเพิ่มน้ำเสียงเสียดสี ช่มชู้ให้ผู้ฟังแล้ว ประกอบกับเพิ่มคำว่า ‘ริ’ เพื่อเน้นให้เห็นว่าสิ่งที่ผู้หญิงคิดและทำไปนั้นเป็นสิ่งที่ผิด

ตัวอย่าง การแปลภาษาปากในกวีนิพนธ์ *Woman's Constancy*

ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง
<i>Woman's Constancy</i> บรรทัดที่ 14-15 Vain lunatic, against these 'scapes I could Dispute, and conquer, if I would;	เจ้าโง่เขลาสติวิปลาส อวดฉลาดอ้างเหตุจนเหลือหลง หากให้ค้านคำเขลาทุกกระทง ข้าก็คงชนะทุกคดี
<p><u>คำอธิบาย</u></p> <p>หลังจากที่ผู้พูดใน <i>Woman's Constancy</i> จินตนาการถึงข้อแก้ตัวต่าง ๆ ที่ผู้หญิงจะนำมาใช้เพื่อบอกยุติความสัมพันธ์กับผู้พูด ผู้พูดก็ต่อว่าผู้หญิงในเรื่องด้วยน้ำเสียงดูหมิ่นว่าเป็นคนสติวิปลาสและอวดฉลาด เพราะคิดว่าข้อแก้ตัวเหล่านั้นมีเหตุผลมากพอที่จะสิ้นสุดความสัมพันธ์ ('Vain Lunatic') ซึ่งผู้วิจัยเลือกแปลโดยขยายความเนื่องจากไม่สามารถถ่ายทอดความหมายทั้งหมดลงในคำคำเดียวเช่นในต้นฉบับ จึงแปลเป็น 'เจ้าโง่เขลาสติวิปลาส' ที่ 'อวดฉลาด' ใช้วิธีทางกฎหมายมาสนับสนุนเหตุผลตนเอง และ 'เหลือหลง' ว่าวิธีที่ทำไปนั้นจะสำเร็จเพื่อเน้นว่าสิ่งที่ผู้หญิงคิดนั้นเป็นสิ่งที่ผิดและโง่เขลา</p>	

ตัวอย่าง การแปลภาษาปากในกวีนิพนธ์ *The Canonization*

ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง
<i>The Canonization</i> บทที่ 1 FOR God's sake hold your tongue, and let me love;	ให้ตายเถอะเงิบที ละวจี้จะว่าขาน แค่รักต้องพาล ไร้ระรานเพราะเหตุใด
<p><u>คำอธิบาย</u></p> <p>ผู้พูดใน <i>The Canonization</i> เปิดเรื่องมาด้วยการอุทานเพื่อแสดงความรำคาญ หดสั้นความอดทน ('FOR God's sake') และใช้รูปประโยคคำสั่ง (imperative sentence) สั่งให้คนในสังคมหยุดคำพูดคัดค้านและยอมปล่อยให้ผู้พูดและคนรักรักกัน ซึ่งการเปิดเรื่องมาด้วยถ้อยคำนี้ ส่งผลให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกตกใจ เหมือนได้ยินเสียงผู้พูดกำลังพูดอยู่จริง ๆ และเรียกความสนใจได้ทันที (Austin, 1992, p. 36) ผู้วิจัยจึงเลือกแปลโดย</p>	

เทียบเคียงคำอุทาน ‘For God’s sake’ กับคำอุทานในภาษาไทย ‘ให้ตายเถอะ’ ที่สะท้อนอารมณ์ที่รำคาญหรือหมดความอดทนเพื่อเปิดเรื่องเช่นเดียวกับต้นฉบับ ประกอบกับประโยค ‘เจียบที’ ในรูปของประโยคคำสั่ง เช่นเดียวกับในต้นฉบับเพื่อเสริมอารมณ์ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ (rhetorical question) ‘แค่รักต้องพาล / ไร้ระรานเพราะเหตุใด’ เพื่อเสียดสีผู้ฟังในกวีนิพนธ์ที่คอยคัดค้านความรักของผู้พูดทั้งที่ความรักนั้นไม่ใช่สิ่งที่ผิด

ตัวบทต้นฉบับ	บทแปลร้อยกรอง
<p><i>The Canonization</i> บทที่ 2</p> <p>Alas! alas! who’s injured by my love?</p> <p>What merchant’s ships have my sighs drown’d?</p> <p>Who says my tears have overflow’d his ground?</p> <p>When did my colds a forward spring remove?</p> <p>When did the heats which my veins fill</p> <p>Add one more to the plaguy bill?</p>	<p>ใครหนออนิจจัง มนคลั่งกระทำให้</p> <p>ทุกข์ทรมานใจ เพราะมีปีติรักนา</p> <p>เรือใดจะอับปาง อสุกลางทะเลคร่า</p> <p>ใครโทษเพราะน้ำตา วิจิท่วมธราไกล</p> <p>ยามใดพนาพลง มิผลิตรงฤดูไป</p> <p>ด้วยอัยยาศัย กิริยาเยเยือกเย็น</p> <p>ยามใดจรีตร้อน บมีฟ่อนและชานเซ็น</p> <p>ทำคนเคราะห์ล้าเค็ญ มรณาเพราะใช้กัน</p>
<p><u>คำอธิบาย</u></p> <p>ในบทที่ 2 ผู้พูดใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ประกอบกับการใช้โวหารอติพจน์ เพื่อเสียดสีสังคมที่คัดค้านความรักของตน ผู้วิจัยจึงแปลเป็นประโยคคำถามเชิงวาทศิลป์เช่นเดียวกับต้นฉบับโดยขึ้นต้นประโยคด้วยคำแสดงคำถาม ‘ใครหนอ’ ‘เรือใด’ ‘ยามใด’ เช่นเดียวกับในกวีนิพนธ์ต้นฉบับเพื่อรักษาน้ำเสียงเสียดสีของผู้พูด และใช้โวหารอติพจน์ในการเสียดสีผู้ฟังที่มาคัดค้านความรักของผู้พูดเพราะรู้สึกเจ็บปวดจนจะคลั่ง (‘มนคลั่งกระทำให้ / ทุกข์ทรมานใจ’)</p>	

4.2.4 การแปลชื่อกวีนิพนธ์

สิทธา พินิจภูวดล (2542, น. 83) ได้กล่าวถึงการตั้งชื่อเรื่องวรรณกรรมไว้ว่า ผู้แต่งพิถีพิถันในการตั้งชื่อเรื่อง เพื่อบอกคุณลักษณะของงาน เพื่อเร้าใจผู้อ่านให้สนใจติดตาม และเพื่อสื่อเป็นนัยถึงสิ่งที่ผู้แต่งต้องการบอกให้ผู้อ่านทราบ ดังนั้น ชื่อเรื่องจึงเป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบของตัวบทที่ต้องคำนึงถึงในการแปล โดยคริสตียาเนอ นอร์ด (Christiane Nord) ได้แบ่งประเภทของชื่อเรื่องตามหน้าที่ได้ 6 ประเภท (อ้างถึงใน ถนอมนวล โอเจริญ, 2557, น. 8-10) ดังนี้

- (1) หน้าที่ในการจำแนก บ่งบอกว่าตัวบทนี้แตกต่างจากตัวบทอื่น

- (2) หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท บอกประเภทของตัวบทและแหล่งที่มา
- (3) หน้าที่ในการเตะตา เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านตั้งแต่การมองในแวบแรก
- (4) หน้าที่ในการให้ข้อมูล เพื่อบ่งบอกข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของตัวบท แก่นเรื่อง รูปแบบของตัวบท
- (5) หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือท่าทีของผู้แต่งที่มีต่อตัวบท หรือการประเมินคุณค่าของเนื้อเรื่อง
- (6) หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน โดยเน้นไปที่การกระตุ้นความสนใจผู้อ่านที่ยังไม่ได้สนใจตัวบทมาก่อน

นอร์ตได้ให้ข้อเสนอแนะในการเปลี่ยนชื่อเรื่องไว้ว่า ผู้แปลต้องวิเคราะห์องค์ประกอบทางภาษาในชื่อเรื่องในต้นฉบับเพื่อระบุหน้าที่ของชื่อเรื่อง และแปลให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางตระหนักถึงหน้าที่ของชื่อเรื่องนั้น และในขณะเดียวกัน ผู้แปลจะต้องชื่อตรงในการถ่ายทอดจุดมุ่งหมายของผู้ประพันธ์ด้วยเช่นกัน (อ้างอิงใน ถนอมนวล โอเจริญ, 2557, น. 21)

สำหรับการเปลี่ยนชื่อเรื่องจากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย สิทธา พินิจภูวดล (2542, น. 84) ได้แบ่งกลวิธีที่นักแปลนิยมใช้ในการเปลี่ยนชื่อเรื่องออกเป็น 4 วิธี ดังนี้

- (1) ทับศัพท์เป็นภาษาไทย เมื่อชื่อนั้นเป็นที่รู้จักกันดี
- (2) แปลตรงตัวโดยรักษาคำและความหมายไว้โดยกระชับ
- (3) แปลบางส่วนและดัดแปลงบางส่วน
- (4) ตั้งชื่อใหม่โดยการตีความชื่อเรื่องและเนื้อเรื่อง

ในการเปลี่ยนชื่อกวีนิพนธ์แนวอภิปราย 6 เรื่องของจอห์น ดันน์ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หน้าที่ของชื่อเรื่องแต่ละเรื่อง เพื่อพิจารณาเลือกกลวิธีที่จะสามารถถ่ายทอดให้ผู้อ่านรับรู้หน้าที่ของชื่อนั้นได้เช่นเดียวกับต้นฉบับดังนี้

ชื่อกวีนิพนธ์ต้นฉบับ	หน้าที่ของชื่อเรื่อง	คำอธิบาย
<i>The Flea</i>	ให้ข้อมูล, เตะตา	<ul style="list-style-type: none"> - ชื่อเรื่องให้ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อเรื่องว่าจะมีตัวละครหมัด - สามารถเตะตาผู้อ่านได้ด้วยการใช้คำนามที่มีขนาดสั้น และไม่มีคำอธิบายเพิ่มเติม
<i>The Apparition</i>	ให้ข้อมูล, เตะตา	<ul style="list-style-type: none"> - ชื่อเรื่องให้ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อเรื่องว่าจะมีตัวละครที่เป็นผี - สามารถเตะตาผู้อ่านได้ด้วยการใช้คำนามที่มีขนาดสั้น และไม่มีคำอธิบายเพิ่มเติม

ชื่อกริณีพนธ์ต้นฉบับ	หน้าที่ของชื่อเรื่อง	คำอธิบาย
<i>Woman's Constancy</i>	แสดงความคิดเห็นหรือท่าทีของผู้แต่งที่มีต่อตัวบท	- แสดงน้ำเสียงเสียดสีของผู้พูดหรือผู้แต่งเกี่ยวกับจิตใจที่โหด ไม่มั่นคงของทั้งตัวละครผู้หญิง และผู้พูดเองด้วย
<i>The Canonization</i>	ให้ข้อมูล, เตะตา	- ชื่อเรื่องให้ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อเรื่องว่าเกี่ยวข้องกับการสถาปนานักบุญ หรือตัวละครที่เป็นนักบุญ - สามารถเตะตาผู้อ่านได้ด้วยการใช้คำนามที่มีขนาดสั้น และไม่มีคำอธิบายเพิ่มเติม
<i>The Bait</i>	ให้ข้อมูล, เตะตา	- ชื่อเรื่องให้ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อเรื่องว่าจะมีความเกี่ยวข้องกับเหยื่อล่อที่ใช้ในการทำประมง หรือเป็นสัญลักษณ์สื่อถึงการล่อลวงทางเพศ - สามารถเตะตาผู้อ่านได้ด้วยการใช้คำนามที่มีขนาดสั้น และไม่มีคำอธิบายเพิ่มเติม
<i>A Valediction: Forbidding Mourning</i>	บอกเกี่ยวกับตัวบท, เตะตา	- บอกประเภทของตัวบทว่าเป็น valediction และมีคำบรรยายบอกเกี่ยวกับเนื้อเรื่องด้านหลัง - ใช้โวหารปฏิทรรศน์แสดงความขัดแย้งระหว่างประเภทของตัวบทที่เป็นการกล่าวอำลาและเนื้อเรื่องที่เกี่ยวกับการห้ามไม่ให้แสดงอาการอาลัย

แนวทางการแก้ไขปัญหา

จากการวิเคราะห์ชื่อและหน้าที่ของชื่อกริณีพนธ์ทั้ง 6 เรื่องของต้นฉบับ จะพบลักษณะที่คล้ายกัน คือ การใช้คำนามสั้น ๆ ซึ่งเตะตาผู้พบเห็นในครั้งแรก แม้ว่าชื่อนั้นจะบอกข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือตัวละครที่จะปรากฏอยู่ในเรื่อง แต่ก็ไม่ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากคำหรือกลุ่มคำนามขนาดสั้นเพียงเท่านั้น จึงดึงดูดให้อ่านสนใจและอยากทราบว่ากริณีพนธ์นี้จะมีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไรต่อไป สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะเด่นในการตั้งชื่อเรื่องของต้นฉบับที่ผู้วิจัยต้องเลือกกลวิธีเพื่อที่จะถ่ายทอดในการแปล

ชื่อกริณีพนธ์ต้นฉบับ	ชื่อกริณีพนธ์ฉบับแปล	คำอธิบาย
<i>The Flea</i>	ตัวหมัด	ผู้วิจัยใช้กลวิธีแปลตรงตัวโดยรักษาคำและความหมายไว้โดยกระชับ เพื่อรักษาหน้าที่เตะตา
<i>The Apparition</i>	ผี	

ชื่อกริณีพนธ์ต้นฉบับ	ชื่อกริณีพนธ์ฉบับแปล	คำอธิบาย
<i>Woman's Constancy</i>	<i>ความมั่นคงของสตรี</i>	และดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน รวมถึงรักษา น้ำเสียงเสียดสีของผู้ประพันธ์ไว้ตามวิธีการตั้งชื่อ ในต้นฉบับ
<i>The Canonization</i>	<i>การสถาปนาบุญ</i>	
<i>The Bait</i>	<i>เหยื่อล่อ</i>	
<i>A Valediction: Forbidding Mourning</i>	<i>นิราศไร้โศก</i>	<p>- ผู้วิจัยใช้กลวิธีแปลบางส่วนและดัดแปลง บางส่วน เนื่องจากในภาษาไทยไม่นิยมใช้ลักษณะ การตั้งชื่อกริณีพนธ์โดยการบอกประเภทของตัว บท ตามด้วยเครื่องหมายวรรคตอน (:) และคำ บรรยายเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ผู้วิจัยจึงปรับ รูปแบบการเขียนโดยนำเครื่องหมายวรรคตอน ออก</p> <p>- นอกจากนี้ คำว่า 'A Valediction' ยังเป็นคำ ทางวัฒนธรรมที่ใช้เรียกตัวบทประเภทหนึ่งใน ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการกล่าวอำลาใน สถานการณ์ที่ต้องมีการจากลากันอย่างเป็น ทางการ ผู้วิจัยจึงหาคำศัพท์เทียบเคียงใน ภาษาไทยเป็นคำว่า 'นิราศ' ซึ่งมีความหมายตาม พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ว่าเป็น “น. เรื่องราวที่พรรณนาถึงการจากกัน หรือจากที่ที่อยู่ไปในที่ต่าง ๆ เป็นต้น ” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) และแปลคำว่า 'Forbidding Mourning' เป็น 'ไร้โศก' เพื่อสื่อ ความหมายที่กระชับตามต้นฉบับและเล่นเสียง สัมผัสอักษร ร กับคำว่า 'นิราศ' เพื่อเพิ่มความ ไพเราะ</p>

บทที่ 5

บทสรุป

5.1 ทบทวนวัตถุประสงค์ และสมมติฐานงานวิจัย

สารนิพนธ์เรื่อง *การแปลบทกวีนิพนธ์เชิงอภิปรัชญาชุด Songs and Sonnets ของจอห์น ดันน์* มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทฤษฎีการแปลและแนวทางการวิเคราะห์ตัวบทประเภทกวีนิพนธ์ ศึกษาแนวคิดเชิงอภิปรัชญาที่สอดแทรกอยู่ในคำประพันธ์ ศึกษาฉันทลักษณ์และกลวิธีทางวรรณศิลป์ที่เหมาะสมในการถ่ายทอดแนวคิดเชิงอภิปรัชญาในกวีนิพนธ์เป็นภาษาไทย และนำเสนอทบทวนส่วนหนึ่งของตัวบทที่คัดสรรจากกวีนิพนธ์แนวอภิปรัชญา ของจอห์น ดันน์ ในชุด *Songs and Sonnets* จำนวน 6 คำประพันธ์ จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

ในงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามที่ตั้งไว้อย่างครบถ้วน โดยได้ศึกษาแนวทางวาทกรรมวิเคราะห์ (discourse analysis) ของคริสตียานออร์ต (Christiane Nord) ในการวิเคราะห์ตัวบท นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเชิงอภิปรัชญาโดยทั่วไปและแนวทางที่จอห์น ดันน์ และกวีแนวอภิปรัชญาในยุคสมัยเดียวกันกับดันน์สอดแทรกแนวคิดอภิปรัชญาไว้ในกวีนิพนธ์ เพื่อให้สามารถทำความเข้าใจและตีความความหมายตัวบทให้ได้ครบถ้วนมากที่สุด และศึกษาลักษณะเด่นของกวีนิพนธ์แนวอภิปรัชญาที่แตกต่างจากกวีนิพนธ์ประเภทอื่นอันเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการแปล อีกทั้งยังได้ศึกษาทฤษฎีการแปลแบบครบความ (semantic translation) ของปีเตอร์ นิวมาร์ค (Peter Newmark) เพื่อนำมาใช้หาแนวทางการแปลที่เหมาะสม

หลังจากผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีการแปล และแนวทางการวิเคราะห์ตัวบทแล้ว ผู้วิจัยจึงได้วางแผนการแปลกวีนิพนธ์จำนวน 6 บทที่ได้คัดสรร อันประกอบด้วย *The Flea*, *The Apparition*, *Woman's Constancy*, *The Canonization*, *The Bait* และ *A Valediction: Forbidding Mourning* โดยได้ศึกษาองค์ประกอบและฉันทลักษณ์กวีนิพนธ์ภาษาอังกฤษและภาษาไทย และใช้หลักการถอดคำประพันธ์ของประสิทธิ์ กาพย์กลอนในการถอดคำประพันธ์ต้นฉบับเป็นร้อยแก้วภาษาไทย ก่อนจะแปลเป็นบทร้อยกรองภาษาไทย

ในการแปลกวีนิพนธ์แนวอภิปรัชญาของดันน์ทั้ง 6 เรื่องที่คัดสรรเป็นร้อยกรองภาษาไทย ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานว่า อินทรวีเชียรฉันท เป็นรูปแบบฉันทลักษณ์ในภาษาไทยที่น่าจะเหมาะสมที่สุด เนื่องจากมีลักษณะเด่นเรื่องการสร้างจังหวะจากการบังคับคำครุหลุ่ รวมถึงมีจำนวนคำต่อวรรคที่สั้นกระชับ สอดคล้องกับการสร้างอารมณ์กระตุ้นให้ผู้อ่านมีจังหวะสะดุด

และตั้งคำถามตามจุดประสงค์ของคำประพันธ์ต้นฉบับ นอกจากนี้ อินทริวิเชียรฉันทยังเป็นฉันท-
ลักษณะที่นิยมใช้ประพันธ์บทชมหรือบทคร่ำครวญซึ่งสอดคล้องกับเนื้อหาในต้นฉบับที่มีหัวข้อ
หลักเกี่ยวกับความรู้สึก ความรัก หรือความสัมพันธ์ รวมถึงยังนิยมใช้แต่งเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ
ศาสนาหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เช่น คำบูชาพระรัตนตรัย และบทยอพระเกียรติ จึงมีความเหมาะสมที่
จะนำมาใช้สื่อภาพพจน์อุปลักษณ์และความนึกเปรียบเทียบที่ปรากฏในต้นฉบับที่มีการกล่าวถึง
ความเชื่อมโยงกับความเชื่อในคริสต์ศาสนา เพื่อสร้างการเสียดสีในรูปแบบคำประพันธ์ที่มีความ
จริงจังและกระตุ้นความรู้สึกเหนือความคาดหมายให้กับผู้อ่านได้ใกล้เคียงกับคำประพันธ์ต้นฉบับ

5.2 รายงานผลการวิจัย

ในการวิเคราะห์กวีนิพนธ์ต้นฉบับ แนวทางวาทกรรมวิเคราะห์ (discourse analysis) ของคริสตียาเนอ นอร์ด (Christiane Nord) ประกอบกับการศึกษาแนวคิดอภิปรายช่วยให้
ผู้วิจัยสามารถทำความเข้าใจและถอดความหมายของคำประพันธ์ได้ครบถ้วนมากที่สุด อีกทั้ง
หลังจากศึกษาทฤษฎีการแปลแบบครบความ (semantic translation) ของปีเตอร์ นิวมาร์ค
(Peter Newmark) ผู้วิจัยพบว่า ทฤษฎีนี้สามารถใช้เป็นแนวทางหลักในการถ่ายทอดความหมาย
ของกวีนิพนธ์ได้ แต่เนื่องจากกวีนิพนธ์เป็นประเภทของตัวบทที่มีลักษณะและองค์ประกอบ
เฉพาะ ผู้วิจัยจึงต้องศึกษาแนวทางและกลวิธีการแปลอื่นเพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางย่อยใน
การแก้ไขปัญหาที่พบในระหว่างการแปล ได้แก่ ทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมาย ของมารี-
อานน์ เลเดแรร์ (Marianne Lederer) กลวิธีในการคิดหาคำแปล ของโมนา เบเคอร์ (Mona
Baker) แนวทางการแปลกวีนิพนธ์ ของเจมส์ โฮล์มส์ (James Holmes) ทฤษฎีการแปลชดเชย
ของเฮอร์วิย ซานดอร์ และเอียน ฮิกกินส์ (Hervey Sandor and Ian Higgins) และแนวทางการ
แปลวรรณกรรม ของวัลยา วิวัฒน์ศร นอกจากนี้ ในการหาแนวทางการถ่ายทอดวัฒนธรรมที่
ปรากฏในกวีนิพนธ์ต้นฉบับด้วยกลวิธีทางวรรณศิลป์ที่สอดคล้องกับขนบการประพันธ์กวีนิพนธ์
ภาษาไทย ผู้วิจัยยังได้ศึกษางานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ *บทพรรณนาธรรมชาติในวรรณคดี
ไทย: ความจริง ความสมจริง และความงามทางวรรณศิลป์* ของวัชรภรณ์ อาจหาญ *พระนลคำ
หลวงและพระนลคำฉันท์: อิทธิพลของรูปแบบที่มีต่อความประทับใจในเนื้อหาของเรื่อง* ของบุษ-
บัน ภูริกิตติ และ *ฉันทลักษณ์กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่: การสืบทอด การสร้างสรรค์ และ
ความสัมพันธ์กับสุนทรียภาพทางวรรณศิลป์* ของกิริติ ณะไชย

หลังจากศึกษาทฤษฎีการแปลและงานวิจัยทั้งหมด รวมถึงดำเนินการแปลกวีนิพนธ์ทั้ง
6 เรื่องเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยพบว่าทฤษฎีและแนวคิดที่ได้ศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการวาง
แผนการแปลและแก้ปัญหาที่พบในระหว่างการแปลตัวบทได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาถึง
หลักเกณฑ์ในการแปลชื่อกวีนิพนธ์ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของตัวบทประเภท

วรรณกรรมแล้ว ผู้วิจัยพบว่าในทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ ที่ได้ศึกษานั้น ยังไม่มีทฤษฎีใดที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลือยเรื่องโดยเฉพาะ จึงได้ศึกษาหน้าที่ของชื่อเรื่องและแนวทางการเปลือยเรื่อง ของคริสตืออาเนอ นอร์ด และลิตธา ฟินิจูวอล เพิ่มเติม และใช้เป็นเกณฑ์อ้างอิงในการเลือกสรรคำเปลือยเรื่องกวีนิพนธ์ทั้ง 6 เรื่องที่คัดสรร

ในส่วนของสมมติฐานเรื่องฉันทลักษณ์ที่เหมาะสมในการแปลกวีนิพนธ์แนวอภิปรัชญาที่คัดสรร เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของตัวบทกวีนิพนธ์แต่ละเรื่องโดยละเอียดและดำเนินการทดลองแปลแล้ว ผู้วิจัยพบว่าอินทรีวิเชียรฉันท สามารถใช้ถ่ายทอดวจนลีลาของกวีนิพนธ์ 4 เรื่อง ได้แก่ *The Flea*, *The Canonization*, *The Bait* และ *A Valediction: Forbidding Mourning* ได้อย่างเหมาะสมตามสมมติฐาน แต่สำหรับกวีนิพนธ์เรื่อง *The Apparition* และ *Woman's Constancy* ที่กวีใช้รูปแบบคำประพันธ์เป็นองค์ประกอบสำคัญข้อหนึ่งในการพัฒนาโครงเรื่องและถ่ายทอดอารมณ์ของตัวละคร โดยเลือกใช้ฉันทลักษณ์ที่เปลี่ยนไปมา มีจำนวนคำในแต่ละบรรทัดที่ไม่เท่ากัน และมีแผนสัมผัสที่ไร้แบบแผน เพื่อเสียดสีจิตใจที่ไม่มั่นคง และอารมณ์แปรปรวนของตัวละคร การแปลกวีนิพนธ์ 2 เรื่องนี้โดยอาศัยอินทรีวิเชียรฉันทเพียงฉันทลักษณ์เดียวจึงไม่สามารถถ่ายทอดวจนลีลานี้ได้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษากวีนิพนธ์ที่มีการใช้ฉันทลักษณ์มากกว่า 1 ประเภท เพื่อแสดงอารมณ์แปรปรวนของตัวละครและทดลองแปลในรูปแบบของฉันทลักษณ์ผสมระหว่างอินทรีวิเชียรฉันท และกลอนแปด พบว่าสามารถใช้แสดงภาวะอารมณ์ที่เปลี่ยนไปเปลี่ยนมาของตัวละครได้ เนื่องจากการสลับระหว่างคำประพันธ์ทั้ง 2 ประเภททำให้เกิดจังหวะการอ่านที่เปลี่ยนแปลงไป พยางค์หนักเบาและความสั้นยาวของบรรทัดที่ไม่เท่ากันทำให้เกิดการยืดยืดในระหว่างอ่าน แต่ก็ยังสามารถอ่านต่อเนื่องกันได้โดยไม่มีการแบ่งแยกระหว่างฉันทลักษณ์ทั้ง 2 ประเภทอย่างชัดเจนเนื่องจากอินทรีวิเชียรฉันทและกลอนแปดเป็นฉันทลักษณ์ที่มีแผนสัมผัส จำนวนวรรคในแต่ละบาทหรือบรรทัด และจำนวนคำในแต่ละวรรคที่ใกล้เคียงกัน จึงนำมาใช้ในการถ่ายทอดองค์ประกอบเรื่องรูปแบบคำประพันธ์ของต้นฉบับได้อย่างเหมาะสม

หากพิจารณาตามทฤษฎีการเขียนใหม่ (Rewriting Theory) ขององเดร เลอเฟอแรว์ (André Lefevere) ใน *Translation, Rewriting and the Manipulation of Literary Fame* (1992) ที่เสนอว่า การแปล คือ การเขียนใหม่ (rewriting) เพราะในกระบวนการแปลนั้น มีการปรับและบิดแปรตัวบทต้นฉบับจนถึงระดับที่เหมาะสมตามคตินิยมและขนบวรรณศิลป์ของสังคมวัฒนธรรมภาษาปลายทางในช่วงเวลานั้น ๆ ซึ่งการแปลนั้นไม่ได้เพียงแค่ทำให้ผู้ประพันธ์และผลงานวรรณกรรมต้นฉบับได้เป็นที่รู้จักของผู้อ่านข้ามวัฒนธรรมมากขึ้นเท่านั้น แต่ยังช่วยกระตุ้นให้เกิดการสร้างสรรค์แนวคิดและรูปแบบการประพันธ์แบบใหม่ในภาษาปลายทางอีกด้วย (Lefevere, 1992, pp. 8, 38) การแปลกวีนิพนธ์แนวอภิปรัชญาของจอห์น ดันน์ ทั้ง 6 เรื่อง

จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในสารนิพนธ์ฉบับนี้ก็เป็นกรพยายามถ่ายทอดลักษณะของกวีนิพนธ์ประเภทนี้ให้ผู้อ่านภาษาไทยได้รู้จักมากยิ่งขึ้นทั้งในด้านเนื้อหาของกวีนิพนธ์และลีลาการประพันธ์ผ่านการปรับและบิดแปรตัวบทต้นฉบับให้เข้ากับขนบการประพันธ์ในภาษาไทย ไม่ว่าจะเป็นการเลือกใช้ฉันทลักษณ์ในภาษาไทย การหากลวิธีทางวรรณศิลป์ในภาษาไทยที่สามารถเทียบเคียงกับกลวิธีที่ปรากฏในตัวบทต้นฉบับ และการขดเซยองค์ประกอบที่ไม่สามารถแปลได้ (untranslatability) ในตัวบทต้นฉบับ แต่ในขณะเดียวกัน การเขียนใหม่ดังกล่าวก็ได้ขยายขอบเขตการใช้ฉันทลักษณ์ภาษาไทยและทำให้ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์วิธีการประพันธ์รูปแบบใหม่ เช่น การนำอินทรีเขียวฉันทและกลอนแปดมาประพันธ์เนื้อหาที่แสดงกระบวนการอ้างเหตุผล (argumentation) การทดลองผสมฉันทลักษณ์ที่มีในภาษาไทยเพื่อสร้างผลลัพธ์ด้านสุนทรียภาพในรูปแบบใหม่ และการถ่ายทอดรูปแบบการใช้ภาพพจน์อุปลักษณ์และความนึกเปรียบเทียบในกวีนิพนธ์ต้นฉบับที่ไม่เคยปรากฏในกวีนิพนธ์ไทย เป็นต้น การแปลนี้จึงไม่เพียงแต่จะทำให้ผู้อ่านคนไทยรู้จักกวีนิพนธ์แนวอภิปรัชญาของจอห์น ดันน์มากขึ้นเท่านั้น แต่ยังเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลให้ภาษาไทยมีวิวัฒนาการอย่างต่อเนื่อง และกระตุ้นให้เกิดการสร้างสรรค์แนวคิดและวิธีการใหม่ ๆ ในสาขาวิชาการแปลและวรรณกรรมเพิ่มเติมต่อไปได้ในอนาคต

5.3 ข้อเสนอแนะ

กวีนิพนธ์แนวอภิปรัชญาเป็นกวีนิพนธ์ที่มีการสอดแทรกแนวคิดของกวีอย่างลึกซึ้งและแยบคายผ่านวจนลีลาที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ซึ่งสามารถถ่ายทอดความหมายเชิงปรัชญาที่ซับซ้อนและสะท้อนอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครได้แจ่มชัด ทั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า ผลงานแปลและงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการแปลกวีนิพนธ์แนวอภิปรัชญาเป็นภาษาไทยยังมีจำนวนไม่มาก จึงเห็นว่าอาจสามารถทำการศึกษาวิจัยกลวิธีทางวรรณศิลป์ที่ปรากฏในกวีนิพนธ์แนวอภิปรัชญาเรื่องอื่นของจอห์น ดันน์ หรือในกวีนิพนธ์ของกวีแนวอภิปรัชญาคนอื่น ๆ เพื่อเสริมองค์ความรู้ในการอ่านเชิงวิเคราะห์ตัวบทกวีนิพนธ์แนวอภิปรัชญาและการหากลวิธีที่หลากหลายในการประพันธ์ภาษาไทยรูปแบบอื่นมาใช้เป็นแนวทางการแปลเพิ่มเติมได้มากยิ่งขึ้นในอนาคต

บรรณานุกรม

ภาษาอังกฤษ

- Abrams, M. H., & Harpham, G. G. (2012). *A Glossary of Literary Terms* (10 ed.). Boston: Wadsworth.
- Austin, F. (1992). *The Language of the Metaphysical Poets*. London: Macmillan.
- Bach, R. A. (2005). (Re)placing John Donne in the History of Sexuality. *ELH*, 72(1), 259–289.
- Baker, M. (2018). *In Other Words*. New York: Routledge.
- Boase-Beier, J. (2014). *Stylistic Approaches to Translation*. New York: Routledge.
- Boyd, G. W. (1959). What Is “Metaphysical” Poetry?. *The Mississippi Quarterly*, 13(1), 13–21.
- Britannica. (2020, 20 August). History of Publishing. Retrieved from <https://www.britannica.com/topic/publishing/The-flourishing-book-trade-1550-1800>
- Britannica. (2022, 11 November). The Reformation in England and Scotland. Retrieved from <https://www.britannica.com/topic/Protestantism/The-Reformation-in-England-and-Scotland>
- British Library. (n.d.). First edition of John Donne’s Poems, 1633. Retrieved from <https://www.bl.uk/collection-items/first-edition-of-john-donnes-poems-1633>
- Brooks, C. (1966). The Language of Paradox. In A. L. Clements (Ed.), *A Norton critical edition: John Donne’s poetry*. New York: W.W. Norton and Company.
- Cambridge. (2009). *Cambridge Academic Content Dictionary*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Chatraporn, S. (1996). *Poetry: An Introductory Study* (2 ed.). Bangkok: Chulalongkorn Printing House.
- Cheney, P. (2011). *Reading Sixteenth-Century Poetry*. Malden: Wiley-Blackwell.
- Clair, J. A. (1965). Donne’s “The Canonization”. *PMLA*, 80(3), 300–302.
doi:10.2307/461279
- Colclough, D. (2011). Donne, John (1572–1631). *Oxford Dictionary of National Biography*. doi:10.1093/ref:odnb/7819

- Cunnar, E. R. (1989). Donne's Witty Theory of Atonement in "The Baite". *Studies in English Literature, 1500-1900*, 29(1), 77-98. doi:10.2307/450455
- Dautch, A. (2017). A close reading of 'The Flea'. Retrieved from <https://www.bl.uk/shakespeare/articles/a-close-reading-of-the-flea>
- Dickson, A. (2017, April 12). 'I am every dead thing': John Donne and death. Retrieved from <https://www.bl.uk/shakespeare/articles/i-am-every-dead-thing-john-donne-and-death>
- Eaton, H. A. (1914). The "Songs and Sonnets" of John Donne. *The Sewanee Review*, 22(1), 50-72.
- Elahi, E. B. (2014). The Use of Metaphysical Elements and Conceits in Andrew Marvell's Poetry. *International Journal on Studies in English Language and Literature*, 2(12), 46-50.
- Eliot, T. S. (1921). The Metaphysical Poets. *The Times Literary Supplement*, (1031), 669-670.
- Eliot, T. S. (1993). *The Varieties of Metaphysical Poetry*. London: Harcourt Brace and Company.
- Evans, J. (1998). *The History and Practice of Ancient Astronomy*. New York: Oxford University Press.
- Fong, S. (n.d.). 'Majesty and humility ... reconciled': George Herbert as Parson and Poet. Retrieved from <https://www.english.cam.ac.uk/cambridgeauthors/herbert-parson-and-poet/>
- Freccero, J. (1963). Donne's "Valediction: Forbidding Mourning". *ELH*, 30(4), 335-376. doi:10.2307/2871909
- Gardner, H. (1961). Introduction. In *The Metaphysical Poets* (pp. xix-xxxiv). Oxford: Oxford University Press.
- Grierson, H. J. C. (1921). *Metaphysical Lyrics & Poems of the 17th Century*. Oxford: The Clarendon press.
- Guibbory, A. (2006). *The Cambridge Companion to John Donne*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Holmes, J. S. (1988). *Translated! Papers on Literary Translation and Translation Studies*. Amsterdam: Rodopi.

- Labriola, A. C. (1973). Donne's "The Canonization": Its Theological Context and Its Religious Imagery. *Huntington Library Quarterly*, 36(4), 327-339.
- Larson, M. (1998). *Meaning-Based Translation* (2 ed.). Lanham: University Press of America.
- Lefevere, A. (1992). *Translation, Rewriting and the Manipulation of Literary Fame*. London: Routledge.
- Manning, S. (1955). The Meaning of "The Weeper". *ELH*, 22(1), 34-47.
doi:10.2307/2872003
- Marziyeh, A. A., & Ganjalikhani, K. (2017). Applicability of Lefevere's Strategies in Poetry Translation Regarding Socio-Cultural Variations. *Review of Applied Linguistics Research*, 3(3), 93-115.
- Mazzeo, J. A. (1953). Metaphysical Poetry and the Poetic of Correspondence. *Journal of the History of Ideas*, 14(2), 221-234. doi:10.2307/2707472
- Museum of London. (n.d.). Keeping record of The Great Plague of 1665. Retrieved from <https://www.museumoflondon.org.uk/discover/great-plague-1665>
- Newmark, P. (1988). *A Textbook of Translation*. New York: Prentice-Hall.
- Partridge, A. C. (2004). *John Donne: Language and Style*. Chatham: W&J Mackey Limited.
- Perlman, D. J. (2004). The Poet, The Lady, and The Lawyer. *The Philadelphia Lawyer*, 67(2).
- Perrine, L. (1990). Explicating Donne: "The Apparition" and "The Flea". *College Literature*, 17(1), 1-20.
- Rambuss, R. (2013). Crashaw and the Metaphysical Shudder; Or, How to Do Things with Tears. In *Structures of Feeling in Seventeenth-Century Cultural Expression* (pp. 253-271). Toronto: University of Toronto Press.
- Ryzhik, Y. (2018). Spenser and Donne Go Fishing. *Spenser Studies*, 32, 417-437.
doi:10.1086/694436
- Sandor, H., & Higgins, I. (1992). Thinking Translation. In *A Course in Translation Method: French to English*. London: Routledge.
- Stampfer, J. (1970). *John Donne and the Metaphysical Gesture*. New York: Funk & Wagnalls.

- Stein, A. (1944). Meter and Meaning in Donne's Verse. *The Sewanee Review*, 52(2), 288-301.
- Strier, R. (2019). The Unity of the Songs and Sonnets. In M. Schoenfeldt (Ed.), *John Donne in Context* (pp. 68-84). Cambridge: Cambridge University Press.
- Targoff, R. (2008). *John Donne, Body and Soul*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Ullyot, M. (2019, 25 January). John Donne and the Sonnet Problem. Retrieved from <http://ullyot.ucalgaryblogs.ca/2019/01/25/donne/>
- Van Emden, J. (1996). *The Metaphysical Poets*. Basingstoke: Macmillan.
- Williamson, G. (1961). *The Donne Tradition: A Study in English Poetry from Donne to the Death of Cowley* (2 ed.). New York: Noonfay Press.
- Woodland Trust. (n.d.). Aspen (populus tremula). Retrieved from <https://www.woodlandtrust.org.uk/trees-woods-and-wildlife/british-trees/a-z-of-british-trees/aspen/>

ภาษาไทย

- กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก. (ม.ป.ป.). มะขาม. สืบค้นจาก https://abdul.dtam.moph.go.th/thaiherbs/herb_pdf/0169.pdf
- กรมอุตุนิยมวิทยา. (ม.ป.ป.). ทฤษฎีทางดาราศาสตร์กับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ. สืบค้นจาก https://www.tmd.go.th/info/knowledge_necessary02_n.html
- กำชัย ทองหล่อ. (2554). *หลักภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 53). กรุงเทพมหานคร: รวมสาส์น.
- กิริติ ธนไชย. (2547). *ฉันท์ลักษณะกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่: การสืบทอด การสร้างสรรค์ และความสัมพันธ์กับสุนทรียภาพทางวรรณศิลป์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คมทวน คันธนู. (2531). *กถาจรตปภาคิต (สามแพร่งชีวิตคำฉันท์)*. กรุงเทพฯ: ฉบับแกละ.
- ชิต บุรทัต. (2521). *กวีนิพนธ์บางเรื่องของชิต บุรทัต*. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.
- ถนอมนวล โอเจริญ. (2557). *กลวิธีและปัญหาในการแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทย: รายงานผลการวิจัย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทวีศักดิ์ เกษปทุม. (2548). วิธีการผลิตทองรูปพรรณ. ใน กำธน สินธวานนท์ (บ.ก.), *สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ* (เล่มที่ 29).
- ธรรมธิเบศร, เจ้าฟ้า. (2505). *เจ้าฟ้าธรรมธิเบศร พระประวัติ และบทร้อยกรอง*. [ม.ป.ท.]: กรมศิลปากร.

- นวพร คำเมือง, วรวรรธน์ ศรียาภัย, บุญยงค์ เกศเทศ และวรัญญา ยิ่งยงค์ศักดิ์. (2565). การประกอบ
สร้างคำฉันท์ของกวีในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว. *วารสารวิชาการสถาบัน
พัฒนาพระวิทยากร*, 5, 145-162.
- บรรจง โสตาดี. (2558). *ปรัชญาเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราช
วิทยาลัย.
- บุษบัน ภูริกิตติ. (2549). พระนลคำหลวงและพระนลคำฉันท์: อิทธิพลของรูปแบบที่มีต่อความประทับใจ
ในเนื้อหาของเรื่อง. *วรรณวิทัศน์*, 6, 293-306.
- ประสิทธิ์ กาพย์กลอน. (2523). *แนวทางศึกษาวรรณคดี : ภาษา กวี การวิจักษ์และวิจารณ์* (พิมพ์ครั้งที่
2). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ปราณี ธนะชานันท์. (2519). *การอ่านบทกวีนิพนธ์อังกฤษ*. กรุงเทพฯ: ประเสริฐการพิมพ์.
- มารีอานน์ เลเดแรว์, ดานิกา เซเลสโกวิตซ์, พอร์ตุนาโต อีสราแอล และซาเดีย เอลามิน,. (2540).
ศาสตร์การแปล: รวมบทความเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ (จิระพรรษ์ บุญยเกียรติ, นพพร ประชากุล,
สดชื่น ชัยประสาธน์ และวิลยา เรืองสุนทร, แปล). กรุงเทพฯ: โครงการศูนย์การแปล คณะศิลป
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ:
ราชบัณฑิตยสถาน.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2557). *กวีวิจารณ์วรรณภา วรรณทองในวรรณคดีไทยพร้อมประวัติและคำอธิบาย*.
กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- รุจิรัตน์ จินากุล. (2562). *การศึกษาเปรียบเทียบบทบาทด้านการเผยแพร่ศาสนาของแม่ชีใน
พระพุทธศาสนาเถรวาทกับนักบวชหญิงในศาสนาคริสต์โรมันคาทอลิก*. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- วนิดา ขำเขียว. (2563). *อภิปรัชญา*. กรุงเทพฯ: บางกอกบล๊อค.
- วรรณ แสงอร่ามเรือง. (2552). *ทฤษฎีและหลักการแปล* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่
ผลงานทางวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรวรรธน์ ศรียาภัย. (2556). สรรพนามบุรุษที่ 2 ในภาษาไทย : การใช้ การเกิด การคงอยู่ และการสูญ.
วารสารวิชาการรวมสาร, 11(1), 44-52.
- วัชรภรณ์ อาจหาญ. (2547). บทพรรณนาธรรมชาติในวรรณคดีไทย: ความจริง ความสมจริง และความ
งามทางวรรณศิลป์. *วารสารมนุษยศาสตร์*, 12, 105-117.
- วิลยา วิวัฒน์สร. (2557). *การแปลวรรณกรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานทาง
วิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิระวัลย์ ดีเลิศ และปณัฐ อนุรักษ์ปรีดา. (2561). ความทุกข์จากความรักในวรรณคดีเรื่องมัทนะพาธา.

วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 13(2), 347-358.

วิศาลดรุณกร (อ้น สาริกบุตร), หลวง. (2540). *คัมภีร์โหราศาสตร์ไทยมาตรฐานฉบับสมบูรณ์*. กรุงเทพฯ: บริษัท อินเทอร์เน็ต (ประเทศไทย).

สมาคมพระคริสตธรรมไทย. (2545). *พระคริสตธรรมคัมภีร์ ภาคพันธสัญญาใหม่ ฉบับมาตรฐาน 2022*.

กรุงเทพฯ: สมาคมพระคริสตธรรมไทย.

สีทา พินิจภูวดล. (2542). *คู่มือนักแปลอาชีพ*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.

สุภาพร มากแจ้ง. (2535). *กวีนิพนธ์ไทย 1*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์.

อดิศักดิ์ ทองบุญ. (2546). *คู่มืออภิปรัชญา (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	อาทิมา พวงเข็มแดง
วัน เดือน ปี เกิด	10 กันยายน 2539
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

